

แผนแม่บท

โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

แผนแม่บท

โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

สารบัญ

ส่วนที่ 1 การพัฒนาระยะที่ผ่านมา	1
1. ความเป็นมาของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	3
2. สภาพทั่วไปของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	5
3. กรอบแนวคิดการพัฒนาศูนย์โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	12
4. แผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงระยะที่ผ่านมา	12
5. ผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559)	13
6. ผลการศึกษาสภาวะเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	27
ส่วนที่ 2 กระบวนการจัดทำแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	31
1. กระบวนการจัดทำแผนแม่บทอย่างมีส่วนร่วม	33
2. การสังเคราะห์นโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง และสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่สูง	35
3. แนวทางการพัฒนาในระยะต่อไป	44
4. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ศักยภาพ โอกาส ปัญหา และอุปสรรค	47
ส่วนที่ 3 วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานการพัฒนาโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	51
1. วัตถุประสงค์ของแผนแม่บท	53
2. เป้าหมายของแผนแม่บท	53
3. กลยุทธ์การดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	54
4. ยุทธศาสตร์และแผนงาน	54
5. ตัวชี้วัดของแผนแม่บท	56
6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	57
ส่วนที่ 4 กรอบยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการหลัก และงบประมาณของแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	59
1. กรอบยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการหลักในการพัฒนาโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	61
2. สรุปงบประมาณแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) จำแนกตามยุทธศาสตร์	65
3. สรุปงบประมาณแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) จำแนกตามหน่วยงาน	66

ส่วนที่ 5 องค์การในการปฏิบัติงาน การขับเคลื่อนแผนแม่บทไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล 67

1. องค์การในการปฏิบัติงาน 69
2. การขับเคลื่อนแผนแม่บทสู่การปฏิบัติ 70
3. การติดตามประเมินผล 71

ภาคผนวก 73

1. แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) จำแนกตามยุทธศาสตร์และหน่วยงาน 75
2. รายละเอียดกรอบงบประมาณแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) จำแนกตามยุทธศาสตร์ 79
3. รายละเอียดแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) จำแนกตามหน่วยงาน 101
 - 1) สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) 103
 - 2) กรมชลประทาน 112
 - 3) กรมพัฒนาที่ดิน 113
 - 4) กรมปศุสัตว์ 115
 - 5) กรมประมง 117
 - 6) กรมส่งเสริมสหกรณ์ 120
 - 7) กรมส่งเสริมการเกษตร 121
 - 8) กรมการข้าว 122
 - 9) กรมหม่อนไหม 123
 - 10) กรมวิชาการเกษตร 124
 - 11) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช 125
 - 12) กรมป่าไม้ 126
 - 13) กรมทรัพยากรน้ำ 128
 - 14) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล 129
 - 15) กรมการพัฒนาชุมชน 130
 - 16) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค 131
 - 17) กระทรวงสาธารณสุข 132
 - 18) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ 133
 - 19) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย 134
 - 20) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 135
4. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2559 และความเห็นของหน่วยงาน 137

The background of the entire page is a grayscale photograph of a mountain range. The mountains are layered, with the closest ones in the foreground and others receding into the distance, creating a sense of depth. A thick mist or fog fills the valleys between the mountain ridges, softening the details of the distant peaks. The overall tone is serene and atmospheric.

ส่วนที่

1

การพัฒนาระยะที่ผ่านมา

การพัฒนาระยะที่ผ่านมา

1. ความเป็นมาของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

เมื่อปี พ.ศ. 2512 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ตั้งโครงการหลวงเป็นโครงการส่วนพระองค์ ซึ่งพระราชทานเป้าหมายสำหรับการดำเนินงานสำหรับช่วยชาวเขาเพื่อมนุษยธรรม ช่วยชาวไทย โดยลดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ กำจัดการปลูกฝิ่น รักษาดิน และใช้พื้นที่อย่างถูกต้อง ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โครงการหลวงจดทะเบียนเป็นมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อให้เป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ที่ถาวรมั่นคง สามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีระบบงานที่แน่นอนรองรับ มีการบริหารงานภายในคล่องตัว มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานและเกิดผลดียิ่งขึ้นในอนาคต

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชดำริส ญ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 24 กุมภาพันธ์ 2537 ในโอกาสที่ประธานมูลนิธิโครงการหลวงนำคณะบุคคลเข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงิน และน้อมเกล้าฯ ถวายสิ่งของเพื่อสนับสนุนกิจการมูลนิธิโครงการหลวง ความเป็นมาว่า “โครงการหลวง ได้เริ่มขึ้นเป็นกิจการเล็กๆ ซึ่งไม่เป็นโครงการ แต่เป็นการไปเที่ยวมากกว่า คือไปเที่ยวตามหมู่บ้านต่าง ๆ ก็ได้เห็นว่าควรจะช่วยเหลือประชาชนในการอาชีพ จึงได้นำสิ่งของไปให้เขาเพื่อที่จะพัฒนาการอาชีพของชาวบ้าน ต่อมาก็ได้เพิ่มขึ้น มีผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานราชการได้เข้ามาช่วย และมีคนส่วนหนึ่งช่วยเพื่อที่จะให้การส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น ต่อมา มีการร่วมมือของทางองค์กรต่างประเทศ ตลอดจนรัฐบาลต่างประเทศด้วย จึงขึ้นมาเป็นโครงการที่เรียกว่า “โครงการหลวง” โครงการหลวงเริ่มต้นจากโครงการที่ประกอบด้วยผู้ที่ เป็นอาสาสมัครและเป็นข้าราชการ ในกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ของไทย และเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มาจากต่างประเทศ ในที่สุดเป็นโครงการที่มากมาย ใหญ่โตขยายออกไปจากการช่วยเหลือประชาชนในหมู่บ้าน ในวงจำกัด จนกระทั่งเป็นการช่วยเหลือเท่ากับเป็นภาคทีเดียว จึงต้องมีการบริหารที่ดีขึ้น และก็มีคนได้ช่วยบริจาคเงินและสิ่งของ เพื่อที่จะให้โครงการนี้ดำเนินไปตามจุดประสงค์ คือ ความกินดีอยู่ดีของประชาชน ต่อมาจึงได้เปลี่ยนแปลงเป็น “มูลนิธิโครงการหลวง” เพื่อที่จะให้กิจการนี้ดำเนินต่อไปได้อย่างสม่ำเสมอ ในการที่ได้รับความร่วมมือจากส่วนราชการต่าง ๆ อย่างดีโดยเอื้อเฟื้อบุคลากรและงบประมาณที่จะช่วยให้ทำได้ตามจุดประสงค์...”

นับเป็นก้าวใหม่ของโครงการหลวง ในการก้าวสู่การเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์อย่างแท้จริง มีระบบงานที่ดี ทำให้การทำงานคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งได้รับความร่วมมือจากส่วนราชการและเอกชน ก่อเกิดงานวิจัยและพัฒนาใหม่ ๆ ในลักษณะโครงการนำร่อง เป็นผลให้เกิดการส่งเสริมอาชีพ พัฒนาการตลาดผลิตผล และผลิตภัณฑ์จากพื้นที่ส่งเสริมของโครงการหลวง เกิดการพัฒนาสังคมและชุมชนบนที่สูง ตลอดจนมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้คงความสมบูรณ์ อันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของพื้นที่ต้นน้ำลำธารบนที่สูงในภาคเหนือของประเทศไทย

ซึ่งจากการดำเนินงานกว่าสี่สิบปีที่ผ่านมาทำให้การปลูกผืนหมัดไปจากพื้นที่โครงการหลวงและพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ ชาวเขาหันมาปลูกพืชเมืองหนาวทดแทน โดยมีการตลาดรองรับ การพัฒนาชุมชนทั้งด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านสังคม การสร้างจิตสำนึก และการอนุรักษ์พื้นฟูดินและน้ำ ทำให้เกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวง มีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตามแม้การดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวง จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วก็ตาม แต่จากกระแสโลกาภิวัตน์ การแข่งขันอย่างเสรีในระบบเศรษฐกิจโลกปัจจุบัน ทำให้บริบทของการพัฒนาพื้นที่สูงเปลี่ยนไปจากเดิม มีปัจจัยใหม่ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่สูงมากขึ้น ปัญหาด้านความมั่นคงและปัญหายาเสพติด ซึ่งยังคงเกิดขึ้นเป็นระยะเนื่องจากพื้นที่สูงเป็นพื้นที่ตามแนวชายแดนอยู่ห่างไกลยากแก่การเข้าไปดูแล เงื่อนไขและปัญหาเหล่านี้ทำให้การพัฒนาพื้นที่สูงยังมีความสำคัญและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันโครงการหลวงมีพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 38 แห่ง ครอบคลุม 5 จังหวัดในเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย เชียงใหม่ 27 ศูนย์ เชียงราย 7 ศูนย์ แม่ฮ่องสอน 2 ศูนย์ ลำพูน 1 ศูนย์ และพะเยา 1 ศูนย์ รวม 21 อำเภอ มีพื้นที่รวม 2,688 ตารางกิโลเมตร มีประชากรได้รับประโยชน์ประกอบด้วย ชาวไทย และชาวไทยภูเขา จำนวน 13 เผ่า 288 กลุ่มบ้าน 42,742 ครัวเรือน 183,744 คน

ประเทศไทยมีลักษณะเป็นพื้นที่สูงกว่าครึ่งหนึ่งของประเทศ ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่เขตภาคเหนือและภาคกลาง ครอบคลุมพื้นที่กว่า 67.22 ล้านไร่ ของพื้นที่ 20 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำพูน แพร่ น่าน ลำปาง ตาก เพชรบูรณ์ พิษณุโลก เลย สุโขทัย กำแพงเพชร กาญจนบุรี อุทัยธานี สุพรรณบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และเพชรบุรี ประชากรบนพื้นที่สูงโดยส่วนใหญ่จะเป็นชาวไทยภูเขาเผ่าต่าง ๆ 15 เผ่า มีจำนวนประชากร 851,282 คน หรือร้อยละ 88.22 ของชาวเขาทั่วประเทศ (โครงการสำรวจประชากรพื้นที่สูงเชิงลึก ปี 51/52 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ซึ่งชุมชนบนพื้นที่สูงส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ประชากรโดยส่วนใหญ่มีสภาพยากจน ทำการเกษตรแบบไร่หมุนเวียนและขยายพื้นที่ทำการเกษตรเพื่อหาพื้นที่ทำกินใหม่ ขาดความรู้ด้านการเพาะปลูกพืชที่ถูกต้อง พื้นที่อยู่ห่างไกลการได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ ค่อนข้างน้อย

เพื่อให้กระบวนการพัฒนาพื้นที่สูงสามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืน ในการขับเคลื่อนการวิจัยการเรียนรู้ตามแนวทางโครงการหลวง และการขยายผลการพัฒนาครอบคลุมพื้นที่สูงทั่วประเทศไทย คณะรัฐมนตรีจึงได้จัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2547 โดยมีภารกิจสำคัญในการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาของโครงการหลวง ส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับมูลนิธิโครงการหลวง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐและสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชนในการศึกษาค้นคว้า วิจัย พัฒนาและการถ่ายทอดข้อมูลและเทคโนโลยีบนพื้นที่สูงที่เหมาะสมสู่ชุมชน มีเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อให้ชุมชนเป้าหมายบนพื้นที่สูงมีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยได้ใช้องค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ของโครงการหลวง ผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางของโครงการหลวง โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

นับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 สถาบันได้ดำเนินงานสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาโครงการหลวง และนำองค์ความรู้ของโครงการหลวงไปเผยแพร่บนพื้นที่สูงต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือประชากรบนพื้นที่สูงให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้นอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในลักษณะโครงการขยายผลโครงการหลวง โดยการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางของรัฐ ส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน และเพื่อให้เกิดความชัดเจนของชื่อพื้นที่ปฏิบัติงาน คณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง จึงได้มีมติในการประชุมคณะกรรมการสถาบัน ครั้งที่ 3/2559 เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2559 ให้เปลี่ยนชื่อ “โครงการขยายผลโครงการหลวง” เป็น “โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง”

2. สภาพทั่วไปของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

2.1 โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ซึ่งเดิมใช้ชื่อว่า “โครงการขยายผลโครงการหลวง” ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ใน 17 พื้นที่นำร่อง ในพื้นที่ 6 จังหวัด ซึ่งพื้นที่โครงการโดยส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ที่หน่วยงานระดับจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แจ้งขอความอนุเคราะห์มายังประธานมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อขอให้โครงการหลวงเข้าไปสนับสนุนพัฒนาในพื้นที่เพื่อจะได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยประธานมูลนิธิโครงการหลวงได้มอบให้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงดำเนินการศึกษาและสำรวจข้อมูลพื้นฐานในแต่ละพื้นที่ เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมในการให้ความช่วยเหลือ ปัจจุบันในปี พ.ศ. 2559 สถาบันมีพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน 29 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 7 จังหวัด 24 อำเภอ หมู่บ้านที่ดำเนินการทั้งสิ้น จำนวน 336 กลุ่มบ้าน ประชากร 37,867 ครัวเรือน 136,499 คน ส่วนใหญ่เป็นชนเผ่า เช่น ม้ง กะเหรี่ยง มูเซอ ฯลฯ รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 1

นอกจากนี้โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ยังมีรูปแบบการดำเนินงานลักษณะหมู่บ้านเยี่ยมเยียน โดยมีเจ้าหน้าที่เข้าไปปฏิบัติงานร่วมกับชุมชนเป็นครั้งคราว ในบางกิจกรรมที่ชุมชนต้องการ จำนวน 40 พื้นที่ 60 กลุ่มบ้าน ในพื้นที่ 26 อำเภอ 10 จังหวัด

ตารางที่ 1 โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน 29 แห่ง

โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	อำเภอ	จังหวัด	จำนวนกลุ่มบ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร	ชนเผ่า
1. ป่ากล้วย	จอมทอง	เชียงใหม่	1	151	973	ม้ง
2. แม่มะลอ	แม่แจ่ม	เชียงใหม่	7	607	2,246	กะเหรี่ยง
3. ปางหินฝน	แม่แจ่ม	เชียงใหม่	7	742	3,004	ม้ง
4. ผาแตก	แม่แตง	เชียงใหม่	4	249	1,154	พื้นเมือง
5. ป่าแป๋	แม่แตง	เชียงใหม่	13	2,402	6,161	พื้นเมือง กะเหรี่ยง ลีซอ
6. โฮ่งขอด	พร้าว	เชียงใหม่	6	105	416	คนเมือง กะเหรี่ยง
7. ดอยปุย	เมือง	เชียงใหม่	4	279	1,408	ม้ง จีน พื้นเมือง กะเหรี่ยง
8. สบโขง	อมก๋อย	เชียงใหม่	7	367	2,508	กะเหรี่ยง
9. ปางมะโอ	เชียงดาว	เชียงใหม่	13	434	1,462	พื้นเมือง มูเซอ
10. ปางแดงใน	เชียงดาว	เชียงใหม่	6	346	1,885	ปะหล่อง กะเหรี่ยง ลีซอ มูเซอ อีเก้อ พื้นเมือง
11. ห้วยเป้า	เชียงดาว	เชียงใหม่	13	1,771	6,604	พื้นเมือง ไทยใหญ่ ลีซอ มูเซอ
12. วาวี	แม่สรวย	เชียงราย	57	8,224	25,172	อาข่า ลีซอ
13. แม่สลอง	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย	42	2,836	20,395	พื้นเมือง จีนยูนนาน อาข่า ไทยใหญ่ ลาหู่ ลีซอ
14. สบเมย	สบเมย	แม่ฮ่องสอน	16	867	3,609	กะเหรี่ยง
15. แม่สามแลบ	สบเมย	แม่ฮ่องสอน	14	2,446	5,331	กะเหรี่ยง
16. ถ้ำเวียงแก	สองแคว	น่าน	6	940	3,976	ม้ง ไทยลื้อ เมี่ยน

ตารางที่ 1 โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน 29 แห่ง (ต่อ)

โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	อำเภอ	จังหวัด	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร	ชนเผ่า
17. โป่งคำ	สันติสุข	น่าน	10	1,318	5,505	พื้นเมือง
18. สะเนียน	เมือง	น่าน	14	2,520	10,882	พื้นเมือง เมี่ยน ม้ง
19. ปางยาง	บัว	น่าน	10	505	2,103	ลัวะ
20. วังไผ่	สองแคว	น่าน	12	720	3,497	เมี่ยน ไทลื้อ ขมุ
21. น้ำแปง	ท่าวังผา	น่าน	6	141	683	เมี่ยน ขมุ
22. แม่จริม	แม่จริม	น่าน	6	577	2,325	พื้นเมือง
23. น้ำแขวง	นาหมื่น	น่าน	8	497	2,394	พื้นเมือง
24. น้ำเคิม	นาหมื่น	น่าน	5	489	2,001	พื้นเมือง
25. ขุนสถาน	นาน้อย	น่าน	6	376	2,155	ม้ง
26. บ่อเกลือ	บ่อเกลือ	น่าน	8	272	1,442	พื้นเมือง ลัวะ
27. คลองลาน	1) ปางศิลาทอง 2) ขาณุวรลักษบุรี 3) คลองลาน	กำแพงเพชร	7	269	1,211	เมี่ยน กะเหรี่ยง มูเซอ
28. ห้วยเขย่ง	ทองผาภูมิ	กาญจนบุรี	8	4,532	9,519	ไทย พม่า ลาว มอญ กะเหรี่ยง
29. แม่สลอง	ท่าสองยาง	ตาก	20	2,885	6,478	กะเหรี่ยง
รวม	24 อำเภอ	7 จังหวัด	336 หมู่บ้าน	37,867 ครัวเรือน	136,499 คน	

2.2 พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ส่วนใหญ่จะอยู่สูง 500 เมตร เหนือระดับปานกลางของน้ำทะเล มีความทุรกันดาร ห่างไกลความเจริญเข้าถึงลำบาก บริเวณหุบเขาที่มีความลาดชัน ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งแวดล้อม ซึ่งหากแบ่งพื้นที่การดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ตามระดับความสูงจะสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่มีระดับความสูงค่อนข้างต่ำ (ต่ำกว่า 500 เมตร)

ประกอบด้วย พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 10 แห่งใน 5 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน น่าน กำแพงเพชร และกาญจนบุรี ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่อยู่บริเวณเชิงเขาและพื้นที่ราบระหว่างหุบเขาความลาดชันไม่มาก ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ได้แก่ ป่าเชียงดาว ป่าน้ำยาว-น้ำสวด ป่าแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออกตอนใต้ ป่าห้วยเขย่ง ซึ่งเป็นพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า พันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ และอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยภูคา และอุทยานแห่งชาติศรีลานนา จัดเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (โซน C) โดยประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นอาชีพหลัก ได้แก่ ปลูกข้าวนาดำ ข้าวไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปลูกผัก เช่น ผักกาดเขียวปลี พริก ไม้ผล เช่น ลิ้นจี่ มะม่วง ลำไย ไม้ยืนต้น เช่น กาแฟ ส้ม ปลูกสัตว์อาชีพรอง คือ รับจ้าง ค้าขาย รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่มีระดับความสูงค่อนข้างต่ำ (ต่ำกว่า 500 เมตร)

โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	ความสูงจากระดับน้ำทะเล	ลักษณะภูมิประเทศ	อยู่ในเขตป่า	แหล่งน้ำธรรมชาติ	อาชีพหลัก	พืชเศรษฐกิจ
1. ห้วยเป้า	495	ที่ราบเชิงเขา	ป่าเชียงดาว	ห้วยเป้า/ ห้วยตะเคียน/ ห้วยน้ำซุ่ม	เกษตรกรรม/ รับจ้าง	ข้าวนาดำ/ กระเทียม/ ข้าวโพดหวาน
2. แม่สามแลบ	347	ภูเขาสูงอยู่ติดลำห้วย	ป่าแม่ยวมฝั่งขวา	แม่น้ำเมย/ แม่น้ำสาละวิน/ ห้วยแม่ตอละ	เกษตรกรรม	ข้าวไร่/ พริกกะเหรี่ยง
3. โป่งคำ	332	ภูเขาเป็นเนินภูเขาสูง	ป่าแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออกตอนใต้	ลำน้ำมวบ/ น้ำพงษ์	เกษตรกรรม	ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์/ ข้าวนาดำ
4. สะเนียน	361	ที่ราบตามไหล่เขา	ป่านาขาวฝั่งซ้าย ถนนสายแพร่-น่าน	ลำน้ำสมุน/ ห้วยยั้งพาน/ ห้วยข่อย/ ห้วยเฮือ	เกษตรกรรม	ข้าวโพด/ข้าวไร่/ ลิ้นจี่/ลำไย
5. วังไผ่	492	ภูเขาและเนินไม่สูงชันมาก	ป่าน้ำยาว และป่าน้ำสวด	ห้วยผาเง็ม/ ห้วยสาระ/ ห้วยน้ำปง/ ห้วยน้ำพร้าว	เกษตรกรรม	ข้าวโพด/ข้าวไร่
6. น้ำแขวง	383	หุบเขาสลับซับซ้อน	ป่าฝั่งขวา แม่น้ำน่านตอนใต้	ลำห้วยห่าน/ ห้วยน้ำแขวง	เกษตรกรรม	ข้าวโพด/ข้าวนา
7. น้ำเค็ม	274	หุบเขากว้างมีความลาดชันปานกลาง	ป่าฝั่งขวา แม่น้ำน่านตอนใต้	ลำห้วยกุ่ม/ ห้วยปลาตุก/ ห้วยน้ำเค็ม	เกษตรกรรม	ข้าวโพด/ข้าวไร่/ ยางพารา/ ข้าวนา
8. แม่จริม	369	เชิงเขาสลับกับที่ราบ เชิงเขาลุ่มน้ำมวบ	ป่าแม่น้ำน่าน ฝั่งตะวันออก ตอนใต้	น้ำมวบ/ ห้วยหมั่น	เกษตรกรรม	ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์/ข้าวไร่/ ลิ้นจี่/ลำไย
9. คลองลาน	304	พื้นที่ราบไหล่เขา และพื้นที่ราบภูเขา	ป่าคลองขลุ่ย/ ป่าคลองแม่วงก์	บึงหล่ม/ ลำน้ำคลองลาน/ คลองน้ำไหล/ คลองมะนาว	เกษตรกรรม	ข้าวโพด/ มันสำปะหลัง/ ลำไย/ข้าว
10. ห้วยเขย่ง	226	ภูเขาหินปูน	ป่าห้วยเขย่ง	ห้วยบ้านไร่/ ห้วยประจักษ์/ ห้วยปากคอก/ ห้วยทีดื้อ	เกษตรกรรม	ข้าวโพด/ มันสำปะหลัง/ ข้าวไร่/เงาะ/ ยางพารา
10 แห่ง						

2) กลุ่มพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ที่มีระดับความสูงปานกลาง (500-1,000 เมตร)

ประกอบด้วย พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 10 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน น่าน และตาก อยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำกก ลุ่มน้ำน่าน ลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำสาละวิน ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่อยู่บริเวณที่ราบสูงเชิงเขาเทือกเขาสูงสลับซับซ้อน พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ได้แก่ ป่าน้ำยาว-น้ำสวด ป่าแม่ลาวฝั่งซ้าย ป่าดอยภูคา-ป่าผาแดง ป่าท่าสองยาง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่เลา-แม่สะ และอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยภูคา อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง และอุทยานแห่งชาติสุเทพ-ปุย ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นอาชีพหลัก ได้แก่ ปลูกข้าวนาดำ ข้าวไร่ ข้าวโพด เมี่ยง ชา กาแฟ มะแขว่น มะคาเดเมีย ถั่วแขก ปลูกไม้ผล เช่น ส้ม มะม่วง ลิ้นจี่ อาชีพรอง คือ รับจ้าง ค้าขาย หัตถกรรม รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ที่มีระดับความสูงปานกลาง (500-1,000 เมตร)

โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	ความสูงจากระดับน้ำทะเล	ลักษณะภูมิประเทศ	อยู่ในเขตป่า	แหล่งน้ำธรรมชาติ	อาชีพหลัก	พืชเศรษฐกิจ
1. ป่าแป๋	813	ที่ราบเชิงเขา	ป่าแม่แดง/ อุทยานแห่งชาติ ห้วยน้ำดัง	ลำห้วย 30 สาย	เกษตรกรรม	ชา/กาแฟ/ มะแขว่น/ลิ้นจี่/ มะม่วง
2. ไหล่ขอด	504	เชิงเขาและมีภูเขา ล้อมรอบ/หุบเขา	อุทยานแห่งชาติ ศรีลานนา	น้ำแม่สาย	เกษตรกรรม	ชา/กาแฟ
3. ปางแดงใน	532	สูงชัน	ป่าอนุรักษ์/ อุทยานแห่งชาติ ศรีลานนา	ห้วยอีโก้	เกษตรกรรม	ข้าวไร่/ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์/ ถั่วลิสง/ถั่วแดง/ ถั่วดำ/ถั่วเปี๊ยะ
4. ผาแดง	681	เชิงเขา	ป่าแม่แดง	น้ำแม่ริม/ น้ำแม่หลอด	เกษตรกรรม	ข้าวไร่/ข้าวโพด/ กล้วย/ลิ้นจี่/ กาแฟ
5. สบเมย	646	ภูเขาและป่าไม้ จะมีพื้นที่ราบ เพียงเล็กน้อย	ป่าแม่ยวม ฝั่งขวา	แม่น้ำ 1 สาย/ ลำห้วย 12 สาย	เกษตรกรรม	พริกกระเหรี่ยง/ ข้าวไร่/กระเทียม/ ถั่วเหลือง/กาแฟ/ ลิ้นจี่
6. ปางยาง	852	ภูเขาสูงชัน	ป่าดอยภูคา/ ป่าผาแดง/ อุทยานแห่งชาติ ดอยภูคา	ห้วยท่าหลวง/ ห้วยแปลงโค้ง/ ห้วยน้ำแปลง	เกษตรกรรม	ลิ้นจี่/ข้าวไร่/ ข้าวโพด/ชา

ตารางที่ 3 พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ที่มีระดับความสูงปานกลาง (500-1,000 เมตร) (ต่อ)

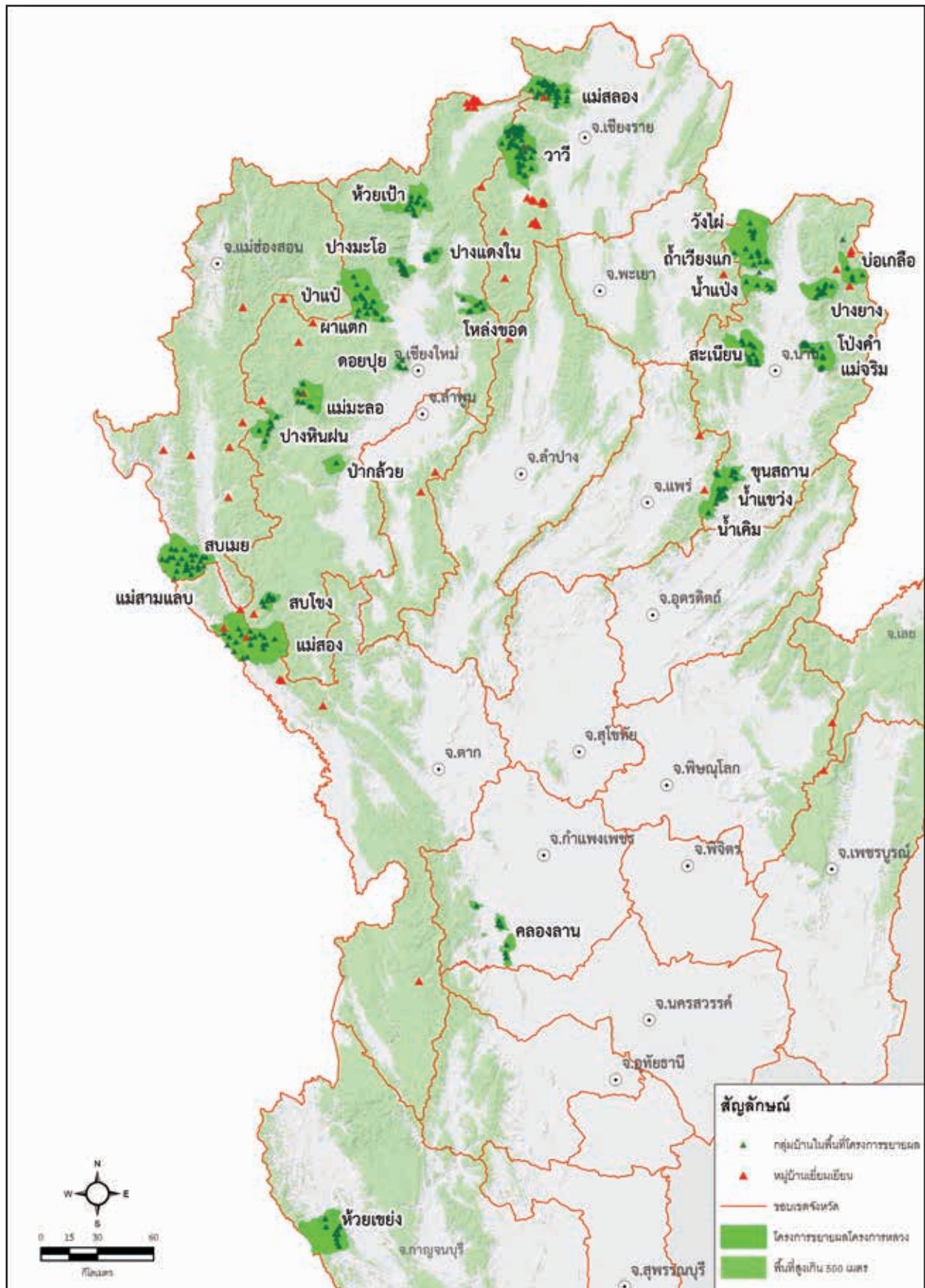
โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	ความสูงจากระดับน้ำทะเล	ลักษณะภูมิประเทศ	อยู่ในเขตป่า	แหล่งน้ำธรรมชาติ	อาชีพหลัก	พืชเศรษฐกิจ
7. ถ้ำเวียงแก	574	ลาดชันเชิงซ้อน	ป่าน้ำยาว/ ป่าน้ำสวด	ลำห้วยตาด/ ลำน้ำแฉ่ง/ ลำน้ำพัน/ลำน้ำหุย	เกษตรกรรม	ชา/กาแฟ/ มะคาเดเมีย/ ลิ้นจี่/มะเขือเทศ
8. น้ำแปง	530	ภูเขาสลับซับซ้อน/ ที่ราบเชิงเขา	ป่าน้ำยาว/ ป่าน้ำสวด	น้ำแปง	เกษตรกรรม	ลิ้นจี่/ข้าวไร่/ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
9. แม่สลอง	926	ที่ราบสูงเชิงเขา	ป่าท่าสองยาง	น้ำเมย/น้ำแม่ระเมิง	ทำนา/ทำสวน/ รับจ้าง	กาแฟ
10. บ่อเกลือ	834	ภูเขาสูงสลับซับซ้อน/ ที่ราบเชิงเขา	ป่าดอยภูคา/ ป่าผาแดง	ห้วยน้ำปาด/ ห้วยสะปัน/น้ำว้า/ น้ำแม่มาง	เกษตรกรรม	ข้าวไร่/กาแฟ
10 แห่ง						

3) กลุ่มพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ที่มีระดับความสูงมาก (มากกว่า 1,000 เมตร)

ประกอบด้วย พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 9 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย และน่าน อยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปิงมากที่สุด รองลงมาเป็นลุ่มน้ำน่าน ลุ่มน้ำโขง และลุ่มน้ำสาละวิน ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน มีที่ราบระหว่างหุบเขา พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ได้แก่ ป่าจอมทอง ป่าแม่แจ่ม ป่าแม่แตง ป่าน้ำแม่คำ ป่าน้ำแม่สลอง ป่าน้ำแม่จันฝั่งซ้าย ป่าฝั่งขวาแม่น้ำน่านตอนใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า พันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ และอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ อุทยานหลวง และอุทยานแห่งชาติสุเทพ-ปุย ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นอาชีพหลัก ได้แก่ ปลูกข้าวไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กล้วยไม้ พืชไร่ ผักกาดขาว มะเขือเทศ มันฝรั่ง พริก ถั่ว เมียง ชา กาแฟ พลับ พลัม เสาวรส พืช ลิ้นจี่ ส้มโอ ปลูกสัตว์ ได้แก่ สุกร ไก่พื้นเมือง เป็ดเทศ โค ไม้ดอก ได้แก่ เยอบีร่า กุหลาบ สเตติส อาชีพรอง คือ รับจ้าง รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่มีระดับความสูงค่อนข้างมาก (มากกว่า 1,000 เมตร)

โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	ความสูงจากระดับน้ำทะเล	ลักษณะภูมิประเทศ	อยู่ในเขตป่า	แหล่งน้ำธรรมชาติ	อาชีพหลัก	พืชเศรษฐกิจ
1. ปากกล้วย	1,340	สันเขาและพื้นที่ลาดเอียง	ป่าจอมทอง/อุทยานแห่งชาติออบหลวง	ระบบประปาภูเขาต่อมาจากหมู่บ้านอื่น	เกษตรกรรม	กะหล่ำปลี/พริก/สาลี่/ดอกเยอบีร่า
2. แม่มะลอ	1,057	เทือกเขาสลับซับซ้อน	อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์	ห้วยแม่มะลอ/ห้วยแม่วาก/ห้วยแม่การอง	เกษตรกรรม	ข้าว/ข้าวโพด/ลิ้นจี่/กะหล่ำปลี/หอมญี่ปุ่น/กาแฟ/หวาย
3. ปางหินฝน	1,400	ภูเขา/ที่ราบเชิงเขา	ป่าแม่แจ่ม	ห้วยปางหินฝน	เกษตรกรรม	กะหล่ำปลี/ข้าวไร่/มะเขือเทศ/องุ่น
4. ดอยปุย	1,272	ภูเขาสูงสลับซับซ้อน	อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย	ห้วยแม่नाปาน	ค้าขาย/เกษตรกรรม	กาแฟ/พริก/ลิ้นจี่/ข้าวโพด
5. สบโขง	1,152	เทือกเขาสูงสลับซับซ้อน		น้ำแม่หลอง	เกษตรกรรม	ข้าวนา/ข้าวไร่/มะเขือเทศ/พริก/กะหล่ำปลี
6. ปางมะโอ	1,010	หุบเขาและเทือกเขาสูงสลับซับซ้อน	ป่าแม่แตง	ห้วยแก่งป็นเต้า	เกษตรกรรม	ชา/กาแฟ/ลิ้นจี่/ส้มโอ/เสาวรส
7. วาวี	1,317	ภูเขาสูงชันสลับกับป่าดงดิบ	ป่าแม่ลาวฝั่งซ้าย	ห้วยไคร้/ห้วยลำน้อย/ห้วยคั่นก้อม/ห้วยกล้า	เกษตรกรรม	ชา/กาแฟ/ส้ม/ลิ้นจี่/มะคาเดเมีย/ถั่ว/ข้าวโพด
8. แม่สลอง	1,225	ภูเขาสูงชันสลับกับป่าดงดิบ	ป่าน้ำแม่คำ/ป่าน้ำแม่สลอง/ป่าน้ำแม่จันฝั่งซ้าย	น้ำแม่สลอง/น้ำแม่จัน/ห้วยโป่งป่าแหม	ค้าขาย/เกษตรกรรม	ชา/กาแฟ/ไม้ผลเมืองหนาว
9. ขุนสถาน	1,066	ภูเขาสูงมีที่ราบน้อย	ป่าฝั่งขวาแม่น้ำน่านตอนใต้	ห้วยลัม	เกษตรกรรม	กะหล่ำปลี/ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์/ข้าวไร่
9 แห่ง						

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2559

แผนที่ 1 แสดงพื้นที่ตั้งโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 29 แห่ง

3. กรอบแนวคิดการพัฒนาของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

กรอบแนวคิดการพัฒนาของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ได้ใช้แนวทางการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวงมาใช้ ดังนี้

- 1) พัฒนابนฐานความรู้ของโครงการหลวง งานวิจัย และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ให้สมดุลทุกมิติและยั่งยืน รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพของท้องถิ่นบนพื้นที่สูง
- 2) การสำรวจและการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อให้เกิดการใช้ที่ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่ทั้งพื้นที่การเกษตรและพื้นที่ป่า
- 3) การปลูกป่าในที่ที่ควรเป็นป่า เพื่อให้การใช้ที่ดินส่วนที่เหมาะสมแก่การเกษตร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ลาดชัน ต้องทำขั้นบันได ทางระบายน้ำ ปลูกหญ้าแฝก รวมทั้งมีการชลประทานและการคมนาคม ส่วนพื้นที่ควรเป็นพื้นที่ป่าให้มีการฟื้นฟูสภาพป่าในรูปแบบต่าง ๆ
- 4) การจัดการผลผลิตและการตลาด โดยเน้นการจัดการผลผลิตภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย และระบบการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อจำหน่ายยังตลาดโครงการหลวง ตลาดชุมชนและตลาดทั่วไป

4. แผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงระยะที่ผ่านมา

ที่ผ่านมาสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงมาแล้ว 2 ระยะ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานบูรณาการที่มีเป้าหมายและทิศทางเดียวกัน ซึ่งแผนระยะที่ 2 จะสิ้นสุดลงในปี พ.ศ. 2559 ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวง ซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็นโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง มีความต่อเนื่อง สถาบันและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้จัดทำแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) โดยมีรายละเอียดแผนแต่ละระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เป็นแผนปฏิบัติการโครงการขยายผลโครงการหลวง ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2551-2554) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2550 โดยมีทิศทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประชาชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง มีการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ ควบคู่ไปกับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยดำเนินงานในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 17 แห่ง ใน 6 จังหวัด

ระยะที่ 2 เป็นแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2555-2559) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2554 โดยมีแนวทางการพัฒนาครอบคลุมทั้งด้านบริบทของโลกและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งจะใช้พื้นที่ลุ่มน้ำเป็นขอบเขตในการจัดทำแผนแม่บทฯ เพื่อการพัฒนาที่เน้นความสมดุลในมิติทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนฐานข้อมูลการตัดสินใจที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ตลอดจนการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและการพัฒนาองค์กรชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อเป็นกลไกการขับเคลื่อนแผนในอนาคต โดยดำเนินงานในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 28 แห่ง ใน 7 จังหวัด

สำหรับแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) คือ แผนแม่บทฉบับนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2559 เป็นแผนแม่บทมีเป้าหมายการพัฒนา เพื่อให้ชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง มีความมั่นคงทางด้านอาหาร มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้องค์ความรู้จากโครงการหลวงและงานวิจัยไปปรับใช้ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล ยั่งยืน รวมทั้งมีการเตรียมพร้อมถ่ายโอนภารกิจการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ที่ปฏิบัติงานสำเร็จให้กับหน่วยงานที่พร้อมรับการถ่ายโอน เพื่อสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงจะได้ถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงไปสู่พื้นที่สูงอื่นๆ ในประเทศ เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนพื้นที่สูงอื่นๆ ให้ดีขึ้น โดยดำเนินงานในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 29 แห่ง ใน 7 จังหวัด

5. ผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559)

5.1 ผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559)

ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2559 มีหน่วยงาน 14 หน่วยงาน ได้ดำเนินการพัฒนาในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์ ภายใต้กิจกรรมการวิจัย การพัฒนาอาชีพและสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชน การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ พัฒนาระบบโลจิสติกส์ การสื่อสาร และการตลาด การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ซึ่งมีผลการดำเนินงานร้อยละ 84.62 ตามแผน และได้รับงบประมาณ 1,230,146,971 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 54.66 ของแผนแม่บทที่ตั้งงบประมาณไว้ 2,250,659,717 บาท รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 งบประมาณแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559)

จำแนกตามรายยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์	ร้อยละ ผลงานเทียบแผน	งบประมาณปี 2555-2559		
		ตามกรอบแผนแม่บทฯ	ที่ได้รับจัดสรร	ร้อยละ
1. การวิจัยเพื่อปรับตัวต่อสภาวะโลกร้อนและตลาดเสรี	30.77	159,915,740	160,165,402	100.16
2. การพัฒนาอาชีพและสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชน	115.91	101,414,500	132,430,059	130.58
3. การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ	67.65	665,670,077	260,993,855	39.21
4. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การสื่อสาร และการตลาด	33.33	49,573,000	12,507,328	25.23
5. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	88.89	1,004,378,000	380,455,427	37.88
6. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	85.71	269,708,400	283,594,899	105.15
รวม	84.62	2,250,659,717	1,230,146,971	54.66

ตารางที่ 6 งบประมาณแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559)
จำแนกตามรายหน่วยงาน

หน่วยงาน	งบประมาณปี 2555-2559 (บาท)		
	ตามแผนแม่บทฯ	ที่ได้รับจัดสรร	ร้อยละ
1. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	766,479,000	671,716,351	87.64
2. กรมชลประทาน	697,903,000	195,286,817	27.98
3. กรมปศุสัตว์	13,285,400	11,351,200	85.44
4. กรมประมง	4,193,000	6,604,850	157.52
5. กรมพัฒนาที่ดิน	392,864,317	137,799,290	35.08
6. กรมส่งเสริมการเกษตร	11,680,000	6,001,000	51.38
7. กรมส่งเสริมสหกรณ์	2,507,000	7,661,200	305.59
8. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช	26,953,000	3,144,020	11.66
9. กรมป่าไม้	84,450,000	3,390,680	4.02
10. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	10,000,000	9,026,240	90.26
11. กรมทรัพยากรน้ำ	219,850,000	167,495,080	76.19
12. กระทรวงสาธารณสุข	3,080,000	2,338,916	75.94
13. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	1,470,000	1,646,326	111.99
14. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	15,945,000	6,685,000	41.93
รวมทั้งสิ้น (บาท)	2,250,659,717	1,230,146,971	54.66

โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินงานแยกตามรายยุทธศาสตร์ ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อปรับตัวต่อสภาวะโลกร้อนและตลาดเสรี

เน้นการวิจัยเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร และผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและความหลากหลายทางชีวภาพให้มีศักยภาพในการแข่งขัน พร้อมทั้งวิจัยการฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพ พร้อมทั้งทดสอบการปรับใช้ผลการวิจัยและองค์ความรู้โครงการหลวงในท้องถิ่นเพื่อนำผลงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์และการขยายผลในพื้นที่สูงอื่นๆ มีหน่วยงานร่วมดำเนินงาน 2 หน่วยงาน ภายใต้ 4 แนวทาง ได้รับงบประมาณ 160,165,402 บาท คิดเป็นร้อยละ 100.16 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 159,915,740 บาท มีผลการดำเนินงานรายหน่วยงาน ดังนี้

(1) สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้รับงบประมาณ 159,705,402 บาท คิดเป็นร้อยละ 101.46 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 157,407,500 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(1.1) งานวิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพผลผลิต

- วิจัยและส่งเสริมการผลิตและการตลาดแฮมฟลายใต้ระบบการควบคุมในพื้นที่ 15 พื้นที่ สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์แฮมฟลายจำนวน 2,500 กิโลกรัม ระบบควบคุมการปลูกแฮมฟลายที่มีประสิทธิภาพ 1 ระบบ พื้นที่ปลูกแฮมฟลายใต้ระบบการควบคุม 200 ไร่ การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปขั้นต้นเพื่อลดต้นทุนการผลิตแฮมฟลาย 1 กระบวนการ กระบวนการผลิตและต้นทุนการผลิตเส้นด้ายแฮมฟลายเชิงพาณิชย์ 1 กระบวนการ

- วิจัยและพัฒนาการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพผลิตผลพืชผักโดยมีเกษตรกรเข้าร่วมการทดสอบ จำนวน 39 คน ในพื้นที่ 14 แห่ง สามารถสร้างรายได้จากการจำหน่ายพืชผัก เป็นเงิน 590,180 บาท
- ทดสอบเทคโนโลยีการปลูกไม้ผล ไม้ดอก พืชไร่ ไม้กระดุกดำ การเลี้ยงผึ้ง รวมทั้งพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้ได้มาตรฐาน โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าจากท้องถิ่นภายใต้ตราผลิตภัณฑ์ของชุมชน และสามารถขยายผลงานสู่งานพัฒนา อาทิเช่น สินค้าหัตถกรรม, ผลิตภัณฑ์พริกกระเทียมและมะเขว่น เป็นต้น
- ทดสอบเทคโนโลยีการปลูกกาแฟอาราบิก้า ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ 24 แห่ง จำนวน 646 ราย 1,534 ครัวเรือน มีพื้นที่ปลูกประมาณ 5,000 ไร่ สามารถสร้างรายได้ประมาณ 5,100,000 บาท
- วิจัยและพัฒนาสารสกัดจากพืชและจุลินทรีย์สำหรับการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่ปลูกบนพื้นที่สูง 12 ชนิด และสำหรับการเพิ่มผลผลิตพืชที่ปลูกบนพื้นที่สูง 5 ชนิด

(1.2) งานวิจัยที่ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์

- รวบรวมองค์ความรู้และองค์ประกอบพืชสมุนไพรและยาพื้นบ้านร่วมกับชุมชนบนพื้นที่สูง 3 ชนเผ่า ใน 7 ชุมชน 172 ตำบล หมอยาพื้นบ้าน 24 คน และคัดเลือกพืชสมุนไพรกลุ่มขับสารพิษและบำรุงร่างกาย 78 ชนิด นำไปวิจัยต่อยอด พืชสมุนไพรในตำรายาสำคัญจำนวน 74 ชนิด ได้รับการปลูกฟื้นฟูเพื่อใช้ประโยชน์ใน 7 ชุมชน ปัจจุบันมีสมาชิก 60 คน ในจำนวนนี้มีสมุนไพรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP 5 ชนิด ได้แก่ มะขาม ผักเชียงดา ตะไคร้ ขิง และโพล รวมพื้นที่ 2.5 ไร่ รวมทั้งผลิตภัณฑ์สมุนไพรรูปแบบต่างๆ รวม 78 ผลิตภัณฑ์ โดยมีสมาชิก 5 กลุ่ม จำนวน 39 คน ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนมากกว่า 70,000 บาท/ปี พร้อมทั้งสนับสนุนชุมชนบ้านโป่งคำ ตำบลดู่พงษ์ อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน ในการประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครองสมุนไพรในพื้นที่เขตอนุรักษ์ 234 ชนิด ในพื้นที่ 583 ไร่
- การนำพืชพลังงานท้องถิ่นมาใช้เป็นน้ำมันสำหรับใช้ในครัวเรือนและเครื่องยนต์การเกษตร 2 ชนิด (มะเขือหิน และมะแตง) และพัฒนาเครื่องหีบน้ำมันแบบใช้แรงงานคนและใช้ไฟฟ้า จำนวน 2 เครื่อง และได้กระบวนการผลิตน้ำมันไบโอดีเซล และกระบวนการนำกากพืชที่เหลือจากการหีบมาใช้ประโยชน์ในรูปของเชื้อเพลิง 1 กระบวนการ วัตถุดิบที่เหมาะสมในการผลิตก๊าซชีวภาพ คือ มูลสัตว์ เป็ดลูกกาแพ ซึ่งปริมาณก๊าซมีเทนมากกว่า ร้อยละ 50 จะสามารถนำมาเป็นเชื้อเพลิงสำหรับเตาหุงต้มได้
- รวบรวมองค์ความรู้การใช้ประโยชน์พืชท้องถิ่น รวมทั้งหมด 1,262 ชนิด วิธีการขยายพันธุ์พืชท้องถิ่นร่วมกับเกษตรกร จำนวน 950 ชนิด โดยมีพืชหายาก 28 ชนิด และเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การเพาะขยายพันธุ์พืชท้องถิ่น รวม 4,518 คน
- รวบรวม อนุรักษ์พันธุ์ข้าวท้องถิ่นบนพื้นที่สูง ได้จำนวน 250 พันธุ์ ข้าวไร่ 171 พันธุ์ ข้าวนา 89 พันธุ์ พันธุ์ข้าวที่ไม่ไวต่อช่วงแสง 2 พันธุ์ และปรับปรุงและคัดเลือกพันธุ์ข้าวท้องถิ่นที่ให้ทนทานแมลงศัตรู มีลักษณะไม่ไวต่อช่วงแสง 4 พันธุ์

- การนำผลงานไปให้ประโยชน์ จำนวน 31 เรื่อง เช่น แนวทางการตลาดกาแฟอาราบิก้า อุ่น มะม่วง เสาวรสหวาน และไม้ดอก (กุหลาบ เบญจมาศ ปทุมมา), วิธีการผลิต ต้นกล้าพันธุ์อาโวคาโด และปุ๋ยอินทรีย์ในการเพิ่มผลผลิตผักอินทรีย์ที่สำคัญ เป็นต้น

(2) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ได้รับงบประมาณ 460,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.00 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 2,300,000 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- ศึกษาแนวทางเผยแพร่การผลิตก๊าซชีวภาพขนาดเล็กจากมูลสัตว์ จำนวน 1 หมู่บ้าน และเทคโนโลยีเตาประหยัดพลังงานเพื่อสร้างรูปแบบและวิธีการเผยแพร่ที่เหมาะสมต่อชุมชนบนพื้นที่สูง จำนวน 1 หมู่บ้าน
- ศึกษาวิจัยความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรอาหารของชุมชนบนพื้นที่สูง จำนวน 1 หมู่บ้าน

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาอาชีพและสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชน

เน้นการพัฒนาการผลิตทางการเกษตร สินค้าเกษตร และอาหารภายใต้ระบบเกษตรอินทรีย์ โดยอาศัยฐานความรู้โครงการหลวงผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร รวมทั้งส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเอง ภายใต้บริบทของชุมชน โดยมีการร่วมบูรณาการระหว่างชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน่วยงานร่วมดำเนินงาน 8 หน่วยงาน ภายใต้ 8 แนวทาง ได้รับงบประมาณ 132,430,059 บาท คิดเป็นร้อยละ 130.58 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 101,414,500 บาท มีผลการดำเนินงานรายหน่วยงาน ดังนี้

(1) สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้รับงบประมาณ 104,635,617 บาท คิดเป็นร้อยละ 157.48 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 66,442,000 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(1.1) การพัฒนาด้านอาชีพ

- ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร รวมทั้งสิ้น 154,326 คน เกษตรกรมีรายได้จากการส่งเสริมอาชีพภาคการเกษตร ตั้งแต่ปี 2555-2558 จำนวน 295,322,768 บาท รวมทั้งเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 91.46
- เกษตรกรได้รับการรับรองการเพาะปลูกพืชภายใต้มาตรฐาน GAP จำนวน 737 คน ในพื้นที่ 28 แห่ง แบ่งเป็นกลุ่ม กาแฟ พืชผัก 30 ชนิด ไม้ผล 4 ชนิด และพืชไร่ 1 ชนิด
- ถ่ายทอดความรู้ ด้านวางแผนการผลิตและการตลาด องค์ความรู้ด้านการกระบวนการสร้างกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่ม การจัดการด้านโลจิสติกส์ กระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และการบรรจุภัณฑ์ให้แก่เกษตรกร จำนวนทั้งสิ้น 1,007 คน ทำให้เกษตรกรมีรายได้จากการส่งเสริมอาชีพ ตั้งแต่ปี 2555-2556 จำนวน 110,495,484 บาท
- สนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ฐานหัตถกรรมบนพื้นที่สูง และกลุ่มผู้ผลิตงานหัตถกรรม จำนวน 9 กลุ่ม ทำให้มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าหัตถกรรม จำนวน 3,604,910 บาท
- เตรียมความพร้อมของชุมชนเพื่อรองรับการท่องเที่ยว โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ จำนวน 178 คน และจัดตั้งกลุ่มท่องเที่ยว จำนวน 6 กลุ่ม

(1.2) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชน

- จัดทำแผนชุมชน 29 แห่ง และหน่วยงานในพื้นที่ที่มีการบูรณาการนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่
- ส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร โดยจัดกิจกรรม และความรู้ด้านสหกรณ์ พร้อมทั้งส่งเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มในการพัฒนาเป็นสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ในพื้นที่ 28 แห่ง ซึ่งปัจจุบันมีกลุ่มที่สามารถพึ่งตนเองได้รวมทั้งจำนวน 45 กลุ่ม สมาชิก 1,668 คน ประกอบด้วย กลุ่มสหกรณ์ 8 กลุ่ม/423 คน กลุ่มเตรียมสหกรณ์ 13 กลุ่ม/454 คน และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 24 กลุ่ม/791 คน

(2) **กรมส่งเสริมการเกษตร** ได้รับงบประมาณ 4,964,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.01 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 11,280,000 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- ส่งเสริมการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้นเชิงอนุรักษ์บนพื้นที่สูง จำนวน 475 ไร่ ส่งเสริมจัดทำแปลงสาธิตการปลูกไม้ดอกเมืองหนาว จำนวน 30 ไร่
- ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการผลิตพืชบนพื้นที่สูงให้แก่เกษตรกร รวมทั้งสิ้น 4,013 คน

(3) **กรมปศุสัตว์** ได้รับงบประมาณ 9,648,600 บาท คิดเป็นร้อยละ 109.08 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 8,845,500 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- จัดทำฟาร์มสาธิต เช่น สุกร สัตว์ปีก จำนวน 219 แห่ง ถ่ายทอดความรู้ และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เพื่อประสิทธิภาพการเลี้ยงสัตว์ให้แก่เกษตรกร จำนวน 1,087 คน รวมทั้งจัดตั้งกองทุนอาหารและยาสัตว์ จำนวน 72 แห่ง
- ปรับปรุงพื้นที่เลี้ยงสัตว์สาธารณะ จำนวน 700 ไร่
- ผลิตสื่อองค์ความรู้โครงการหลวง จำนวน 2 เรื่อง
- สนับสนุนแร่ธาตุโคเนื้อ-กระบือ จำนวน 1,180 ตัว

(4) **กรมประมง** ได้รับงบประมาณ 255,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.85 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 1,071,000 บาท ได้ดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้การเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อบริโภคและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร จำนวน 325 คน สัตว์น้ำ รวมทั้งสิ้น 255,400 ตัว และจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพาะพันธุ์ปลาในพื้นที่ 4 หมู่บ้าน

(5) **กรมส่งเสริมสหกรณ์** ได้รับงบประมาณ 7,496,200 บาท คิดเป็นร้อยละ 374.62 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 2,001,000 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- แนะนำ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรม/ธุรกิจการผลิตและการตลาดของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเตรียมสหกรณ์ และกลุ่มต่างๆ ในชุมชนในรูปแบบของการสหกรณ์ จำนวน 22 กลุ่ม
- จัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้และประยุกต์ใช้รูปแบบของการสหกรณ์ จำนวน 78 กิจกรรม
- สนับสนุนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านบัญชีและ/หรือการตลาดให้สหกรณ์ในพื้นที่โครงการหลวง จำนวน 11 คน
- สนับสนุนปัจจัยการผลิตและการตลาดของสหกรณ์ในพื้นที่โครงการหลวง จำนวน 8 แห่ง

(6) **กระทรวงสาธารณสุข** ได้รับงบประมาณ 2,338,916 บาท คิดเป็นร้อยละ 75.94 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 3,080,000 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- จัดบริการในสถานบริการสาธารณสุข สาธารณสุขเคลื่อนที่ และเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค พร้อมทั้งสนับสนุนกิจกรรมแพทย์อาสาและแพทย์พื้นบ้าน ในพื้นที่ 28 แห่ง

(7) **สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย** ได้รับงบประมาณ 1,646,326 บาท คิดเป็นร้อยละ 111.99 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 1,470,000 บาท ได้ดำเนินงานส่งเสริมการรู้หนังสือ และพัฒนาทักษะชีวิต จำนวน 8,643 คน ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน 29 แห่ง

(8) **มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี** ได้รับงบประมาณ 1,445,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.00 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 7,225,000 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนากาแล็กซี่ปลา เลี้ยงไก่ และการเพาะขยายพันธุ์ปลาท้องถิ่นในพื้นที่ 14 หมู่บ้าน
- ศึกษาเทคโนโลยีและการส่งเสริมการเพาะเห็ดจากวัสดุในท้องถิ่น จำนวน 4 หมู่บ้าน
- ถ่ายทอดองค์ความรู้และส่งเสริมเทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตไข่และเนื้อของไก่พื้นเมืองเพื่อการบริโภคให้พอเพียง จำนวน 1 หมู่บ้าน
- สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในการเป็นแกนนำเยาวชนเพื่อการขยายผลสู่ชุมชน จำนวน 25 หมู่บ้าน

3) ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

เน้นการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลาดชัน การลดการใช้สารเคมีและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการมีส่วนร่วมชุมชน และให้ชุมชนมีบทบาทในการฟื้นฟูและการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร และระบบนิเวศ ภายใต้การมีส่วนร่วมการดำเนินงานของภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีหน่วยงานร่วมดำเนินงาน 5 หน่วยงาน ภายใต้ 6 แนวทาง ได้รับงบประมาณ 260,993,855 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.21 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 665,670,077 บาท มีผลการดำเนินงานรายหน่วยงาน ดังนี้

(1) **สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)** ได้รับงบประมาณ 114,673,705 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.95 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 225,079,000 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- รณรงค์การลดการใช้สารเคมีและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ 24 แห่ง โดยจัดกิจกรรมการตรวจคุณภาพดิน จำนวน 251 ตัวอย่าง ผ่านเกณฑ์คุณภาพเฉลี่ยร้อยละ 37.83 และคุณภาพน้ำ จำนวน 246 ตัวอย่าง ผ่านเกณฑ์คุณภาพเฉลี่ยร้อยละ 68.06 รวบรวมขยะพิษของชุมชนจากการทำเกษตรเพื่อส่งทำลาย 4 ครั้ง และตรวจสอบสารพิษในเลือดเกษตรกรเพื่อเพิ่มความปลอดภัยด้านสุขภาพของเกษตรกร จำนวน 3,728 คน อยู่ในเกณฑ์ปกติ และปลอดภัยร้อยละ 33.48 และเกณฑ์เสี่ยงและไม่ปลอดภัยร้อยละ 66.52
- วิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนามาตรการทางเศรษฐกิจและสังคมในการสร้างแรงจูงใจแก่ชุมชนบนพื้นที่สูงในการอนุรักษ์ พื้นฟู ทรัพยากรดิน น้ำ และป่าไม้ ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ปางมะโอ ป่าแป๋ โดยได้ทดสอบมาตรการลดภาระหนี้สินร่วมกับ ธ.ก.ส. ภายใต้โครงการธนาคารต้นไม้ที่มีผลการจ่ายค่าตอบแทนให้ชุมชนบ้านปางมะโอ จำนวน 281,327 บาท และป่าแป๋ จำนวน 117,950 บาท

- ปลูกป่าชาวบ้านในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เพื่อให้เกษตรกรนำมาเป็นไม้ใช้สอย ในพื้นที่ 3,449.44 ไร่ เกษตรกร จำนวน 2,382 คน

(2) **กรมพัฒนาที่ดิน** ได้รับงบประมาณ 134,168,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.89 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 328,156,077 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- กำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินและการฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน จำนวน 78 ชุมชน และกำหนดเขตที่ดินทำกินและวางแผนการใช้ที่ดิน จำนวน 21,700 ไร่
- สำรวจออกแบบล่องหน้าเพื่อจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่ 18,000 ไร่ และก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินน้ำ พื้นที่ 19,657 ไร่ พร้อมทั้งสถิติการอนุรักษ์ดินและน้ำ พื้นที่ 3,200 ไร่

(3) **กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช** ได้รับงบประมาณ 2,754,020 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.92 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 25,213,000 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- ปรับปรุงระบบนิเวศต้นน้ำ พื้นที่ 1,272 ไร่
- จัดทำแนวกันไฟ จำนวน 115 กิโลเมตร และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในพื้นที่ 4 หมู่บ้าน

(4) **กรมป่าไม้** ได้รับงบประมาณ 3,390,680 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.02 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 84,450,000 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- ตรวจสอบเพื่อรับรองสิทธิ์ทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 496 ราย
- การจัดทำฝ่ายกิ่งถาวร จำนวน 20 ฝ่าย
- ปลูกป่าทั่วไป จำนวน 360,000 ต้น
- จัดสร้างแหล่งอาหารพื้นบ้านให้ชุมชน ในพื้นที่ 100 ไร่

(5) **กรมประมง** ได้รับงบประมาณ 6,007,450 บาท คิดเป็นร้อยละ 216.72 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 2,772,000 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- ฟื้นฟูและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำจืดในแหล่งน้ำธรรมชาติ ในพื้นที่ 95 แห่ง
- ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำจืดเพื่อปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ 4,751,000 ตัว
- สำรวจโครงสร้างทางกายภาพ เคมี่ และชีวภาพของระบบนิเวศทางประมงของแหล่งน้ำ 17 แห่ง จำนวน 50 ครั้ง
- เวทีชุมชนเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรประมง จำนวน 12 ครั้ง ในพื้นที่ 13 แห่ง

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การสื่อสาร และการตลาด

เน้นการพัฒนาระบบโลจิสติกส์และระบบการสื่อสารระหว่างชุมชนหลักและชุมชนเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการตลาดให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงขยายโอกาสของการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ มีหน่วยงานดำเนินงาน 1 หน่วยงาน ได้แก่ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ภายใต้ 3 แนวทาง ได้รับงบประมาณ 12,507,328 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.23 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 49,573,000 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- ถ่ายทอดความรู้ ด้านการจัดทำแผนการผลิตและการตลาด การบริหารจัดการกลุ่ม การบัญชี และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวให้กับเกษตรกร จำนวน 4,313 คน
- สนับสนุนข้อมูลด้านการตลาดสำหรับเกษตรกรโดยการสำรวจและประเมินความต้องการตลาด และจัดหาผู้รับซื้อผลผลิตสำหรับผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร ทำให้เกษตรกร 12,033 คน มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์รวมทั้งหมด จำนวน 220,008,908 บาท
- พัฒนาการใช้ประโยชน์จากโรงรวบรวมผลผลิตชั่วคราว 17 แห่ง
- พัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า จำนวน 14 ผลิตภัณฑ์ ออกร้านแสดงสินค้าและจำหน่าย สินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน 19 ครั้ง
- ประชุมคณะทำงานเพื่อติดตามการดำเนินงานด้านการผลิตและการตลาด จำนวน 19 ครั้ง ผู้เข้าร่วม 472 ราย

5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบำรุงรักษา มีหน่วยงานร่วมดำเนินงาน 6 หน่วยงาน ภายใต้ 2 แนวทาง ได้รับงบประมาณ 380,455,427 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.88 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 1,004,378,000 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(1) **สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)** ได้รับงบประมาณ 2,516,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.21 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 6,105,000 บาท โดยได้ดำเนินการพัฒนาชุมชนต้นแบบ ในการใช้พลังงานทดแทนจากชีวมวล จำนวน 10 แห่ง

(2) **กรมชลประทาน** ได้รับงบประมาณ 195,286,817 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.98 ซึ่งในแผนแม่บท ได้ตั้งงบประมาณไว้ 697,903,000 บาท โดยได้ดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จำนวน 23 แห่ง ประกอบด้วย ฝ่ายพร้อมระบบส่งน้ำ/ระบบกระจายน้ำ 16 แห่ง ระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ 3 แห่ง อ่างเก็บน้ำ 2 แห่ง และอาคารบังคับน้ำ 2 แห่ง

(3) **กรมพัฒนาที่ดิน** ได้รับงบประมาณ 3,631,290 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.63 ซึ่งในแผนแม่บท ได้ตั้งงบประมาณไว้ 64,500,000 บาท โดยได้สำรวจออกแบบล่องหน้าและระบบส่งน้ำชลประทาน 4 และ ก่อสร้างระบบส่งน้ำชลประทาน ระยะทาง 5 กิโลเมตร

(4) **กรมทรัพยากรน้ำ** ได้รับงบประมาณ 167,495,080 บาท คิดเป็นร้อยละ 76.19 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 219,850,000 บาท โดยได้ดำเนินการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำพร้อมระบบกระจายน้ำ ในพื้นที่ 32 แห่ง

(5) **กรมทรัพยากรน้ำบาดาล** ได้รับงบประมาณ 9,026,240 บาท คิดเป็นร้อยละ 90.26 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 10,000,000 บาท โดยได้ดำเนินการจัดหาและซ่อมบำรุงระบบประปาบาดาล (เจาะ บ่อน้ำบาดาล/ก่อสร้างระบบประปา และก่อสร้างระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำ) ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน 22 พื้นที่ ประกอบด้วย บ่อน้ำบาดาล 20 บ่อ ก่อสร้างระบบประปา 11 ระบบ ก่อสร้างระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำ 2 ระบบ

(6) **มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี** ได้รับงบประมาณ 2,500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.53 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 6,020,000 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- สนับสนุนและพัฒนาพร้อมทั้งประยุกต์เทคโนโลยีด้านพลังงานที่เหมาะสมกับชุมชน เช่น วิจัยและส่งเสริมเตาประหยัดฟืน ติดตั้งกังหันน้ำผลิตไฟฟ้าสำหรับสื่อการเรียนรู้และการสอนภาษาไทยผู้ใหญ่ ในพื้นที่ 5 หมู่บ้าน

- ติดตั้งระบบกรองน้ำดื่ม 8 หมู่บ้าน
- ติดตั้งระบบไฟฟ้าพลังน้ำและโซลาร์เซลล์ 6 หมู่บ้าน และอบรมครู เยาวชน และชุมชน ในการผลิตชุดหลอด LED สำหรับใช้แบตเตอรี่ 5 หมู่บ้าน รวมทั้งศึกษาศักยภาพเชิงพื้นที่ ที่เป็นไปได้ในการผลิตพลังงานทดแทน 4 หมู่บ้าน

(7) **การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค** ซึ่งมีใช้หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559) ได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินงานในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 70,368,181 บาท โดยได้ขยายเขตไฟฟ้าให้ราษฎรในหมู่บ้านส่งเสริมโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง โดยปักเสา พาดสาย ติดตั้งหม้อแปลง จำนวน 20 หมู่บ้าน/หย่อมบ้าน

6) ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

เน้นปรับระดับโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ให้เป็นกลไกขยายการเรียนรู้ของชุมชน และการพัฒนาในระดับลุ่มน้ำ รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการความรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อสร้างสังคมการเรียนรู้ให้กับชุมชนในระดับลุ่มน้ำ พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบูรณาการความร่วมมือของชุมชน หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนในระดับลุ่มน้ำให้สามารถเชื่อมโยง อำนวยประโยชน์การดำเนินงานได้สะดวก โปร่งใส และเป็นธรรม มีหน่วยงานร่วมดำเนินงาน 7 หน่วยงาน ภายใต้ 3 แนวทาง ได้รับงบประมาณ 283,594,899 บาท คิดเป็นร้อยละ 105.15 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 269,708,400 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(1) **สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)** ได้รับงบประมาณ 277,678,299 บาท คิดเป็นร้อยละ 106.04 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 261,872,500 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- จัดทำศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่ทั้ง 29 แห่ง เพื่อให้เกษตรกรและประชาชนที่สนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้ในพื้นที่ โดยมีผู้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ จำนวน 37,926 คน
- จัดทำแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงร่วมกับหน่วยงานคณะทำงานตามแผนแม่บท เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานในเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประจำปี พ.ศ. 2555-2559 มีหน่วยงานที่ร่วมปฏิบัติงานรวม 14 หน่วยงาน
- นิเทศและติดตามผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง โดยที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงทั้ง 29 แห่ง เพื่อวิเคราะห์สรุปปัญหา อุปสรรคการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม และสรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบผลการดำเนินงาน และพิจารณาแก้ไขปัญหา อุปสรรคอย่างต่อเนื่อง
- ประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัดและคณะทำงานระดับอำเภอ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้ร่วมกันพิจารณา แก้ไขปัญหา และติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ตลอดจนเป็นเวทีในการปรึกษาหารือสำหรับกำหนดแนวทางในการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งมีการประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัด จำนวน 24 ครั้ง ผู้เข้าร่วม 1,819 คน และการประชุมคณะทำงานระดับอำเภอ จำนวน 135 ครั้ง ผู้เข้าร่วม 4,097 คน

(2) **กรมส่งเสริมการเกษตร** ได้รับงบประมาณ 1,037,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 259.25 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 400,000 บาท มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- จัดทำเอกสาร การวิเคราะห์พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการเกษตร และการปลูกพืชเชิงอนุรักษ์บนพื้นที่สูง จำนวน 600 เล่ม

- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ที่สูง และผู้เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการ จำนวน 65 คน
- เข้าร่วมประชุมและติดตามงานกับคณะทำงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงระดับจังหวัดและคณะทำงานระดับอำเภอ จำนวน 31 ครั้ง

(3) **กรมปศุสัตว์** ได้รับงบประมาณ 1,702,600 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.35 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 4,439,900 บาท โดยได้ดำเนินการติดตามการปฏิบัติงานด้านปศุสัตว์ ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน 108 ครั้ง

(4) **กรมประมง** ได้รับงบประมาณ 342,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 97.71 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 350,000 บาท โดยจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรประมงแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ในจังหวัดเชียงใหม่ 4 แห่ง

(5) **กรมส่งเสริมสหกรณ์** ได้รับงบประมาณ 165,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.16 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 506,000 บาท โดยประชุม/ประสานงานกับมูลนิธิโครงการหลวง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 65 ครั้ง

(6) **มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี** ได้รับงบประมาณ 2,280,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 570.00 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 400,000 บาท โดยได้จัดทำฐานข้อมูลชุมชนจำนวน 5 หมู่บ้าน และส่งเสริมพัฒนาทักษะด้านไอที จำนวน 1 หมู่บ้าน

(7) **กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช** ได้รับงบประมาณ 390,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.41 ซึ่งในแผนแม่บทได้ตั้งงบประมาณไว้ 1,740,000 บาท โดยการบริหารงานและอำนวยความสะดวกการดำเนินงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน 12 โครงการ

5.2 ผลงานที่เกิดขึ้นต่อพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

จากที่หน่วยงาน 14 หน่วยงาน ได้เข้ามาร่วมพัฒนาในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 29 แห่ง ในช่วงระยะเวลา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2559 ทำให้พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) มิติด้านเศรษฐกิจ

- (1) **การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการเพิ่มมูลค่าจากฐานความรู้โครงการหลวงผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างรายได้แก่ครัวเรือน** จากการดำเนินงานที่ผ่านมา มีเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีโดยการฝึกอบรม ดูงาน รวมทั้งการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จำนวนทั้งสิ้น 147,938 คน รวมทั้งเกษตรกรมีรายได้จากการส่งเสริมอาชีพภาคการเกษตร ตั้งแต่ปี 2555-2558 จำนวน 295,322,768 บาท และมีจำนวนเกษตรกรที่น่าองค์กรความรู้ไปใช้ประโยชน์ในปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 95.76 เกษตรกร 7,841 คน ปี 2557 คิดเป็นร้อยละ 94.48 เกษตรกร 10,959 คน และปี 2558 คิดเป็นร้อยละ 84.16 เกษตรกร 29,119 คน จากเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมความรู้ทั้งหมด
- (2) **ส่งเสริมการปลูกพืชทางเลือกใหม่** โดยใช้เทคโนโลยีและองค์ความรู้จากโครงการหลวง เช่น การปลูกพืชผัก/ไม้ผลในโรงเรือน เช่น พริกหวาน ผักใบ แดงกวาญี่ปุ่น มะเขือเทศโทมัส แดงกวาญี่ปุ่น และองุ่น เป็นต้น ซึ่งเป็นระบบปลูกพืชที่ใช้พื้นที่น้อย ลดการบุกรุกทำลายป่า ลดความเสี่ยงจากการเกิดโรค สามารถสร้างรายได้รวดเร็ว และให้ผลตอบแทนสูง

- (3) **พัฒนาคุณภาพมาตรฐานอาหารความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร รวมทั้งการส่งเสริมระบบเกษตรอินทรีย์ และการสร้างแบรนด์ สินค้าสีเขียว เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนาเป็นสินค้าใหม่** เกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 28 แห่ง มีการเพาะปลูกพืชที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน 737 ราย พืชที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ได้แก่ กาแฟ พืชผัก 30 ชนิด (พริกกระเหรี่ยง พริกเม็กซิกัน พริกหวาน มะเขือเทศ มะเขือเทศโหม้ส มะเขือเทศลูกท้อ มะเขือเทศเชอร์รี่ มะเขือม่วงก้านดำ มะเขือม่วงก้านเขียว มะเขือเจ้าพระยา ผักกาดขาวปลี ผักกาดเขียวปลี ผักกาดฮ่องเต้ ผักกาดกวางตุ้ง ผักสลัด แตงกวา แตงกวาญี่ปุ่น ฟักแฟง ฟักทองคางคก บวบ ถั่วฝักยาว เบบี๋คอส เบบี๋ฮ่องเต้ คื่นช่าย บรอกโคลี ต้นหอมญี่ปุ่น พินเลย์ไฮโซเบิร์ก ยอดชาโยเต้ หน่อไม้ฝรั่ง สมุนไพร) ไม้ผล 7 ชนิด (องุ่น เสาวรส มะม่วง ลำไย มะนาว ลิ้นจี่ เงาะ) พืชไร่ 1 ชนิด (ข้าวไร่)
 - (4) **พัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อรองรับผลผลิตของเกษตรกรเพื่อรองรับมาตรฐานอาหารปลอดภัย** โดยสร้างโรงรวบรวมและคัดแยกผลผลิตในโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 17 แห่ง (ปากกล้วย ปางหินฝน แม่มะลอ ผาแตก ปางมะโอ ปางแดงใน ห้วยเป้า วาวี แม่สลอง สบเมย สบโขง แม่สามแลบ วังไผ่ น้ำแปง ถ้ำเวียงแก แม่จริม และขุนสถาน) ระบบตรวจสอบย้อนทวนผลผลิตในระบบ RFID 3 แห่ง (ขุนสถาน ถ้ำเวียงแก แม่สลอง) ห้องวิเคราะห์สารเคมี 10 แห่ง (วาวี แม่สลอง ถ้ำเวียงแก ขุนสถาน สบโขง ปากกล้วย แม่มะลอ ปางหินฝน ห้วยเป้า และสำนักงานน่าน)
 - (5) **โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงมีการส่งผลผลิตให้กับศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 8 แห่ง** ได้แก่ แม่แฮ อินทนนท์ ห้วยส้มป่อย แม่หลอด หนองเขียว หมอกจำม๋ ห้วยโป่ง และป่งค่า จากโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 10 แห่ง ได้แก่ ขุนสถาน น้ำแขวง แม่สลอง วาวี แม่มะลอ ป่าแป๋ ปากกล้วย ปางหินฝน ผาแตก และห้วยเป้า
- 2) **มิติด้านสังคม**
- (1) **ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐ** โดยสนับสนุนกระบวนการในการจัดทำแผนชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาตนเองโดยกระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งแผนชุมชนที่จัดทำขึ้นมีหน่วยงานที่นำความต้องการของชุมชนไปสู่การปฏิบัติ จำนวน 16 หน่วยงาน และสนับสนุนงบประมาณจำนวน 95,469,178 บาท
 - (2) **เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มต่างๆ ในชุมชน เพื่อเป้าหมายในการพัฒนาเป็นสถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน** โดยสามารถสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มเพื่อพึ่งตนเองได้ 312 กลุ่ม มีสมาชิกกว่า 8,388 ราย ประกอบด้วย กลุ่มอาชีพภาคการเกษตร 176 กลุ่ม สมาชิก 4,413 ราย กลุ่มอาชีพนอกภาคการเกษตร 43 กลุ่ม สมาชิก 701 ราย กลุ่มด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 33 กลุ่ม สมาชิก 977 ราย กลุ่มด้านสังคม 15 กลุ่ม 629 ราย กลุ่มสหกรณ์ 8 กลุ่ม สมาชิก 423 ราย กลุ่มเตรียมสหกรณ์ 13 กลุ่ม สมาชิก 454 ราย และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 24 กลุ่ม สมาชิก 791 ราย มีเงินทุนหมุนเวียนกว่า 7,844,202 บาท
 - (3) **ส่งเสริมฟื้นฟูหัตถกรรมท้องถิ่นเพื่อใช้ประโยชน์ในครัวเรือน** ในพื้นที่ 8 แห่ง และสามารถสร้างรายได้จากหัตถกรรม 3,604,910 บาท เสริมสร้างการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน มีการขอรับการตรวจประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ในชุมชนพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 5 แห่ง ซึ่งที่ผ่านมาชุมชน 5 แห่ง มีรายได้จากการท่องเที่ยวในชุมชน จำนวน 3,013,930 บาท

- (4) ถ่ายทอดความรู้ชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง และสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ 46 ชุมชน
- 3) มิติด้านสิ่งแวดล้อม
 - (1) จัดทำข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง เพื่อใช้ในการวางแผน กำหนดขอบเขตการใช้ที่ดิน และดำเนินกิจกรรมปรับระบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในการพัฒนาอาชีพ และอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 110 ชุมชน
 - (2) ส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เพื่อให้ชุมชนมีไม้ใช้สอยสำหรับครัวเรือน จำนวน 3,449.44 ไร่
 - (3) ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูและการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ โดยการปลูกป่า 27,039 ไร่ ดูแลรักษาป่า 9,843 ไร่ สร้างฝายชะลอน้ำ 1,367 ฝาย
 - (4) พัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงและแปลงเพาะปลูกของเกษตรกรจำนวนกว่า 5,595,700 กล้า เพื่อป้องกันการพังทลายของดิน และจัดทำแปลงสาธิตและเรียนรู้การปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 15 แห่ง
 - (5) ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยส่งเสริมการทำปุ๋ยหมัก จำนวน 2,314 ตัน ปุ๋ยอินทรีย์ 9,150 ลิตร และลดการเผาในพื้นที่ 782 ไร่
 - (6) ลดการใช้สารเคมีและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม โดยตรวจวิเคราะห์คุณภาพดิน/น้ำ จำนวนอย่างละ 72 ตัวอย่าง ในชุมชนและพื้นที่เพาะปลูกที่อยู่ในเขตรับผิดชอบโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน 24 แห่ง (ปี 2558) พบว่าการเก็บตัวอย่างดินผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 51.39 และการเก็บตัวอย่างน้ำผ่านเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 52.78 และมีการตรวจสอบสารพิษในเลือดเกษตรกร 3,728 ราย (นับช่วงระหว่างปี 2555-2558) พบว่า อยู่ในระดับปกติและปลอดภัยเฉลี่ยร้อยละ 33 อยู่ในระดับเสี่ยงและไม่ปลอดภัยเฉลี่ยร้อยละ 67

ซึ่งจากผลการดำเนินงานทั้ง 3 ด้านได้ตอบเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดตามแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2555-2559) ดังนี้

1) เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ได้รับการพัฒนาจากฐานความรู้โครงการหลวง และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะส่งผลถึงความมั่นคงทางด้านอาหาร รายได้ และอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงานที่ตอบเป้าประสงค์

จากการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงระยะที่ผ่านมา ทำให้ชุมชนได้รับการพัฒนาจากความรู้ของโครงการหลวงและภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งเรื่องการเพาะปลูกที่ดีภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย การใช้สารชีวภัณฑ์เกษตร การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว สร้างความมั่นคงด้านอาหารทั้งในเรื่องข้าว และการหารายได้จากพืชที่มีศักยภาพเพื่อนำรายได้ไปซื้ออาหารบริโภคในครัวเรือน การมีรายได้จากภาคการเกษตรที่เพิ่มมากขึ้น และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าต้นน้ำทั้งการไม่บุกรุกพื้นที่ป่า การปลูกป่าชาวบ้าน ทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน

2) ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
(1) จำนวนชุมชนที่นำความรู้จากโครงการหลวงไปใช้ประโยชน์	ชุมชนกว่า 110 ชุมชน ได้นำองค์ความรู้โครงการหลวงไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์และรายได้
(2) จำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพอาหารปลอดภัย	ฟาร์มของเกษตรกร จำนวน 28 แห่ง ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพอาหารปลอดภัย ประกอบด้วย กาแฟ พืชผัก 30 ชนิด ไม้ผล 4 ชนิด และพืชไร่ 1 ชนิด ซึ่งมีเกษตรกรที่ได้รับการรับรองการเพาะปลูกพืชภายใต้มาตรฐาน GAP จำนวน 737 คน
(3) จำนวนกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็ง	โดยสามารถสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อพึ่งตนเองได้ 312 กลุ่ม มีสมาชิก 8,388 ราย
(4) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	กำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินและการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน จำนวน 78 ชุมชน และกำหนดเขตที่ดินทำกินและวางแผนการใช้ที่ดิน จำนวน 19,000 ไร่ พร้อมทั้งตรวจสอบเพื่อรับรองสิทธิ์ทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 496 ราย

5.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานแผนแม่บทระยะที่ผ่านมา

1) บทเรียนความสำเร็จและความศรัทธาในผลการดำเนินงานของโครงการหลวง เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง เนื่องจากหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการได้ยึดถือวิธีการดำเนินงานตามแนวทางของโครงการหลวง คือ “ลดขั้นตอน ปิดทองหลังพระ เร็วๆ เข้า ช่วยเขาช่วยตัวเอง” มาใช้เป็นต้นแบบในการทำงาน

2) แผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงมีกลไกการขับเคลื่อนแผนแม่บทที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ทั้งในระดับส่วนกลาง ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ ประกอบด้วย

- (1) คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาและกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมถึงพิจารณาและกำหนดแผนงาน งานโครงการ และกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ
- (2) คณะกรรมการระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการเป็นประธานกรรมการ และมีองค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้เกิดการประสานงานการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม และติดตามประเมินผลเพื่อแก้ไขปัญหาและปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงาน
- (3) คณะกรรมการระดับพื้นที่ โดยมีนายอำเภอเป็นประธานกรรมการ และมีองค์ประกอบคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐในระดับอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบล และหมู่บ้าน ซึ่งช่วยในการทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานในระดับพื้นที่ให้เป็นไปตามแผน

- 3) การทำงานแบบบูรณาการและการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปี ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่ประจำพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในการทำงานของปีที่ผ่านมา และนำมากำหนดกิจกรรม/โครงการ ตัวชี้วัด งบประมาณที่ได้รับจัดสรรได้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ และตอบสนองความต้องการของชุมชน
- 4) รูปแบบกิจกรรมและลักษณะการดำเนินงานของแผนแม่บทสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เนื่องจากก่อนจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปี มีการจัดทำเวทีชุมชนเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์และรับฟังปัญหาในพื้นที่ด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งระดมความคิดเห็นในการกำหนดแนวทางและกิจกรรมการพัฒนาร่วมกับผู้นำชุมชน ผู้แทนกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ผู้แทนหน่วยงานในพื้นที่ และหน่วยงานในระดับท้องถิ่น
- 5) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการดำเนินงานของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง และประสบการณ์ความชำนาญเฉพาะด้าน ทำให้สามารถนำแผนแม่บทมาใช้เป็นเครื่องมือในการแปลงแผนงานสู่กิจกรรม/โครงการตามภารกิจสำคัญของหน่วยงานในระดับกรม ระดับพื้นที่ ไปสู่ผู้รับประโยชน์ในชุมชน
- 6) การมีเจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงอยู่ประจำในพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ทำให้สามารถประสานงานและบูรณาการกิจกรรม/โครงการร่วมกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานได้อย่างใกล้ชิด และช่วยในการติดตามงานตามแผนแม่บทได้อย่างต่อเนื่อง

5.4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานระยะที่ผ่านมา

- 1) ด้านงบประมาณ เนื่องจากหน่วยงานส่วนใหญ่ตั้งกรอบงบประมาณของแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงภายใต้งานโครงการพระราชดำริ ทำให้ต้องมีการกระจายงบประมาณให้กับโครงการต่างๆ อย่างทั่วถึง รวมถึงการถูกปรับลดงบประมาณในขั้นตอนการชี้แจงงบประมาณ เนื่องจากขาดความชัดเจนโครงการ และรูปแบบรายการ (กรณีงานด้านการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน)
- 2) งานพัฒนาแหล่งน้ำ ขาดการเชื่อมโยงจากแหล่งน้ำสู่พื้นที่เพาะปลูก ขาดระบบกระจายน้ำ และเกษตรกรขาดการรวมกลุ่มกำหนดกติกาการใช้น้ำ
- 3) เกษตรกรยังไม่สามารถกำหนดความต้องการที่ชัดเจน และขาดข้อมูลสนับสนุน
- 4) ด้านการปรับเปลี่ยนหรือขยายพื้นที่ปฏิบัติงานในระหว่างการดำเนินงานตามแผนแม่บท ทำให้หน่วยงานไม่สามารถกำหนดแผนงานและขอตั้งงบประมาณรองรับได้อย่างทั่วถึง
- 5) ในการปรับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ ทำให้การดำเนินงานเกิดความล่าช้าและขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากต้องใช้ระยะเวลาสำหรับการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความคุ้นเคยกับภาระงานให้กับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปปฏิบัติงานใหม่
- 6) ในการประสานงานและการสื่อสาร เนื่องจากประชากรในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ มีภาษาและวัฒนธรรมแตกต่าง ส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้ภาษาไทยได้ ทำให้การสื่อสารมีความเข้าใจไม่ตรงกัน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน
- 7) ด้านระบบการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกลางให้เป็นฐานข้อมูลร่วมในพื้นที่บูรณาการและผลการปฏิบัติงานตามแผนแม่บทให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 8) ในด้านพื้นที่เนื่องจากโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และเขตอุทยานแห่งชาติ ซึ่งในการเข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ต้องมีการขออนุญาตตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

6. ผลการศึกษาสภาวะเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

จากผลการประเมินการดำเนินงานโครงการขยายผลและศึกษาสภาวะเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ปี 2556/2557 โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า

6.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

1) โครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

หมู่บ้านหรือกลุ่มบ้านในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงมีโครงสร้างพื้นฐานหลัก ๆ ค่อนข้างดี การติดต่อคมนาคมขนส่งระหว่างหมู่บ้านถึงโครงการฯ ส่วนมากเป็นถนนลาดยางเฉลี่ยร้อยละ 32 ของระยะทางรวม ประปาที่มีใช้ในหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นประปาภูเขาถึงร้อยละ 76 โดยเกษตรกรใช้สำหรับเป็นน้ำดื่ม ร้อยละ 62 ส่วนน้ำเพื่อทำการเกษตร ร้อยละ 54 มาจากแม่น้ำลำคลอง/ห้วย/หนอง/บึง/สระ สำหรับไฟฟ้าที่ใช้ในครัวเรือนเกษตรกรร้อยละ 95 มีไฟฟ้าใช้ในบ้านเรือน โดยแหล่งไฟฟ้าที่สำคัญมาจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ร้อยละ 80 ในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณสุขอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ประมาณร้อยละ 25 และโครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษา มีโรงเรียนถึงร้อยละ 70

2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม

(1) ด้านเศรษฐกิจ

การถือครองที่ดิน ครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 99.9 มีพื้นที่ถือครองที่ดิน โดยมีค่าเฉลี่ยขนาดพื้นที่ถือครองอยู่ที่ 25.45 ไร่/ครัวเรือน ส่วนใหญ่พื้นที่ถือครองเป็นของตนเอง และครัวเรือนส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นเกษตรกร ร้อยละ 87 โดยเกษตรกรมีการปลูกพืชที่แตกต่างและหลากหลาย ได้แก่ ข้าวเจ้า ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กาแฟ ข้าวเหนียว เป็นต้น และมีการเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ หมู ไก่ วัว ควาย เป็นต้น นอกจากนี้ในครัวเรือนยังมีกิจกรรมการสร้างรายได้ที่เป็นประเภทอุตสาหกรรม/หัตถกรรม/ธุรกิจที่ครัวเรือนทำ ได้แก่ การทำหัตถกรรมเย็บปักถักทอ หัตถกรรมจักสาน จากไม้ไผ่ หวาย และหญ้าแฝก ทำชา/เมี่ยง โรงสีข้าว เป็นต้น

ครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงในปัจจุบันมีรายได้รวมเฉลี่ยเท่ากับ 199,570 บาท/ครัวเรือน (รายได้ที่เป็นเงินสด ร้อยละ 92 และรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน ร้อยละ 8) และครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงร้อยละ 27.86 ที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน และมีครัวเรือนเกษตรกรร้อยละ 20.69 ที่มีความยากจนด้านอาหาร สำหรับรายจ่ายที่สำคัญในครัวเรือน คือ ค่าใช้จ่ายทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 26 ของค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือน โดยค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนที่สำคัญ คือ ค่าอาหาร ร้อยละ 46 รองลงมาคือ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ร้อยละ 21 ซึ่งทำให้เกษตรกรมีภาระค่าใช้จ่ายทางด้านเชื้อเพลิงในสัดส่วนที่สูง ทั้งนี้เพราะครัวเรือนเกษตรกรอยู่ห่างไกล ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของรัฐบาลจึงมีผลกระทบต่อค่าครองชีพ

(2) ด้านสังคม

โครงสร้างของประชากรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงมีลักษณะเป็นรูประฆังคว่ำที่ชัดเจน แสดงให้เห็นว่ามีประชากรในวัยเด็กค่อนข้างมาก โดยในภาพรวมครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงมีอัตราการเกิดร้อยละ 2.01 ในขณะที่อัตราการตาย การอพยพเข้า อพยพออก เท่ากับร้อยละ 0.73 0.84 และ 0.79 ตามลำดับ จึงทำให้ประชากรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงโดยรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.33 และขนาดของครัวเรือนเกษตรกรเฉลี่ยมีสมาชิก 4.67 คน/ครัวเรือน สำหรับด้านสุขภาพอนามัยพบว่า สาเหตุการตายของสมาชิกในครัวเรือนมีสาเหตุมาจากชราและการเจ็บป่วยพบมากที่สุด

ร้อยละ 41 เท่ากัน นอกจากนี้ยังพบว่าในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา ผู้ติดเชื้อเอดส์ในหมู่บ้าน/กลุ่มบ้าน มีจำนวนเฉลี่ย 0.43 คนต่อหมู่บ้าน/กลุ่มบ้าน และการเปลี่ยนแปลงจำนวนผู้ติดเชื้อเอดส์ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ลักษณะที่อยู่อาศัยของเกษตรกรส่วนใหญ่มีบ้านเรือนที่ค่อนข้างมั่นคง มีการใช้วัสดุที่คงทน และมีคุณภาพสร้างบ้านเรือน โดยอายุเฉลี่ยของบ้านเรือนเกษตรกรคือ 14 ปี มีครัวเรือนที่ยังไม่มีห้องส้วมใช้อยู่เพียงร้อยละ 1.5 เท่านั้น สำหรับแหล่งน้ำดื่มน้ำใช้ส่วนใหญ่ได้จากประปาภูเขา แต่ในปัจจุบันครัวเรือนเกษตรกรมีการซื้อน้ำดื่มเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากหลายครัวเรือนตระหนักถึงสุขอนามัยและความสะอาดของน้ำที่ใช้ดื่มมากขึ้น

ด้านการรวมกลุ่มส่วนใหญ่จะเป็นการรวมกลุ่มของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มสตรี คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาคือ กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 26 สำหรับการรับรู้ข่าวสารของครัวเรือนเกษตรกรด้านการพัฒนา ส่วนใหญ่รับทราบผ่านหอกระจายข่าวหรือเสียงตามสายประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 83 รองลงมาคือ ผู้นำหมู่บ้าน ร้อยละ 71

(3) ด้านทรัพยากรดิน/น้ำ/ป่าไม้

ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา ครัวเรือนเกษตรกร ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าทรัพยากรดินมีความอุดมสมบูรณ์เท่าเดิม ร้อยละ 49 และร้อยละ 14 ระบุว่าไม่มีปัญหาดินในพื้นที่ทำกินของครัวเรือนเกษตรกร ส่วนทรัพยากรน้ำ พบว่าการเปลี่ยนแปลงปริมาณน้ำฝนที่ตกมีปริมาณน้ำฝนเท่าเดิม คิดเป็นร้อยละ 46 ของหมู่บ้าน/กลุ่มบ้านที่สำรวจ โดยปริมาณน้ำในลำห้วย/ลำธาร/อ่างเก็บน้ำในช่วงฤดูแล้งลดลงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42 ซึ่งเกษตรกรมีวิธีการใช้น้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอและทั่วถึง โดยเลือกพืชที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำที่มี คิดเป็นร้อยละ 20 สำหรับปัญหามลพิษทางน้ำของครัวเรือน พบว่า ไม่มีปัญหาน้ำทิ้งจากการเกษตร ในส่วนของทรัพยากรป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์เท่าเดิม คิดเป็นร้อยละ 38 โดยครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 76 ได้มีการร่วมกันปลูกต้นไม้ นอกจากนี้ ครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 79 ให้ความเห็นว่าป่าชุมชนที่เหลือยังอยู่ในสภาพดี และร้อยละ 74 ของครัวเรือนเกษตรกรไม่ได้มีการครอบครองพื้นที่ดินที่เป็นป่า

6.2 ปัญหาสำคัญและความต้องการพัฒนาของครัวเรือนเกษตรกร

1) ปัญหาสำคัญด้านการประกอบอาชีพของครัวเรือนเกษตรกร ประกอบด้วย ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และปัญหาคนในชุมชนไม่มีอาชีพที่เลี้ยงชีพได้ตลอดทั้งปี

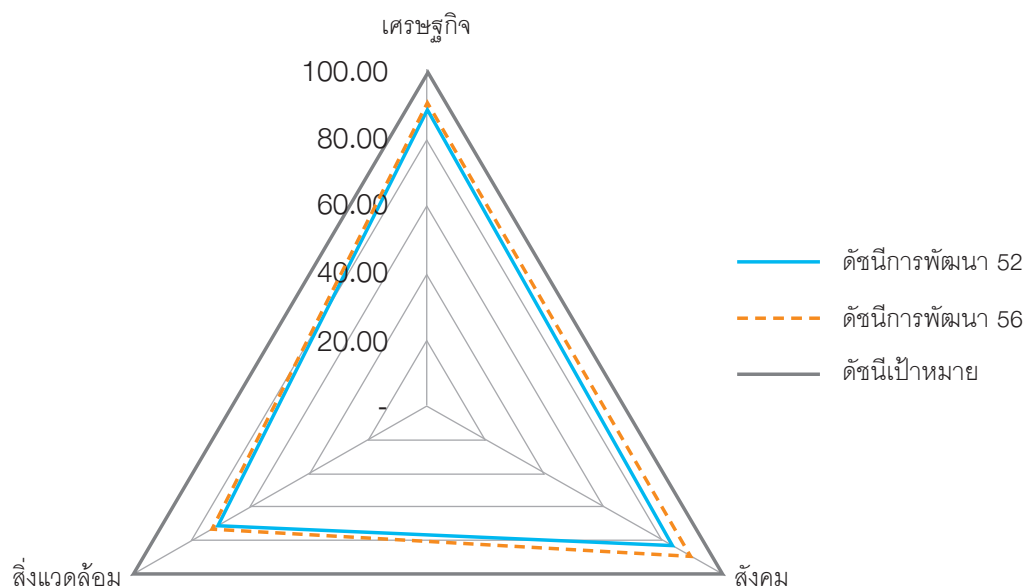
2) ปัญหาสังคมในชุมชนของครัวเรือนเกษตรกรที่สำคัญ ประกอบด้วย ปัญหายาเสพติดในชุมชน ปัญหารายได้น้อย/ค่าครองชีพสูง ปัญหาการไม่ได้รับสัญชาติ ปัญหาการดำรงอยู่ของประเพณี/ขนบธรรมเนียม/วัฒนธรรม

3) สำหรับความต้องการพัฒนาของครัวเรือนเกษตรกร พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพเกษตรทางเลือกใหม่ให้กับเกษตรกร ความต้องการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การปรับปรุงถนนติดต่อภายในหมู่บ้านและภายนอกหมู่บ้าน การจัดหาไฟฟ้าเข้ามาในหมู่บ้านและการขยายเขตไฟฟ้า รวมทั้งการพัฒนาระบบสื่อสาร เช่น สัญญาณโทรศัพท์ ระบบ Internet เป็นต้น

6.3 ความเหมาะสมของแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559)

กรอบแผนแม่บทฯ นี้มีความสมดุลทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับดี เนื่องจากความหลากหลายของกิจกรรมการพัฒนาด้านสังคมได้เข้ามาชดเชยกรอบงบประมาณที่มีอยู่น้อยได้ (โดยโครงการ/กิจกรรมด้านเศรษฐกิจได้รับงบประมาณสูงถึงร้อยละ 38 แต่โครงการ/กิจกรรมด้านสังคมได้รับงบประมาณเพียงร้อยละ 14) โดยภาพรวมแล้วการดำเนินงานพัฒนาของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง มีค่าดัชนีประสิทธิผลด้านผลผลิตร้อยละ 99.15 และด้านการใช้งบประมาณร้อยละ 125.68 แสดงว่า การดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง ในช่วงปี 2555-2556 มีสัมฤทธิ์ผลทั้งทางด้านผลผลิตและด้านการใช้งบประมาณในระดับที่สูง และมีดัชนีประสิทธิภาพการดำเนินงานมีค่าเท่ากับร้อยละ 140.06 แสดงว่าการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559) โดยรวมมีประสิทธิภาพการดำเนินงานในระดับที่สูง

ดัชนีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของเกษตรกรเท่ากับร้อยละ 90.48 89.58 และ 73.26 ตามลำดับ แสดงว่า เกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงมีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจมากที่สุด และมีการพัฒนาด้านสังคมอยู่ในระดับดีใกล้เคียงกับด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ แต่การพัฒนาด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมยังอยู่ในระดับต่ำกว่าการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมอยู่มากพอสมควร และแม้ว่าผลการพัฒนาด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมจะมีดัชนีการพัฒนาอยู่ในระดับสูงพอสมควร แต่สภาพของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมก็ยังคงอยู่ในสถานะเสื่อมโทรมลงและยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นมากนัก

ดัชนีการพัฒนาของประชากรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ปี 2557

จากข้อมูลพื้นที่การดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559) ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานสามารถทำไปเป็นประเด็นในการพัฒนาระยะต่อไป ดังนี้

- 1) หน่วยงานบูรณาการควรตั้งงบประมาณกรอบแผนแม่บทระยะ 5 ปี ให้ใกล้เคียงกับงบประมาณที่จะได้รับ
- 2) การได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแผนแม่บท ทำให้มีผลการดำเนินงานพัฒนาในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ครอบคลุมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามเพื่อให้การพัฒนาในระยะต่อไป ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการดูแลด้านสิ่งแวดล้อมบนฐานการพัฒนาให้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง
- 3) การดำเนินงานได้ตอบเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทฯ แต่ไม่ได้ระบุค่าเป้าหมายไว้ ดังนั้น ในการจัดทำแผนระยะต่อไปควรระบุค่าเป้าหมายด้วย
- 4) การกระจายรายได้ให้กับชุมชน เพื่อให้รายได้ของชุมชนไม่กระจุกตัว
- 5) ปัญหาสำคัญที่ยังคงอยู่ในชุมชน ได้แก่ ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และปัญหาคนในชุมชนไม่มีอาชีพที่เลี้ยงชีพได้ตลอดทั้งปี ปัญหายาเสพติดในชุมชน ปัญหารายได้น้อย/ค่าครองชีพสูง ปัญหาการไม่ได้รับสัญชาติ ปัญหาการดำรงอยู่ของประเพณี/ขนบธรรมเนียม/วัฒนธรรม
- 6) สิ่งที่ชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ประสงค์ที่จะได้รับการสนับสนุน คือ ต้องการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพเกษตรทางเลือกใหม่และมีความหลากหลาย ความต้องการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การปรับปรุงถนนติดต่อภายในหมู่บ้านและภายนอกหมู่บ้าน การจัดหาไฟฟ้าเข้ามาในหมู่บ้านและการขยายเขตไฟฟ้า รวมทั้งการพัฒนาระบบสื่อสาร
- 7) การเพิ่มความเข้มข้นในการบูรณาการ โดยพัฒนาฐานข้อมูลกลางในพื้นที่บูรณาการ การสร้างความเชื่อมโยงแหล่งน้ำกับพื้นที่เพาะปลูก การพัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชนร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ฯลฯ
- 8) การให้ความสำคัญด้านโลจิสติกส์ การสื่อสาร และการตลาด
- 9) การพัฒนาคุณภาพของผลผลิต และการให้บริการเพื่อรักษาและขยายฐานลูกค้า
- 10) การซ่อมแซม ดูแลบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน

ส่วนที่

2

กระบวนการจัดทำแผนแม่บท
โครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวง

กระบวนการจัดทำแผนแม่บท โครงการพัฒนาพื้นที่สูง แบบโครงการหลวง

การจัดทำแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) มีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

1. กระบวนการจัดทำแผนแม่บทอย่างมีส่วนร่วม
2. การสังเคราะห์นโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง และสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่สูง
3. แนวทางการพัฒนาระยะต่อไป
4. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ศักยภาพ โอกาส ปัญหา และอุปสรรค
5. กลยุทธ์ในการดำเนินงานแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

1. กระบวนการจัดทำแผนแม่บทอย่างมีส่วนร่วม

ในการยกร่างแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ได้ใช้กลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน มีขั้นตอน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและขอบเขตเนื้อหา

1) ศึกษา ทบทวน และสังเคราะห์นโยบายของรัฐ ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) สถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่สูง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals) งานวิจัยต่าง ๆ และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงโลก เช่น ภาวะโลกร้อนและความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ

2) รวบรวมและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง ระยะที่ผ่านมา (พ.ศ. 2555-2559) ตามยุทธศาสตร์ 6 ด้าน ที่ครอบคลุมกิจกรรมและงบประมาณ รวมถึงปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงาน จากหน่วยงานในส่วนกลางและจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ พร้อมทั้งศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

- 3) รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิทางกายภาพและขอบเขตของพื้นที่ ลักษณะของพื้นที่ ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน และทิศทางการพัฒนาชุมชน แผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง
- 4) วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง โดยการประเมินสถานการณ์จากผลการดำเนินงาน นโยบายและสถานการณ์ต่างๆ ศักยภาพของพื้นที่ ปัจจัยความสำเร็จ สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งผลจากการบูรณาการแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2555-2559)
- 5) นำผลการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง มาประมวลและสังเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นแนวทางในการพัฒนาของพื้นที่ระยะต่อไป

1.2 ขั้นตอนการยกร่างแผนแม่บทและจัดทำแผนบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- 1) **จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงระยะที่ผ่านมา** พร้อมทั้งปัญหาอุปสรรค และหาแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป ร่วมกับเจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงในพื้นที่
- 2) **จัดประชุมร่วมกับคณะทำงานแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง** ซึ่งมีผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงเป็นประธานคณะทำงาน และมีผู้แทนแต่ละหน่วยงานร่วมเป็นคณะทำงาน เพื่อชี้แจงกระบวนการจัดทำแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) และเสนอผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พร้อมทั้งปัญหาอุปสรรค และกรอบแนวทางในการดำเนินงานระยะต่อไป
- 3) **จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนา (SWOT)** ร่วมกับคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในการจะพัฒนาพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงระยะต่อไป โดยใช้ข้อมูลจากการทบทวนประมวลผล และสังเคราะห์นโยบาย งานวิจัย และสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่สูง ศักยภาพของพื้นที่ ปัจจัยความสำเร็จ สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งผลจากการบูรณาการแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2555-2559)
- 4) **จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นในการจัดทำแผนที่นำทาง (Road map)** ร่วมกับคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทในแต่ละระยะ และหาแนวทางขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ
- 5) **จัดประชุมร่วมกับคณะทำงานแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง** เพื่อร่วมกันพิจารณากรอบแนวทางการดำเนินงาน ยุทธศาสตร์และแผนงานที่จะดำเนินการในระยะต่อไป เพื่อให้หน่วยงานร่วมกันเสนอโครงการ กิจกรรม และกรอบงบประมาณที่จะดำเนินงานบูรณาการร่วมกันในระยะต่อไป (พ.ศ. 2560-2564)
- 6) **จัดประชุมร่วมคณะทำงานแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง** เพื่อพิจารณา (ร่าง) แผนแม่บท ในส่วนของรายละเอียดโครงการ กิจกรรม เป้าหมาย และงบประมาณของแต่ละหน่วยงานให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไป
- 7) **จัดทำร่างแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)** เพื่อเสนอคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติต่อไป

1.3 ขั้นตอนการอนุมัติแผนแม่บท

- 1) เสนอขอความเห็นชอบแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ต่อคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนโครงการหลวง (กปส.)
- 2) นำเสนอแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี ขอความเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับแผนแม่บทฯ และงบประมาณของโครงการ

2. การสังเคราะห์นโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนากฎที่เกี่ยวข้อง และสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่สูง

จากการทบทวนนโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนา สถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่สูงจากเอกสารที่เกี่ยวข้องใน 3 มิติ ได้แก่ มิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้เป็นแนวทางและกำหนดประเด็นท้าทายในการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จากนโยบายโลก รัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) รวมถึงเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ต่อไป โดยสังเคราะห์นโยบาย และสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อพัฒนาพื้นที่สูง ประกอบด้วย

- 1) เป้าหมายการพัฒนายั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs)
- 2) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2558-2577)
- 3) (ร่าง) ทิศทางการพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)
- 4) (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)
- 5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สูง ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2553-2562)
- 6) แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (พ.ศ. 2558-2593)
- 7) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (พ.ศ. 2558-2569)

โดยสรุปสาระสำคัญจากนโยบายโลก รัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่สูงได้ดังนี้

1) เป้าหมายการพัฒนายั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) พ.ศ. 2559-2573

ผู้นำจากประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติจำนวน 193 ประเทศ จะลงมติรับรอง เป้าหมายการพัฒนายั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals ในการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (United Nations General Assembly-UNGA) วันศุกร์ที่ 25 กันยายน 2558 โดยจะใช้เป็นวาระแห่งการพัฒนาของโลก ในอีก 15 ปีข้างหน้า (2016-2030) โดยเป้าหมายดังกล่าวเรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ องค์การสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาเน้นการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน โดยประกอบไปด้วย 17 เป้าหมาย มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่สูง 3 ประเด็นดังนี้

- 1.1) ขจัดความยากจนในทุกรูปแบบ สร้างภูมิคุ้มกัน และลดการเปิดรับและความเปราะบางต่อเหตุรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ให้กับผู้ที่ยากจน

- 1.2) ขจัดความหิวโหย บรรลุเป้าความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการที่ดีขึ้น และส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน สร้างหลักประกันด้านระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืนและดำเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่มีภูมิคุ้มกันโดยเพิ่มการผลิตและผลผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน ได้แก่ ภัยแล้ง อุทกภัย และภัยพิบัติอื่น ๆ พร้อมทั้งปรับปรุงคุณภาพดินให้ดีขึ้น
- 1.3) ลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ อำนาจและส่งเสริมความครอบคลุมด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมืองสำหรับทุกคน โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ ความบกพร่องทางร่างกาย เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ แหล่งกำเนิด ศาสนา หรือสถานะทางเศรษฐกิจหรืออื่น ๆ

กล่าวโดยสรุป สำหรับประเทศไทย การจะบรรลุความสำเร็จของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะนำไปสู่ความสุขในการดำเนินชีวิตและสร้างสัมฤทธิ์ผลแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง และได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ได้ยึดหลักการดำเนินงานและน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาในการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่สูง เพื่อเป็นแนวทางการสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนให้ประชาชนอยู่อย่างมั่นคงและพึ่งพาตนเองได้

2) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2558-2577)

การจัดทำกรอบยุทธศาสตร์ ระยะ 20 ปี ดำเนินการโดยคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้มีการตั้งคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2558 เพื่อให้มีกรอบแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นระบบและขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ เพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ 20 ปี เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งการจัดทำแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) เน้นความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

2.1) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- (1) **เสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน** โดยฟื้นฟูดูแลรักษาสวนทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่กับการใช้ประโยชน์อย่างสมดุล และให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งดินและที่ดิน แหล่งน้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพ แก้ไขปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกิน และจัดทำพระราชบัญญัติคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เป็นฐานการผลิตการเกษตรที่มั่นคงในการประกอบอาชีพการเกษตรและความมั่นคงด้านอาหาร
- (2) **เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร** โดยอาศัยองค์ความรู้ทางวิชาการเกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความแม่นยำของระบบจัดการการผลิตและการตลาด ทำการเกษตรเป็นแปลงใหญ่มากขึ้น เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมใหม่ ใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต การเกษตรโดยวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ และเทคโนโลยีการผลิตให้ได้ผลผลิตสูง สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก สร้างระบบเตือนภัยการเกษตร พัฒนาระบบการผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย ทั้งมาตรฐานภายในประเทศ และมาตรฐานอาเซียน ยอมรับในระดับสากลและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (3) **ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่รูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเกื้อกูลกับระบบนิเวศมากขึ้น** เช่น เกษตรที่ปลอดภัย เกษตรทฤษฎีใหม่ วนเกษตร เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ และเกษตรธรรมชาติ เป็นต้น พัฒนาศรณูปการเกษตรให้เข้มแข็งเพื่อเป็นกลไกการช่วยเหลือเกษตรกรสมาชิกและชุมชนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเกษตรกรรมและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคเกษตร บริหารจัดการเชิงธุรกิจตลอดห่วงโซ่การผลิตให้เกษตรกรมีการเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการมากขึ้น มีการทำการเกษตรแบบพันธสัญญาที่เป็นธรรมแทนการผลิตแบบอิสระที่มีความเสี่ยงด้านราคาสินค้าเกษตร
- (4) **การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว** โดยพัฒนากลุ่มเมืองท่องเที่ยว และผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมทั้งขับเคลื่อนการท่องเที่ยวให้สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจะให้ความสำคัญกับการตลาด การดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ พัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยว สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัย พัฒนาท่องเที่ยวเชิงศิลปะและวัฒนธรรม เชื่อมโยงสินค้า OTOP กับการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสปา
- (5) **พัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์** เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และกลุ่มประชาชน/เกษตรกรในชุมชน ให้เป็นฐานรากสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งให้สามารถพึ่งพาตนเอง โดยในส่วนของพัฒนาวิสาหกิจชุมชน จะเน้นการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ สร้างเครือข่ายตลาด จัดตั้งกองทุนวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมการเรียนรู้ในการประกอบวิสาหกิจชุมชน และเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการพัฒนายุทธศาสตร์จะให้ความสำคัญกับเพิ่มศักยภาพการเชื่อมโยงระบบการผลิตกับตลาด ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ระบบสหกรณ์เป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชุมชน รวมทั้งพัฒนาการเรียนรู้และทักษะการสหกรณ์วิถีชีวิตประชาชนนอกระบบการศึกษา
- (6) **การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม** โดยสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้และการออม กระจายทรัพยากรให้ทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งในด้านบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน และฐานทรัพยากรต่างๆ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มด้อยโอกาส เช่น การเข้าถึงปัจจัยการผลิต/ที่ดินทำกินของเกษตรกรรายย่อย การได้รับบริการด้านการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพของเด็กยากจน และการสร้างหลักประกันทางรายได้ให้กับแรงงานนอกระบบที่มีรายได้น้อย เป็นต้น รวมทั้งการจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (customized welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (cost sharing)
- (7) **การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย** โดยเตรียมการด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส อาทิ ระบบผังเมืองและที่อยู่อาศัย การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง การจัดการพื้นที่สาธารณะที่มีความปลอดภัยและเข้าถึงได้ง่ายสำหรับประชาชนทุกกลุ่ม การให้บริการทางสังคม ตลอดจน การพัฒนานวัตกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

2.2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้และการออม กระจายทรัพยากรให้ทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งในด้านบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน และฐานทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มด้อยโอกาส เช่น การเข้าถึงปัจจัยการผลิต/ที่ดินทำกินของเกษตรกรรายย่อย การได้รับบริการด้านการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพของเด็กยากจน และการสร้างหลักประกันทางรายได้ให้กับแรงงานนอกระบบที่มีรายได้น้อย เป็นต้น รวมทั้งการจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (customized welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (cost sharing)

2.3) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (1) พัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในทุกภาคเศรษฐกิจ เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยส่งเสริมการผลิตพลังงานสะอาด นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการและการอนุรักษ์พลังงาน ตลอดจนกำหนดกฎระเบียบ และสร้างกลไกให้ทุกภาคส่วนใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาและการประหยัดพลังงานอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง
- (2) การรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าเพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศและเป็นแหล่งดูดซับคาร์บอน และวางแผนบริหารจัดการน้ำ แก้ไขปัญหาภัยแล้งและภัยน้ำท่วมอย่างบูรณาการ อีกทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วยการพัฒนาองค์ความรู้และเครื่องมือในการบริหารจัดการพัฒนาบุคลากรและองค์กร วิจัยและพัฒนา เพื่อรับมือป้องกัน ฝักระวังและเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติ ตลอดจนสร้างความร่วมมือที่ดีในอาเซียนในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์ทรัพยากรร่วมกัน แก้ไขปัญหามลพิษข้ามแดน และสนับสนุนการเติบโตที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

โดยสรุปยุทธศาสตร์ ระยะ 20 ปี นับว่าเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาที่จะสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนให้กับประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของสถาบัน ทั้งในด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มมาตรฐานของผลผลิต ส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกร โดยการทำการเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเกื้อกูลกับระบบนิเวศ การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ ตลอดจนการเสริมสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนบนพื้นที่สูง

3) (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

(ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2558 โดยมุ่งเน้นการพัฒนาที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักปรัชญาพื้นฐานในการกำกับการพัฒนาประเทศให้เติบโตอย่างดุลยภาพ คำนึงถึงการวางรากฐานการพัฒนาในระยะยาว คนในชาติจะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรม จริยธรรม ความเพียร และมีจิตสำนึกคำนึงถึงประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ รวมถึงให้ความสำคัญกับการพัฒนากลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนฯ ทั้งการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบ กลไกการทำงานที่มีหน้าที่ผลักดันประเด็นการพัฒนาที่สำคัญต่าง ๆ และกลไกที่เกี่ยวข้องกับการใช้องค์ความรู้ เพื่อให้ประเทศก้าวไปสู่สังคมที่ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ได้ในอนาคต โดยมี 10 ยุทธศาสตร์ ซึ่งมียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

- (1) การเสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานราก โดยสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงในชุมชนให้มีขีดความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดความศรัทธา เสริมสร้างกระบวนการวิจัยในชุมชนเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการความรู้ในชุมชน พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนโดยส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการระดับชุมชน สนับสนุนการประกอบธุรกิจแบบวิสาหกิจเพื่อสังคม
- (2) การกระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐาน และการจัดสวัสดิการในภูมิภาคให้มีความครอบคลุมและทั่วถึงทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรให้มีการกระจายตัวอย่างเป็นธรรม ตลอดจนการสร้างปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจรวมทั้งกฎหมาย กฎระเบียบให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

- (1) เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและจัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำ
- (2) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการตลาด โดยสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยอาหาร
- (3) เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร โดยนำผลการวิจัยและพัฒนามาใช้ประโยชน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในเชิงพาณิชย์ที่หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- (4) ส่งเสริมและเร่งขยายแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพทดแทนสารเคมี
- (5) พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตร โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตรให้มีความถูกต้อง แม่นยำ เชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนด้านการเกษตรโดยการชี้ตลาดนำ สร้างบุคลากรด้านเกษตร โดยการผลิตเกษตรกรรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

- (1) การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขการบุกรุกที่ดินของรัฐ
- (2) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนการผลิตภาคการเกษตรไปสู่เกษตรกรรมที่ยั่งยืน ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 8 วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม

- (1) พัฒนานวัตกรรมภาคสังคม โดยส่งเสริมให้ภาคสังคมนำงานวิจัยพัฒนาและเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ปรับปรุงคุณภาพชีวิต สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต
- (2) พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม โดยส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา และการต่อยอดงานวิจัยสู่นวัตกรรมตลาดห่วงโซ่การวิจัย ตั้งแต่การดำเนินงานวิจัย การพัฒนาต่อยอด การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภูมิภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

- (1) พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและความยั่งยืน มีธุรกิจบริการต่อเนื่องกับการท่องเที่ยวบริการสุขภาพและการศึกษาที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง
- (2) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร และสร้างมูลค่าเพิ่มภายใต้แนวคิดเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ ควบคู่กับการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปให้มีความหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- (3) พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คืนความอุดมสมบูรณ์สร้างความสมดุลแก่ระบบนิเวศเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และแก้ไขปัญหาหมอกควัน

4) ทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

ความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) กับการพัฒนาพื้นที่สูง ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- (1) ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- (2) เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
- (3) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมที่ยั่งยืน รวมถึงเร่งขับเคลื่อนการผลิตเกษตรอินทรีย์ให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- (4) พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
- (5) สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

- (1) ส่งเสริมการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- (2) ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- (3) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- (4) จัดตั้งศูนย์กลาง และพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- (5) เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและพลังงานอย่างยั่งยืน
- (6) ผลักดันหลักการลงทุนในภาคการเกษตรอย่างมีความรับผิดชอบ
- (7) สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- (8) สนับสนุนการเพิ่มทางเลือกในการทำการเกษตรที่หลากหลายและไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภคและสภาพแวดล้อม
- (9) สนับสนุนการท่องเที่ยววิถีเกษตร
- (10) ส่งเสริมการค้าชายแดนและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างมีประสิทธิภาพ
- (11) สร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจระดับภูมิภาค
- (12) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบให้มีความเหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

- (1) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม
- (2) พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- (3) ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรในการใช้ฐานข้อมูลการเกษตรผ่านระบบสารสนเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- (1) ปั่นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- (2) เกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (3) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
- (4) บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- (5) สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สูง ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2553-2562)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สูงระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2553-2562) เน้นความสอดคล้องกับแนวพระราชดำริ นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง และมีทิศทางการพัฒนาในระยะ 10 ปีข้างหน้า โดยกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ที่มีความสมดุลในการสร้างรายได้ของชุมชน การพัฒนาความมั่นคงทางสังคม และการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยกลยุทธ์ 3 ด้านได้แก่ (1) กลยุทธ์การสร้างรายได้ เน้นการเรียนรู้จากโครงการหลวง ปั่นฟูพืชท้องถิ่น สร้างแหล่งอาหารชุมชน (Food Bank) และพัฒนาศักยภาพตลาดชุมชน (2) กลยุทธ์พัฒนาความมั่นคงทางสังคม เป็นการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ การใช้แผนชุมชน เน้นสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น และเครือข่ายการเรียนรู้ (3) กลยุทธ์การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทรัพยากรดิน น้ำ ป่าใช้สอย และป่าต้นน้ำลำธาร ให้มีสภาพดีและอุดมสมบูรณ์ ซึ่งยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง 4 ยุทธศาสตร์หลักประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพของคนและชุมชนให้เข้มแข็งตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ

- (1) พัฒนาคนและสังคมให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ และมีภูมิคุ้มกัน
- (2) พัฒนาระบบการจัดการความรู้และเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสังคมฐานความรู้
- (3) สร้างความภาคภูมิใจ และความพร้อมในการสืบสานวัฒนธรรมและประเพณี
- (4) เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันในระดับชุมชนเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างความมั่นคงด้านเศรษฐกิจบนฐานความรู้และฐานทรัพยากรโดยเน้นความคุ้มค่าของทรัพยากร ผสมผสานกับนวัตกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ

- (1) เสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและความหลากหลายทางชีวภาพ
- (2) เสริมสร้างอาชีพและรายได้บนฐานความรู้ และฐานทรัพยากรโดยเน้นความคุ้มค่าของทรัพยากร ผสมผสานกับนวัตกรรมที่เหมาะสมทั้งภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร
- (3) การเสริมสร้างศักยภาพการตลาดด้วยการรวมกลุ่มและพัฒนาระบบตลาดชุมชน
- (4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามความจำเป็นและเหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความสมดุลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถเอื้ออำนวยให้คนอยู่อาศัยร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ

- (1) กำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินให้ชัดเจนและมีระบบการควบคุมที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน
- (2) มีการอนุรักษ์ ป่าและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- (3) ส่งเสริมการปลูกป่าเพื่อสร้างรายได้ของครัวเรือน ป่าชุมชน และการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในบริเวณแนวกันชน
- (4) ผนึกกำลังภาคเอกชนและผู้บริโภค มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง
- (5) การสร้างระบบงานในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดี และมีบูรณาการร่วมกันบนพื้นฐานกระบวนการมีส่วนร่วม มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ

- (1) เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส เป็นธรรมและมีความเท่าเทียมกัน
- (2) การกำหนดแผนพัฒนาพื้นที่สูงในลักษณะลุ่มน้ำตามศักยภาพและขีดความสามารถในการรองรับระบบนิเวศลุ่มน้ำ
- (3) พัฒนานโยบายและปรับปรุงข้อกำหนดมาตรการของภาครัฐที่เหมาะสมกับการพัฒนาพื้นที่สูง
- (4) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลของพื้นที่สูงและประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้ของพื้นที่สูงอย่างกว้างขวาง
- (5) การกำหนดวิธีการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการและกระบวนการมีส่วนร่วม

โดยสรุปแล้ว สำหรับทิศทางตามกรอบทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ นับว่าเป็นแนวทางหลักสำคัญในการสร้างความเข้มแข็ง และส่งเสริมขีดความสามารถให้กับเกษตรกรไทย ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทย รวมถึงกลุ่มเกษตรกรพื้นที่สูงที่มีความจำเป็นในการพัฒนาให้เกิดความการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างฐานอาชีพ รายได้ในพื้นที่ไปพร้อมกับการสร้างสมดุลทางทรัพยากรธรรมชาติและ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

6) แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (พ.ศ. 2558-2593)

เป้าหมายเพื่อการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ การลดก๊าซเรือนกระจก และส่งเสริมการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ และการส่งเสริมขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะสั้น พ.ศ. 2559 ระยะปานกลาง พ.ศ. 2563 ระยะยาว พ.ศ. 2592 มีประเด็นสำคัญที่สอดคล้องกับการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่สูง ในแต่ละระยะดังนี้

ระยะสั้น พ.ศ. 2559

- (1) มีแผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในด้านต่าง ๆ อย่างครอบคลุม เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ
- (2) การศึกษาวิจัยและพัฒนาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (3) สนับสนุนการลงทุนและการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ และที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ระยะปานกลาง พ.ศ. 2563

- (1) มีระบบพยากรณ์สภาพอากาศและเตือนภัยล่วงหน้าสำหรับภาคเกษตรและการจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมทุกพื้นที่เสี่ยง
- (2) มีระบบประกันภัยสำหรับผลผลิตทางการเกษตรที่ได้รับความเสียหายจากปัจจัยทางภูมิอากาศ

ระยะยาว พ.ศ. 2592

- (1) สัดส่วนพื้นที่เกษตรนอกพื้นที่ชลประทานที่ได้รับการพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น
- (2) สัดส่วนของเกษตรกรผู้ประกันภัยผลผลิตจากภูมิอากาศเพิ่มขึ้น
- (3) สัดส่วนของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพิ่มขึ้น
- (4) สัดส่วนพื้นที่เกษตรได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP) และเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น
- (5) สัดส่วนการเผาในพื้นที่เกษตรลดลง
- (6) สัดส่วนของหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาบุคลากร เพื่อรองรับแนวทางการพัฒนาแบบปล่อยคาร์บอนต่ำ และการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพิ่มขึ้น

โดยสรุปแล้วการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ มีความสำคัญที่จะเป็นตัวแปรสำคัญต่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและสิ่งแวดล้อม อันจะต้องเริ่มวางแผนยุทธศาสตร์ของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มาร่วมมือเตรียมแผนรองรับ มีแนวทางการจัดการให้ทันตามสถานการณ์ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงมุ่งเน้นการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชน

7) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (พ.ศ. 2558-2569)

ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (พ.ศ. 2558-2569) ต่อการพัฒนาพื้นที่สูง โดยมีประเด็นสำคัญ 4 ยุทธศาสตร์ สรุปสาระสำคัญดังนี้

ยุทธศาสตร์การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค โดยการจัดหาแหล่งน้ำต้นทุนและก่อสร้างระบบประปา การเพิ่มประสิทธิภาพระบบประปาชนบทและจัดหาแหล่งเก็บน้ำเพิ่มเติม รวมทั้งการเก็บกักน้ำฝน

ยุทธศาสตร์การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต (เกษตรและอุตสาหกรรม) พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน โดยฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ สนับสนุนการขุดสระน้ำในไร่นา พัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร สนับสนุนแหล่งน้ำชุมชน การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำใหม่ การจัดหาแหล่งน้ำต้นทุน และระบบกระจายน้ำ

ยุทธศาสตร์การจัดการคุณภาพน้ำ พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน (ระบบที่มีอยู่เดิม) ก่อสร้างระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน (ระบบใหม่)

ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน ปรับสมดุลของระบบนิเวศพื้นที่ต้นน้ำชะลอการไหลหลากในช่วงฤดูฝนเพิ่มความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่ป่า ได้แก่ การปลูกป่าในพื้นที่ต้นน้ำที่เสื่อมโทรม ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ การกำหนดมาตรการแนวทางการใช้ประโยชน์และพัฒนาที่ดินในพื้นที่อนุรักษ์ให้สอดคล้องกับระบบนิเวศและความสมดุลทางธรรมชาติ ป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดิน ได้แก่ ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกไม้ยืนต้น

โดยสรุปทรัพยากรน้ำ ถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่ต้องสร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำให้รอบด้าน เพื่อให้มีปริมาณน้ำใช้บริโภค อุปโภคที่เพียงพอ มีการอนุรักษ์สร้างสมดุลระบบนิเวศพื้นที่ต้นน้ำพัฒนาแหล่งน้ำ ปั่นปุ๋ยป่าไม้และดินให้มีอุดมสมบูรณ์ ทั้งนี้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำ จึงเอื้อต่อการผลักดันให้มีระบบการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานและมาตรการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการทำงานสถาบัน ที่มีความพยายามบูรณาการพัฒนาคบคู่กับหลักวิชาการและศักยภาพของพื้นที่ ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารและระบบนิเวศ

3. แนวทางการพัฒนาในระยะต่อไป

3.1 ประเด็นท้าทายต่อการพัฒนา

1) ประเด็นการพัฒนาจากปัจจัยภายนอก

- (1) การเปิดการค้าเสรีจะมีผลกระทบต่อการผลิตและการตลาดสินค้าในพื้นที่สูง ทำให้เกิดการแข่งขันมากขึ้น การกำหนดมาตรการกีดกันทางการค้า
- (2) การส่งเสริมสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ส่งเสริมสุขภาพ ปลอดภัย และปลอดภัย
- (3) การพัฒนาและส่งเสริมการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ทางภูมิอากาศ น้ำ และภูมิสังคม
- (4) กระแสบริโภคนิยมที่เข้ามามีบทบาทกับชุมชนบนพื้นที่สูง มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตดั้งเดิม รวมถึงปัญหาเยาวชนและสังคม
- (5) การปรับตัวของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาของประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามกรอบพัฒนา 3 เสาหลัก (1) ความมั่นคง (2) เศรษฐกิจ (3) สังคมและวัฒนธรรม
- (6) ความแปรปรวนของภูมิอากาศอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจเติบโตของการปลูกพืชบนพื้นที่สูง
- (7) มีข้อจำกัดของข้อกฎหมายและการนำนโยบายของรัฐไปสู่การปฏิบัติในการกำหนดขอบเขตและการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมถึงการส่งเสริมและฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำลำธาร
- (8) การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีและระบบการสื่อสาร ทำให้ชุมชนบนพื้นที่สูงมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและพัฒนาการเรียนรู้สู่สังคมแห่งการเรียนรู้

2) ประเด็นการพัฒนาจากปัจจัยภายใน

- (1) การดำเนินงานขยายความช่วยเหลือในการพัฒนาพื้นที่สูงให้ครอบคลุมพื้นที่สูงของประเทศไทย
- (2) การถ่ายโอนภารกิจดำเนินการที่ประสบความสำเร็จแล้วให้กับท้องถิ่นบริหารจัดการด้วยตนเองอย่างยั่งยืน โดยอาศัยกลไก และรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสม เพื่อขยายองค์ความรู้โครงการหลวงได้อย่างทั่วถึง
- (3) ชุมชนพื้นที่สูงที่ห่างไกล และทุรกันดาร ประชากรได้รับการศึกษาน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ รวมทั้งมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชนเผ่า กิจกรรมการพัฒนาเป็นไปด้วยความยากลำบาก มีข้อจำกัดจากต้นทุนการผลิตและขนส่ง ทำให้เป็นอุปสรรคต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
- (4) ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่สมดุลกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3.2 ประเด็นการพัฒนาต่อเนื่อง

1) ประเด็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

- (1) การเพิ่มคุณภาพของผลผลิต และการพัฒนาระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ที่เหมาะสมต่อชุมชน ในการรวบรวมและกระจายสินค้าที่มีต้นทุนต่ำ และประหยัดพลังงาน
- (2) การพัฒนาและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
- (3) การส่งเสริมการผลิตพืชและสัตว์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานความรู้ที่เหมาะสมและ สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม

2) ประเด็นการพัฒนาด้านสังคม

- (1) การสนับสนุนให้โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเป็นกลไกในการขยายการเรียนรู้ และกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน
- (2) เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อการต่อยอดด้านการตลาดจากการเข้าสู่เศรษฐกิจเสรี กระแสบริโภคนิยมที่เข้ามามีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนในพื้นที่
- (3) ส่งเสริมกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่สอดคล้องกับการสนับสนุนของหน่วยงานหรือองค์กรท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้อง
- (4) การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน

3) ประเด็นการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

- (1) การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมป่าต้นน้ำ ทรัพยากรดิน ควบคุมการใช้ประโยชน์ ที่ดิน รวมถึงการปลูกป่าชาวบ้านและการใช้ระบบการให้ค่าตอบแทนในการดูแลรักษา สิ่งแวดล้อม
- (2) การฟื้นฟูและสร้างมูลค่าจากความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างความมั่นคงของอาหารและเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง ได้แก่ การดำเนินงานตามแนวพระราชดำรินาถคารอาหาร (Food Bank) การวิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตสำหรับใช้ในการเกษตรเพื่อทดแทนการใช้สารเคมีบนพื้นที่สูง รวมถึงการวิจัยด้านอาหารสุขภาพ สมุนไพร ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ พลังงานทางเลือก การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการอนุรักษ์ฟื้นฟู ความหลากหลายของพันธุกรรมท้องถิ่น
- (3) การสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการเกษตร

3.3 (ร่าง) แนวทางการถ่ายโอนภารกิจพื้นที่ที่ปฏิบัติงานสำเร็จ และเกณฑ์การขยายพื้นที่การดำเนินงาน

จากการที่สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง และหน่วยงานภาคีได้ร่วมกันดำเนินงานพัฒนาโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงมานานกว่าสิบปี ส่งผลให้ขณะนี้ในหลายพื้นที่มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้และสามารถดำเนินการด้วยตนเองตามแนวทางที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อให้การขยายผลองค์ความรู้ของโครงการหลวง และการช่วยเหลือชุมชนบนพื้นที่สูง ครอบคลุมพื้นที่ให้มากขึ้น สถาบันจึงมีแนวทางในการถ่ายโอนภารกิจพื้นที่ปฏิบัติงานที่สำเร็จร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อจะได้ขยายพื้นที่การดำเนินงานในลักษณะของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเพิ่มเติม โดยสถาบันจะถ่ายโอนภารกิจพื้นที่ที่ปฏิบัติงานสำเร็จให้กับชุมชนเพื่อให้ชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงาน ซึ่งสถาบันจะเตรียมความพร้อมชุมชนก่อนการถ่ายโอน รวมทั้งมีแนวทางการสนับสนุนความช่วยเหลือภายหลังถ่ายโอนโดยสร้างเครือข่ายการถ่ายทอดความรู้ และกระบวนการทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน รายละเอียด (ร่าง) เกณฑ์การถ่ายโอนภารกิจ เกณฑ์การประเมินพื้นที่ และเกณฑ์การขยายพื้นที่ใหม่ มีดังนี้

3.3.1 (ร่าง) เกณฑ์การถ่ายโอนภารกิจพื้นที่ที่ปฏิบัติงานสำเร็จ

- 1) เกณฑ์การถ่ายโอนภารกิจโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
 - (1) มีผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายของการพัฒนา และผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดในเรื่องนั้น ๆ หรือปัญหาสำคัญได้รับการแก้ไขให้อยู่ในระดับที่ชุมชนสามารถจะแก้ไขได้ด้วยตนเองแล้วทั้ง 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
 - (2) ชุมชนมีกระบวนการพัฒนาที่เข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ คือ (2.1) มีแกนนำชุมชนที่สามารถดำเนินการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง (2.2) มีความสามารถในการกำหนดรายละเอียดของกิจกรรมและระบุไว้ในแผนชุมชนและสามารถจัดการการดำเนินงานภายใต้แผนชุมชนนั้น ๆ โดยดำเนินการเองหรือได้รับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - (3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนมีความพร้อมในการรับถ่ายโอน
- 2) เกณฑ์การประเมินเพื่อถ่ายโอนพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
 - (1) เกณฑ์ด้านผลการดำเนินงานพัฒนา
 - (1.1) ด้านการพัฒนาอาชีพ
 - ชุมชนมีความมั่นคงด้านอาหารหรือมีรายได้ที่พอเพียงต่อการดำรงชีวิต
 - ชุมชนมีองค์กรที่มีความสามารถในการบริหารจัดการด้านการผลิตและการตลาด
 - การปลูกพืชอาหารของชุมชนทุกชนิดมีมาตรฐานอาหารปลอดภัย
 - ชุมชนมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุน
 - (1.2) ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
 - ชุมชนมีการกำหนดเขตการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสมและมีระบบการควบคุมที่ดี
 - ชุมชนมีการปลูกป่าชาวบ้านและจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำอย่างมีส่วนร่วม
 - (1.3) ด้านความเข้มแข็งของชุมชน
 - มีองค์กรชุมชนที่เข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองและพร้อมเป็นเครือข่ายในการเรียนรู้ และได้รับมาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรฐานสหกรณ์ หมู่บ้านชุมชนปลอดภัยเสถียร หรือชุมชนที่ได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยว (ททท. หรือจังหวัด)
 - มีผู้นำชุมชน และผู้รู้ในด้านต่าง ๆ รวมทั้งมีผู้นำมาสืบทอดและขับเคลื่อนการพัฒนาของชุมชนอย่างต่อเนื่อง
 - มีแผนชุมชน (แผนกลยุทธ์) ที่มีกิจกรรมตามแนวทางโครงการหลวงที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนที่หน่วยงานต่าง ๆ นำไปเป็นแนวทางการสนับสนุนงบประมาณ

- (1.4) ด้านการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน
 - ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและดูแลรักษาปัจจัยพื้นฐาน
- (2) เกณฑ์การถ่ายโอนด้านความพร้อมของหน่วยงานที่รับโอน
 - (2.1) หน่วยงานที่พร้อมจะรับโอนต้องมีความรู้และความเข้าใจในกระบวนการและเป้าหมายการทำงานของโครงการหลวง
 - (2.2) ภารกิจของหน่วยงานสอดคล้องภารกิจที่จะถ่ายโอนและมีการเตรียมความพร้อมร่วมกัน
 - (2.3) หน่วยงานที่พร้อมจะรับการถ่ายโอนมีความพร้อมด้านบุคลากร/ด้านเทคโนโลยี และการสื่อสารอย่างน้อยอย่างใดอย่างหนึ่ง

3.3.2 (ร่าง) เกณฑ์การขยายพื้นที่การดำเนินงาน

- 1) ประธานมูลนิธิโครงการหลวงมอบหมายให้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ดำเนินการตามที่หน่วยงาน และชุมชนเสนอขอรับความช่วยเหลือ
- 2) สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) รับมอบหมายเพื่อดำเนินการต่อโดยมีเกณฑ์การพิจารณาพื้นที่เพื่อดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ประกอบด้วย
 - (1) เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ที่ระบุว่า พื้นที่สูง หมายถึง พื้นที่ที่เป็นภูเขา หรือพื้นที่ที่มีความสูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง 500 เมตรขึ้นไป หรือเป็นพื้นที่ที่อยู่ระหว่างพื้นที่สูงตามที่คณะกรรมการสถาบันกำหนด
 - (2) เป็นชุมชนบนพื้นที่สูงที่มีชาวไทยภูเขาหรือชาวไทยพื้นเมืองอาศัยอยู่
 - (3) ชุมชนมีความพร้อม มีความต้องการที่จะรับรองความรู้โครงการหลวงไปใช้ประโยชน์
- 3) นำเสนอคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงเพื่อพิจารณาพื้นที่ ซึ่งมีประธานมูลนิธิโครงการหลวง เป็นประธานคณะที่ปรึกษาพิเศษ

4. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ศักยภาพ โอกาส ปัญหา และอุปสรรค

จากการทบทวนงานนโยบายต่าง ๆ ตลอดจนผลการดำเนินงานแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง และสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่สูง ภายใต้มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม และกลยุทธ์ที่จะใช้ดำเนินงานได้ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ SWOT

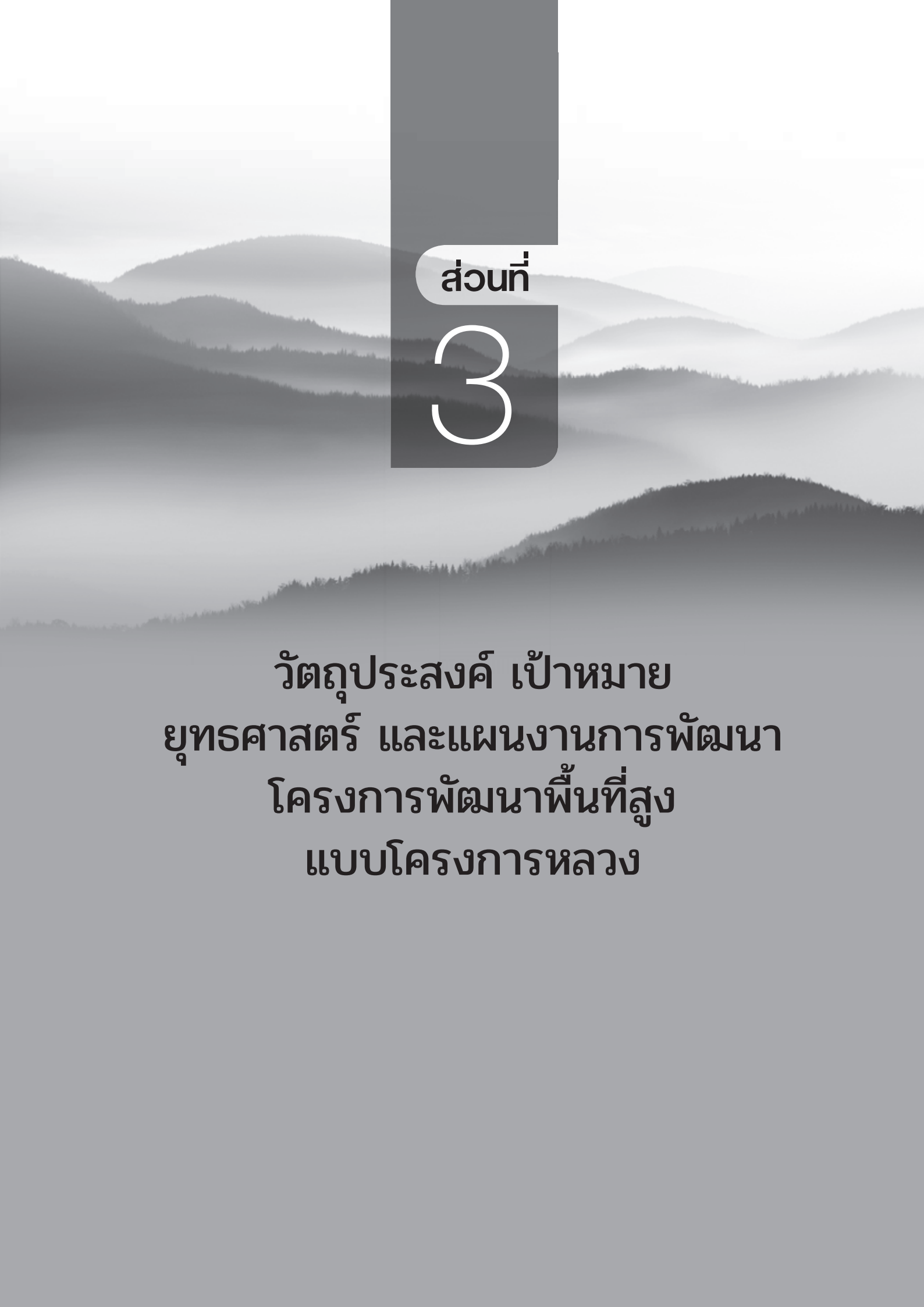
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการพัฒนาโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ทั้งในส่วนของ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค รายละเอียดดังตาราง

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
1. มีองค์ความรู้โครงการหลวงด้านงานวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร 2. สภาพภูมิอากาศหนาวสามารถปลูกพืชเขตหนาวที่มีคุณภาพ ทดแทนพืชเสพติด สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร 3. มีภูมิทัศน์สวยงาม เป็นแหล่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ และชุมชนมีภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่นำมาต่อยอดเชิงพาณิชย์ เพื่อแหล่งสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร	1. การประกอบอาชีพเกษตรไม่ได้อยู่บนฐานความรู้ที่เหมาะสมทำให้ได้ผลผลิตต่ำ ปริมาณไม่สม่ำเสมอ คุณภาพของผลผลิตยังไม่ได้คุณภาพ และมีต้นทุนการผลิตสูง 2. การใช้ประโยชน์ที่ดินไม่เหมาะสม 3. ขาดการสืบทอดด้านแรงงานเกษตร และความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น 4. การกระจายการส่งเสริม/สนับสนุน/แก่เกษตรกร ยังไม่ทั่วถึง 5. ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่สมดุลกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
1. นโยบายภาครัฐบาลให้การสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น ส่งเสริมตลาดกลางสินค้าเกษตร การขับเคลื่อนการผลิตเกษตรอินทรีย์ การส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิตทางการเกษตร 2. มีพืชทางเลือกให้เกษตรกรทำการเกษตรแบบใหม่ และยั่งยืน 3. มีหน่วยงานร่วมบูรณาการสนับสนุนการดำเนินงานจำนวนมาก	1. การแข่งขันด้านสินค้าเกษตรจากประชาคมอาเซียนและการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน 2. การคมนาคมทางไกล ลาดชัน ทำให้การขนส่งผลผลิตยังไม่สะดวก 3. อิทธิพลจากกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ชุมชนเปลี่ยนแปลง เกิดการบริโภคนิยมและขาดการสืบสานวัฒนธรรมประเพณี 4. ความแปรปรวนของสิ่งแวดล้อม/สภาพอากาศมีผลกระทบต่อผลผลิตเกษตร

2.2 การวิเคราะห์ TOWS MATRIX

การนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งในส่วนของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค มาจัดทำเป็นกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ทั้งในส่วนของกลยุทธ์เชิงรุก เชิงรับ เชิงป้องกัน และเชิงแก้ไข รายละเอียดดังนี้

SO (กลยุทธ์เชิงรุก)	WO (กลยุทธ์เชิงแก้ไข)
1. การพัฒนาอาชีพการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเหมาะสม ภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้องค์ความรู้จากโครงการหลวง องค์ความรู้จากงานวิจัย ไปปรับใช้ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล ยั่งยืน 2. การเตรียมความพร้อมการถ่ายโอนภารกิจโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่ปฏิบัติงานสำเร็จ โดยผ่านระบบการเยี่ยมเยียน การเรียนรู้และเครือข่ายความรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน 3. การศึกษาวิเคราะห์ และการจัดทำแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ใหม่	1. การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อให้พึ่งพาตนเองได้ โดยดำรงชีวิตอยู่ภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. ส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ โดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานหรือองค์กรท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง 3. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การส่งเสริมและประสานงานความร่วมมือกับมูลนิธิโครงการหลวง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐและสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาค้นคว้า วิจัย พัฒนา และการถ่ายทอดข้อมูลและเทคโนโลยีบนพื้นที่สูงที่เหมาะสมสู่ชุมชน
ST (กลยุทธ์เชิงป้องกัน)	WT (กลยุทธ์เชิงรับ)
1. การวางแผนการผลิตและการตลาดที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ การรวมกลุ่ม 2. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและการจัดการโดยชุมชน ให้ได้ผลผลิตที่สม่ำเสมอ และคุณภาพมาตรฐาน 3. เพิ่มช่องทางการตลาดรองรับผลผลิต โดยมีปัจจัยพื้นฐานด้านการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และโลจิสติกส์ที่เหมาะสม	1. การกำหนดเขตพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่ดินทำกิน และควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นไปตามหลักวิชาการและศักยภาพของพื้นที่ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน 2. ปรับระบบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสม 3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม รวมถึงการปลูกป่าชาวบ้าน การฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร และการอนุรักษ์ดินและน้ำ 4. การฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน พืชท้องถิ่น

A grayscale background image showing a series of misty, rolling mountains. The peaks are layered, creating a sense of depth. A large, dark gray vertical bar is positioned on the left side of the image, partially obscuring the mountains. The text 'ส่วนที่' and the number '3' are overlaid on this bar.

ส่วนที่

3

วัตถุประสงค์ เป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ และแผนงานการพัฒนา
โครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวง

วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานการพัฒนา โครงการพัฒนา พื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

1. วัตถุประสงค์ของแผนแม่บท

- 1) เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่มีเป้าหมายและแนวทางเดียวกันระหว่างหน่วยงานร่วมบูรณาการ
- 2) เพื่อบูรณาการกิจกรรมและงบประมาณในการพัฒนาชุมชนของหน่วยงานรัฐทั้งในระดับกรมและในระดับจังหวัดให้สอดคล้องกับกิจกรรมขององค์กรท้องถิ่นและเอกชนในพื้นที่ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน
- 3) เพื่อให้เป็นกรอบการขอตั้งงบประมาณ และกรอบตัวชี้วัดในการกำกับและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานสำหรับให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. เป้าหมายของแผนแม่บท

- 1) ครัวเรือนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ได้รับการพัฒนาอาชีพเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 100 และมีความมั่นคงด้านอาหารหรือมีรายได้ที่สูงกว่าเส้นความยากจน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85
- 2) พืชอาหารทุกชนิดที่ส่งเสริมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัย โดยมีครัวเรือนเกษตรกรได้รับการรับรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 100
- 3) ชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง สามารถจัดทำแผนชุมชนและนำไปใช้พัฒนาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของพื้นที่ทั้งหมด เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็ง และสามารถบริหารจัดการชุมชนได้อย่างยั่งยืน
- 4) ชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง สามารถกำหนดขอบเขตพื้นที่ป่าและพื้นที่ทำกิน และปรับการใช้ประโยชน์ที่ดินตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้นร้อยละ 100 และมีพื้นที่ปลูกป่าชาวบ้านและป่าอนุรักษ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 50

3. กลยุทธ์การดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

จากการทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้องการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในส่วนที่สองจึงสามารถกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ได้ดังนี้

- 1) การวิจัยและพัฒนาอาชีพการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้องค์ความรู้จากโครงการหลวง องค์ความรู้จากงานวิจัยไปปรับใช้ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล ยั่งยืน
- 2) การวางแผนการผลิตและการตลาดที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ การวิจัยด้านการตลาด การรวมกลุ่มส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและการจัดการโดยชุมชนให้ได้ผลผลิตที่สม่ำเสมอ คุณภาพมาตรฐาน และมีช่องทางการตลาดรองรับ โดยมีปัจจัยพื้นฐานด้านการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และโลจิสติกส์ที่เหมาะสม
- 3) การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อให้พึ่งพาตนเองได้ โดยดำรงชีวิตอยู่ภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ โดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานหรือองค์กรท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง
- 4) การกำหนดเขตพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่ดินทำกิน และควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นไปตามหลักวิชาการ และศักยภาพของพื้นที่ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน ปรับระบบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสม วิจัยและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม รวมถึงการปลูกป่าชาวบ้าน การฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร การฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน พืชท้องถิ่น และการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อใช้ทรัพยากรดินและน้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า
- 5) การเตรียมความพร้อมการถ่ายโอนภารกิจโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่ปฏิบัติงานสำเร็จ โดยผ่านระบบการเยี่ยมเยียน การเรียนรู้และเครือข่ายความรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน
- 6) การศึกษาวิเคราะห์ และการจัดทำแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ใหม่
- 7) การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การส่งเสริมและประสานงานความร่วมมือกับมูลนิธิโครงการหลวง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐและสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้า วิจัย พัฒนา และการถ่ายทอดข้อมูลและเทคโนโลยีบนพื้นที่สูงที่เหมาะสมสู่ชุมชน

4. ยุทธศาสตร์และแผนงาน

การจัดทำแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาอาชีพบนฐานความรู้

เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ และการพัฒนาอาชีพทั้งในภาคการเกษตรนอกภาคการเกษตร และการท่องเที่ยว โดยใช้องค์ความรู้ของโครงการหลวง องค์ความรู้จากงานวิจัยไปปรับใช้กับภูมิปัญญาท้องถิ่นและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ รวมทั้งการเตรียมความพร้อมต่อการเข้าสู่เศรษฐกิจเสรี โดยมีแผนงานการดำเนินงาน ดังนี้

- การวิจัยและพัฒนาอาชีพภาคการเกษตรโดยผลิตพืชและสัตว์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย และเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิตการเกษตรให้ได้ผลผลิตที่สม่ำเสมอ
- ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรผ่านระบบเครือข่ายการเรียนรู้
- เลี้ยงสัตว์ภายใต้ระบบมาตรฐานฟาร์มบนพื้นที่สูง และเพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน
- ส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร

2) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และการพัฒนาด้านการตลาด

เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นให้ชุมชนวิเคราะห์ กำหนดแนวทาง และดำเนินงานพัฒนาได้ด้วยชุมชนเอง โดยมีแผนชุมชนเป็นกลไกที่สำคัญ และสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน การสร้างและพัฒนาผู้นำในชุมชน การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน การสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมประเพณี การเข้าถึงบริการพื้นฐานของรัฐ และการพัฒนาด้านการตลาด โดยมีแผนงานการดำเนินงาน ดังนี้

- ส่งเสริมการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน
- ส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ
- พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ
- ศึกษาและสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และการรักษาสิทธิชุมชน
- สร้างและพัฒนาผู้นำชุมชนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ
- สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มต่าง ๆ วิสาหกิจชุมชน การพัฒนากลุ่มธุรกิจตามมาตรฐานของสหกรณ์
- จัดหาช่องทางการตลาด และการสร้างเครือข่ายขยายช่องทางการตลาด

3) ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการกำหนดเขตพื้นที่ป่าและพื้นที่ดินทำกิน การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามหลักวิชาการ และศักยภาพของพื้นที่ และปรับระบบการใช้พื้นที่ให้เหมาะสม ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารและระบบนิเวศ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชน โดยมีการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลาดชัน การปลูกป่าชาวบ้าน และการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน การลดการใช้สารเคมีและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม วิจัยและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- กำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ควบคุมการบุกรุกพื้นที่ป่า และปรับระบบการใช้พื้นที่ให้เหมาะสมตามหลักวิชาการ
- ปลูกและฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร และระบบนิเวศ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- อนุรักษ์ดินและน้ำ และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เสื่อมโทรม
- ฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน และพืชท้องถิ่นของชุมชน
- ควบคุมการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต โครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการผลิตทางการเกษตรเพื่อให้ได้คุณภาพมาตรฐานและลดต้นทุนการผลิต และกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า และพลังงานในชุมชน
- พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ระบบน้ำบาดาล และระบบกระจายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรที่สะอาดและเพียงพอ และการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการผลิตให้ได้คุณภาพมาตรฐานและลดต้นทุนการผลิต
- พัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนและลดต้นทุนการจัดการผลผลิต

5) ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการบูรณาการงานระหว่างหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมและประสานงานความร่วมมือกับมูลนิธิโครงการหลวง หน่วยงานของรัฐ และสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเตรียมความพร้อมการถ่ายโอนพื้นที่ที่ปฏิบัติงานสำเร็จ การวิเคราะห์และจัดทำแนวทางในการดำเนินงานในพื้นที่ใหม่ โดยมีแผนงานการดำเนินงาน ดังนี้

- อำนวยความสะดวก ประสานงาน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงาน
- พัฒนาระบบฐานข้อมูล
- เตรียมความพร้อมการถ่ายโอนภารกิจโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่ปฏิบัติงานสำเร็จ โดยผ่านระบบการเยี่ยมเยียน การเรียนรู้และเครือข่ายความรู้
- ศึกษาวิเคราะห์แนวทางในการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ใหม่

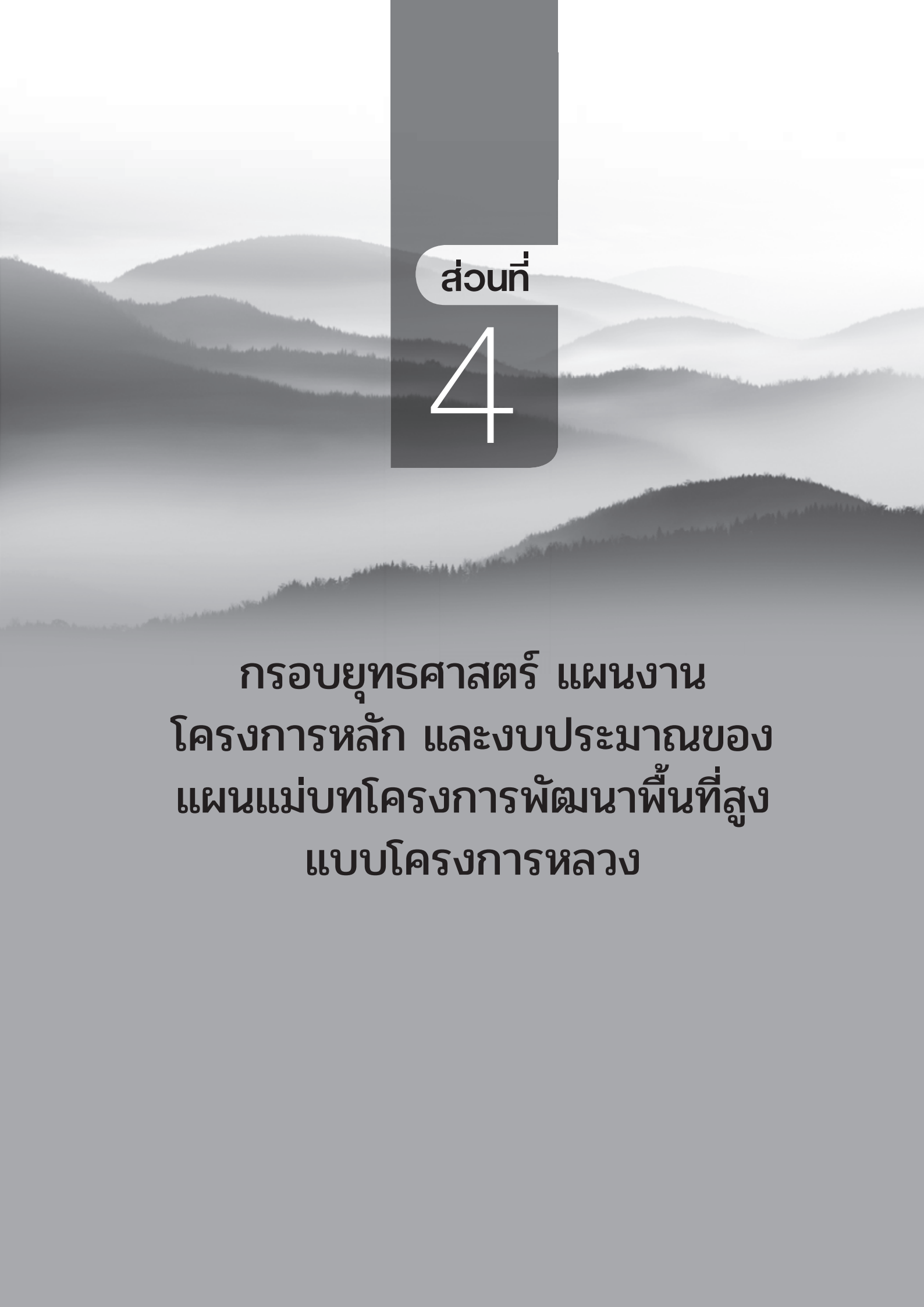
5. ตัวชี้วัดของแผนแม่บท

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาอาชีพบนฐานความรู้	
(1)ครัวเรือนที่ส่งเสริมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงมีความมั่นคงด้านอาหารหรือมีรายได้ที่พอเพียงต่อการดำรงชีวิตสูงกว่าเส้นความยากจน	ร้อยละ 85
(2)พืชอาหารที่ส่งเสริมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัย	ทุกชนิด (20 ชนิด)
2) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาด้านการตลาด	
(1) ชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ที่สามารถจัดทำแผนชุมชนและนำไปใช้พัฒนาร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงาน	ร้อยละ 50
(2) จำนวนกลุ่มในชุมชนที่มีความเข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการกลุ่ม (เช่น กลุ่มการพัฒนาชุมชน กลุ่มผลิตและการตลาด กลุ่มอาชีพ กลุ่มสหกรณ์)	29 กลุ่ม
3) ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	
(1) ชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง สามารถกำหนดเขตพื้นที่ป่าและพื้นที่ทำกิน และปรับการใช้ประโยชน์ที่ดินตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 100
(2) จำนวนชุมชนที่มีการฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพ และพืชท้องถิ่นของชุมชน	20 ชุมชน
(3) มีพื้นที่ปลูกป่าชาวบ้านและป่าอนุรักษ์เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 50
4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	
(1) ร้อยละการพัฒนาแหล่งน้ำที่ดำเนินการไปตามแผนแม่บทที่ตั้งไว้	ร้อยละ 70
(2) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการผลิตให้ได้มาตรฐาน	5 แห่ง

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
5) ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	
(1) ร้อยละงบประมาณที่ได้รับจัดสรรตามแผนแม่บทฯ จากการจัดทำแผนบูรณาการประจำปีของหน่วยงาน	ร้อยละ 50
(2) จำนวนพื้นที่ที่มีการเตรียมความพร้อมการถ่ายโอนภารกิจโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่ปฏิบัติงานสำเร็จ โดยผ่านระบบการเยี่ยมเยียน การเรียนรู้และเครือข่ายความรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	4 แห่ง
(3) จำนวนระบบฐานข้อมูลโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	3 ระบบ

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่ได้รับการส่งเสริมความรู้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเนื่องจากการมีอาหารที่เพียงพอต่อการบริโภคอย่างยั่งยืน
- 2) เกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง มีความรู้ในการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานอาหารปลอดภัย
- 3) ชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเอง และบริหารจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยการใช้แผนชุมชนและการรวมกลุ่มที่ได้มาตรฐานเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน
- 4) ชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง มีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ป่า พื้นที่ทำกิน มีพื้นที่ปลูกป่าชาวบ้านและป่าอนุรักษ์เพิ่มขึ้น

A grayscale background image showing a series of misty, rolling mountains. The peaks are layered, creating a sense of depth. A dark gray vertical bar is positioned on the left side of the image, partially obscuring the mountains. The text 'ส่วนที่' and the number '4' are overlaid on this bar.

ส่วนที่

4

กรอบยุทธศาสตร์ แผนงาน
โครงการหลัก และงบประมาณของ
แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวง

กรอบยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการหลัก และงบประมาณของแผนแม่บทโครงการ พัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

1. กรอบยุทธศาสตร์ แผนงาน และโครงการหลักในการพัฒนาโครงการพัฒนาพื้นที่สูง แบบโครงการหลวง

ยุทธศาสตร์/แผนงาน	โครงการหลัก
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาอาชีพบนฐานความรู้	
1.1 การวิจัยและพัฒนาอาชีพภาคการเกษตร โดยผลิตพืชและสัตว์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย และเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิตการเกษตร ให้ได้ผลผลิตที่สม่ำเสมอ	1) โครงการวิจัยและถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีผลงานวิจัย 2) โครงการวิจัยและเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารของชุมชน 3) โครงการส่งเสริมการผลิตพืชภายใต้ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน 4) โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลายชนิดและปลูกพืชหมุนเวียน 5) โครงการส่งเสริมการลดการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดโรคและแมลงทดแทนโดยชีวภัณฑ์ 6) โครงการรณรงค์เพื่อลดใช้สารเคมีบนพื้นที่สูงและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม 7) โครงการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด 8) โครงการสนับสนุนการผลิตพืชที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานอาหารปลอดภัยเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ 9) โครงการวิจัยและส่งเสริมการปลูกเห็ด รวมทั้งการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและการตลาดเห็ด
1.2 ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรผ่านระบบเครือข่ายการเรียนรู้	1) โครงการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรผ่านระบบ/เครือข่ายการเรียนรู้ 2) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และหลักสูตรการเรียนรู้ของชุมชน 3) โครงการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
1.3 เลี้ยงสัตว์ภายใต้ระบบมาตรฐานฟาร์มบนพื้นที่สูง และเพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน	1) โครงการเลี้ยงสัตว์ภายใต้ระบบมาตรฐานฟาร์มขนาดเล็ก 2) โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์และประมง
1.4 ส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร	1) โครงการสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการเกษตร เชื่อมโยงกับผลิตผล สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ 2) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการกลุ่มหัตถกรรม 3) โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรโดยการถนอมอาหารและการแปรรูปผลผลิต

ยุทธศาสตร์/แผนงาน	โครงการหลัก
2. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาด้านการตลาด	
2.1 ส่งเสริมการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน	1) โครงการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน 2) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมสหกรณ์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2.2 ส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ	1) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนจัดทำแผนชุมชนที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของชุมชน 2) โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนด้านกระบวนการวางแผนพัฒนาชุมชน 3) โครงการเชื่อมโยงแผนชุมชนและแผนปฏิบัติการของหน่วยงานต่างๆ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2.3 พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ	1) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยและการเรียนรู้ตามอัธยาศัย 2) โครงการส่งเสริมด้านสุขอนามัย สุขภาวะ 3) โครงการส่งเสริมและให้บริการด้านสวัสดิการสังคม
2.4 ศึกษาและสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และการรักษาสีทึบชุมชน	1) โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีชนเผ่าเพื่อสร้างความภาคภูมิใจและรายได้ให้กับชุมชน 2) โครงการศึกษาการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง
2.5 สร้างและพัฒนาผู้นำชุมชนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาในด้านต่างๆ	1) โครงการพัฒนาศักยภาพของผู้นำและกรรมการชุมชน 2) โครงการสร้างผู้นำชุมชนรุ่นใหม่ 3) โครงการพัฒนาศักยภาพเยาวชนบนพื้นที่สูง
2.6 สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มต่าง ๆ วิสาหกิจชุมชน การพัฒนากลุ่มธุรกิจตามมาตรฐานของสหกรณ์	1) โครงการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การพัฒนากลุ่มธุรกิจตามมาตรฐานของสหกรณ์ 2) โครงการพัฒนากองทุนเพื่อการพึ่งพาตนเองของชุมชน 3) โครงการพัฒนาศักยภาพและการบริหารจัดการกลุ่มสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเพื่อวางแผนการผลิตพืช
2.7 จัดหาช่องทางการตลาด การสร้างเครือข่ายขยายช่องทางการตลาด	1) โครงการวางแผนด้านการตลาดเพื่อจัดหาช่องทางการตลาด 2) โครงการวางแผนด้านการตลาดเพื่อเชื่อมโยงกับระบบการผลิตและการตลาดกับโครงการหลวง 3) โครงการสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน หน่วยงาน องค์กรต่างๆ เพื่อขยายช่องทางการตลาดและสนับสนุนสินค้าชุมชน 4) โครงการพัฒนาระบบสื่อสารเพื่อให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่เข้าถึงข้อมูล ความรู้ และราคาตลาดของผลิตผลที่สำคัญได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์
3. ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	
3.1 กำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ควบคุมการบุกรุกพื้นที่ป่า และปรับระบบการใช้พื้นที่ให้เหมาะสมตามหลักวิชาการ	1) โครงการจัดทำแนวเขตพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตรเพื่อป้องกันการบุกรุก 2) โครงการจัดทำเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงเพื่อวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในการผลิตพืชควบคู่กับการอนุรักษ์ 3) โครงการส่งเสริมการปรับระบบเกษตรให้เหมาะสมตามแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน 4) โครงการสนับสนุนระบบเก็บกักน้ำในระดับไร่นาโดยเกษตรกร และการประหยัดการใช้น้ำ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน	โครงการหลัก
3.2 ปลูกและฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร และระบบนิเวศ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	1) โครงการรณรงค์การปลูกป่าต้นน้ำลำธาร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ 2) โครงการส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นทดแทนป่าที่ถูกบุกรุกทำการเกษตร 3) โครงการส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้าน เพื่อการอนุรักษ์และการใช้สอยในครัวเรือน 4) โครงการขยายพืชพันธุ์ท้องถิ่นและการปลูกไม้ท้องถิ่น 5) โครงการสร้างเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 6) โครงการจัดทำแนวกันไฟโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน
3.3 อนุรักษ์ดินและน้ำ และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เสื่อมโทรม	1) โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และการฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ 2) โครงการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน 3) โครงการวิจัยและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร 4) โครงการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก 5) โครงการจัดทำฝายกั้นถาวร ฝายชะลอน้ำโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน
3.4 ฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน และพืชท้องถิ่นของชุมชน	1) โครงการวิจัยและฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพ 2) โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์สัตว์น้ำจืดในแหล่งน้ำธรรมชาติ
3.5 ควบคุมการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม	1) โครงการวิจัยและพัฒนาการสร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้วเพื่อนำไปสู่สังคมลดขยะ ผ่านมาตรการต่างๆ 2) โครงการพัฒนาโครงการลดคาร์บอนในระดับชุมชน
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	
4.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า และพลังงานในชุมชน	1) โครงการพัฒนาเส้นทางลำเลียง 2) โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้ราษฎรที่ไม่มีไฟฟ้าใช้
4.2 พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ระบบน้ำบาดาล ระบบกระจายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภค การเกษตรที่สะอาด เพียงพอ และการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ	1) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร 2) โครงการก่อสร้างระบบส่งน้ำชลประทาน 3) โครงการจัดหาน้ำและซ่อมบำรุงระบบประปาบาดาล
4.3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการผลิตให้ได้คุณภาพมาตรฐานและลดต้นทุนการผลิต	1) โครงการสร้างโรงคัดบรรจุผลผลิตในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 2) โครงการพัฒนาระบบการตรวจสอบสารเคมี 3) โครงการระบบการรวบรวมผลผลิตและการตรวจสอบคุณภาพผลผลิต
4.4 พัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนและลดต้นทุนการจัดการผลผลิต	1) โครงการพัฒนาและบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนผลผลิต

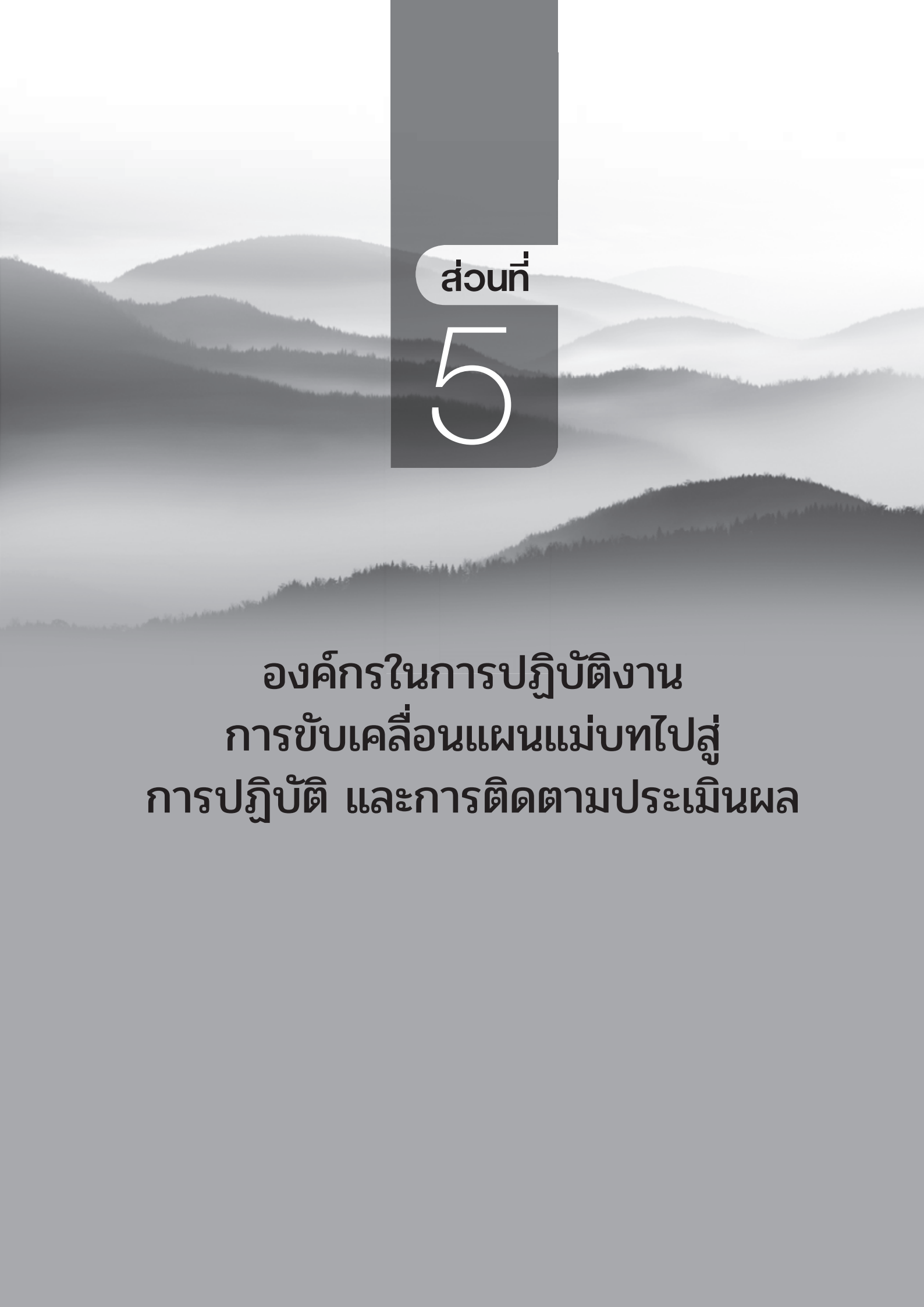
ยุทธศาสตร์/แผนงาน	โครงการหลัก
5. ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	
5.1 อำนวยความสะดวกประสานงาน บูรณาการ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงาน	1) โครงการทำแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการของหน่วยงานที่มีความชัดเจน ในการตอบสนองความต้องการของชุมชน 2) โครงการประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดโดยใช้คณะทำงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 3) โครงการประเมินผลแผนแม่บทฯ 4) โครงการอำนวยความสะดวก การนิเทศและติดตามงาน 5) โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
5.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูล	1) โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 2) โครงการศึกษาและพัฒนาระบบตัดสินใจและเตือนภัย 3) โครงการพัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
5.3 เตรียมความพร้อมการถ่ายโอนภารกิจ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ที่ปฏิบัติงานสำเร็จ โดยผ่านระบบการ เยี่ยมเยียน การเรียนรู้และเครือข่ายความรู้	1) โครงการจัดทำหลักเกณฑ์การถ่ายโอนภารกิจโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่ปฏิบัติงานสำเร็จดำเนินงาน 2) โครงการประเมินเพื่อถ่ายโอนภารกิจการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง และการเตรียมความพร้อมของชุมชน/หน่วยงานท้องถิ่น ในการบริหารจัดการโครงการ
5.4 ศึกษาวิเคราะห์แนวทางในการดำเนินงาน พัฒนาพื้นที่ใหม่	1) โครงการจัดทำหลักเกณฑ์การขยายพื้นที่การดำเนินงานไปสู่พื้นที่ เป้าหมายใหม่ที่สำคัญ 2) โครงการศึกษาวิเคราะห์ และการจัดทำแนวทางในการดำเนินงาน พัฒนาพื้นที่ใหม่

2. สรุปงบประมาณแบบโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) จำแนกตามยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์	โครงการหลัก	กิจกรรม	งบประมาณ					รวม (บาท)
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	
1. พัฒนาอาชีพบนฐานความรู้	24	59	84,298,800	82,248,170	88,274,380	95,570,680	102,704,460	453,096,490
2. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาด้านการตลาด	23	46	26,615,210	28,277,210	28,349,710	30,357,110	31,110,350	144,709,590
3. ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	34	52	142,361,950	168,101,750	170,154,050	149,899,150	136,440,550	766,957,450
4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	10	11	161,602,591	281,269,387	261,680,913	302,131,092	255,576,466	1,262,260,449
5. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	19	32	84,861,000	88,680,500	95,796,000	93,712,500	100,167,000	463,217,000
รวมงบประมาณ (บาท)	110	200	499,739,551	648,577,017	644,255,053	671,670,532	625,998,826	3,090,240,979

3. สรุปงบประมาณแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) จำแนกตามหน่วยงาน

ลำดับ	หน่วยงาน	โครงการหลัก	กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
				ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	
1	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	63	103	164,743,000	177,106,750	192,934,600	198,412,900	212,625,940	945,823,190
2	กรมชลประทาน	1	1	101,500,000	163,800,000	142,000,000	168,000,000	145,500,000	720,800,000
3	กรมพัฒนาที่ดิน	7	15	92,947,530	92,947,530	92,947,530	92,947,530	92,947,530	464,737,650
4	กรมปศุสัตว์	2	5	2,638,800	3,025,420	3,572,280	3,817,180	4,103,660	17,157,340
5	กรมประมง	4	5	3,550,000	3,904,000	4,290,500	4,714,600	5,101,000	21,560,100
6	กรมส่งเสริมสหกรณ์	1	8	3,743,000	3,743,000	3,867,000	3,867,000	4,819,000	20,039,000
7	กรมส่งเสริมการเกษตร	4	7	3,900,000	3,900,000	3,900,000	3,900,000	3,900,000	19,500,000
8	กรมการข้าว	1	12	3,628,000	3,628,000	3,628,000	3,628,000	3,628,000	18,140,000
9	กรมหม่อนไหม	1	2	21,000	21,000	21,000	21,000	21,000	105,000
10	กรมวิชาการเกษตร	1	1	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000
11	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช	7	11	2,668,100	4,594,900	3,515,900	3,515,900	3,515,900	17,810,700
12	กรมป่าไม้	9	12	64,775,100	78,934,600	80,804,900	59,122,900	44,177,900	327,815,400
13	กรมทรัพยากรน้ำ	1	1	31,950,000	81,208,900	88,680,300	76,900,000	79,550,000	358,289,200
14	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	1	1	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,752,000	2,120,000	7,472,000
15	กรมการพัฒนาชุมชน	1	2	3,280,000	3,280,000	3,280,000	3,280,000	3,280,000	16,400,000
16	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	1	1	11,168,311	19,226,207	11,446,333	39,604,812	12,522,186	99,967,849
17	กระทรวงสาธารณสุข	1	3	1,653,000	1,653,000	1,653,000	1,653,000	1,653,000	8,265,000
18	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	2	3	3,604,360	3,634,360	3,744,360	3,764,360	3,764,360	18,511,800
19	สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและ การศึกษาดูงาน	1	2	439,350	439,350	439,350	439,350	439,350	2,196,750
20	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	1	5	2,300,000	2,300,000	2,300,000	2,300,000	2,300,000	11,500,000
	รวม	110	200	499,739,551	648,577,017	644,255,053	671,670,532	625,998,826	3,090,240,979

A grayscale background image of misty, rolling mountains. A large, dark gray vertical bar is positioned on the left side of the page, partially obscuring the mountain view. The text 'ส่วนที่' and the number '5' are overlaid on this bar.

ส่วนที่

5

องค์กรในการปฏิบัติงาน
การขับเคลื่อนแผนแม่บทไปสู่
การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล

องค์กรในการปฏิบัติงาน การขับเคลื่อนแผนแม่บทไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล

1. องค์กรในการปฏิบัติงาน

เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาและกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าร่วมปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนแม่บท จึงอาศัยองค์กรการดำเนินงานทั้งในระดับส่วนกลาง ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ ดังนี้

1.1) คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.)

เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการหลวง พ.ศ. 2550 ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาและกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวง รวมถึงพิจารณาและกำหนดแผนงาน งานโครงการ และกิจกรรมใด ๆ ให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ

1.2) คณะกรรมการภายใต้ความร่วมมือกับส่วนราชการในพื้นที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- (1) **คณะกรรมการระดับจังหวัด** ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และมีองค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นคณะกรรมการ เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการประสานงานการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม ติดตามประเมินผลเพื่อแก้ไขปัญหาและปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงาน
- (2) **คณะกรรมการระดับพื้นที่** ประกอบด้วย นายอำเภอเป็นประธานกรรมการ และมีองค์ประกอบคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐในระดับอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบลและผู้นำหมู่บ้านเป็นคณะกรรมการ ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานในระดับพื้นที่

1.3) องค์การที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) โดยเจ้าหน้าที่โครงการในพื้นที่ทำหน้าที่เป็นแกนหลักในการจัดเวทีชุมชนเพื่อวิเคราะห์สภาพการณ์และรับฟังปัญหาในพื้นที่ด้านต่างๆ พร้อมทั้งระดมความคิดเห็นในการกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกับผู้นำชุมชน ผู้แทนกลุ่มต่างๆ ในชุมชน ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบลและหมู่บ้าน และองค์กรเอกชนในพื้นที่

การบริหารจัดการระดับโครงการ กระบวนการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ มี 2 ระดับ คือ การบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐและท้องถิ่น อาศัยคณะกรรมการระดับจังหวัดซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานเพื่อกำกับดูแลให้เกิดการบูรณาการการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ และคณะทำงานโครงการระดับพื้นที่ซึ่งมีนายอำเภอเป็นประธานเพื่อการสนับสนุนการดำเนินงานและติดตามผลการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ สำหรับการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานระดับพื้นที่อาศัยองค์กรและกลุ่มของเกษตรกรเป้าหมาย โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงทำหน้าที่ปฏิบัติงานประจำในพื้นที่ โดยประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการประจำปี รวมทั้งการให้คำปรึกษาแนะนำ การรวบรวมองค์ความรู้ รวมทั้งรับทราบปัญหาและความต้องการของเกษตรกรเป้าหมาย เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่ได้กำหนดไว้

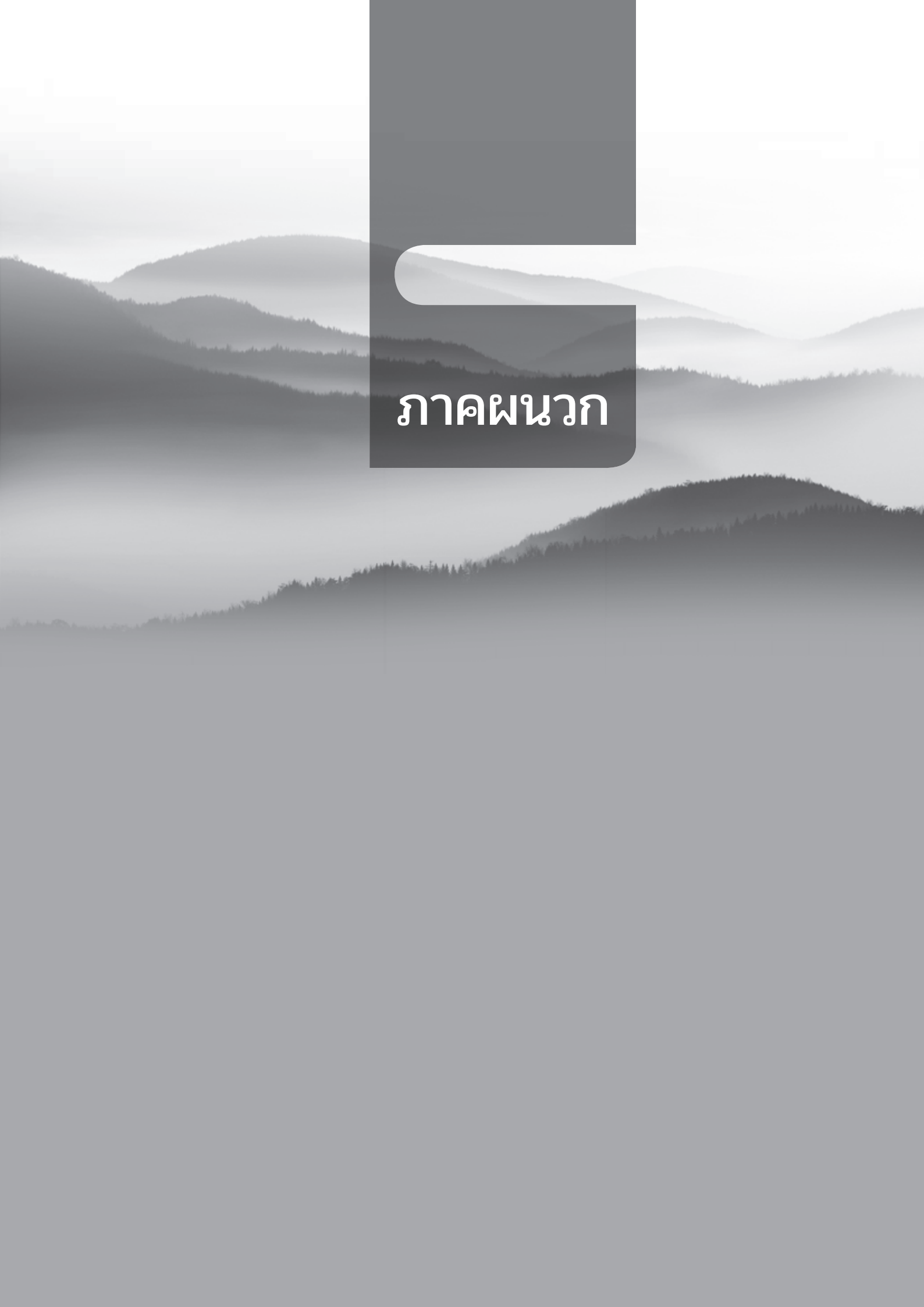
2. การขับเคลื่อนแผนแม่บทสู่การปฏิบัติ

- 1) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้นำชุมชน เพื่อนำเสนอและสร้างความเข้าใจกรอบแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) เพื่อจะได้รับทราบและมีแนวทาง และเป้าหมายการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 2) แต่งตั้งคณะทำงานระดับจังหวัดและระดับอำเภอเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงสู่การปฏิบัติระดับพื้นที่ โดยสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมบูรณาการวางแผนปฏิบัติการระดับพื้นที่
- 3) จัดประชุมคณะทำงานระดับจังหวัดและระดับอำเภอ เพื่อวางแผนการดำเนินงานพัฒนาแบบบูรณาการร่วมกันในแต่ละปี รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในแต่ละปี
- 4) จัดประชุมสัมมนาร่วมกับหน่วยงานร่วมบูรณาการ เพื่อทบทวนแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงในทุกปี เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาปรับวิธีการปฏิบัติงาน และปรับปรุงแผนงาน
- 5) จัดประชุมสัมมนาร่วมกับหน่วยงานบูรณาการ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการตามแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงในทุกปี เพื่อให้รับทราบงบประมาณที่ทุกหน่วยงานและกิจกรรมที่หน่วยงานจะร่วมดำเนินงานพัฒนาในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง

3. การติดตามประเมินผล

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ในฐานะองค์กรประสานงานและสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงทั้ง 29 แห่ง จะทำหน้าที่ในการติดตามกำกับและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนี้

- (1) การติดตาม รวบรวม และสรุปผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานตามแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงประจำปี เพื่อติดตามงบประมาณที่ได้รับ ผลการดำเนินงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณ รายงานต่อคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.)
- (2) การประเมินผลการปฏิบัติการเมื่อสิ้นสุดปีที่ 2 โดยการศึกษาสถานะเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ดำเนินการ (สิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. 2561) เพื่อปรับทิศทางและกิจกรรมของแผนงานให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และเงื่อนไขตามสภาพภูมิสังคม ตลอดจนสภาพปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาของแต่ละพื้นที่ แล้วนำผลการประเมินไปปรับปรุง แก้ไขแผนปฏิบัติการในระยะเวลาที่เหลืออยู่ของแผน
- (3) การประเมินแผนปฏิบัติการเมื่อสิ้นสุดโครงการในปีที่ 5 (สิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. 2564) เพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานและสรุปบทเรียนสำหรับนำไปปรับใช้ในการดำเนินงานต่อไป

The background is a grayscale photograph of a mountain range shrouded in mist. The mountains are layered, with the closest ones appearing darker and more detailed, while the distant ones fade into the white mist. A dark grey, semi-transparent geometric shape, resembling a stylized 'L' or a corner bracket, is positioned in the upper left quadrant. Inside the horizontal part of this shape, the Thai word 'ภาคผนวก' (Appendix) is written in white, bold, sans-serif font.

ภาคผนวก

แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวง
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามยุทธศาสตร์และหน่วยงาน

แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามยุทธศาสตร์และหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์	หน่วยงาน	จำนวนโครงการหลัก	จำนวนกิจกรรม	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
				ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	
1. พัฒนาอาชีพบนฐานความรู้	1. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	14	31	54,855,000	60,034,250	65,788,100	72,823,000	79,652,800	333,153,150
	2. กรมปศุสัตว์	1	4	1,768,800	1,865,420	2,122,280	2,367,180	2,653,660	10,777,340
	3. กรมประมง	1	1	145,000	159,500	175,000	191,500	209,000	880,000
	4. กรมส่งเสริมการเกษตร	3	6	3,820,000	3,820,000	3,820,000	3,820,000	3,820,000	19,100,000
	5. กรมการข้าว	1	12	3,628,000	3,628,000	3,628,000	3,628,000	3,628,000	18,140,000
	6. กรมหม่อนไหม	1	2	21,000	21,000	21,000	21,000	21,000	105,000
	7. กรมป่าไม้	3	3	20,061,000	12,720,000	12,720,000	12,720,000	12,720,000	70,941,000
รวม	7 หน่วยงาน	24	59	84,298,800	82,248,170	88,274,380	95,570,680	102,704,460	453,096,490
2. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของชุมชนและการพัฒนาด้านการตลาด	1. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	16	22	11,940,500	13,540,000	13,344,000	15,292,400	15,045,640	69,162,540
	2. กรมประมง	1	2	325,000	357,500	392,000	431,000	479,000	1,984,500
	3. กรมส่งเสริมสหกรณ์	1	8	3,743,000	3,743,000	3,867,000	3,867,000	4,819,000	20,039,000
	4. กรมการพัฒนาชุมชน	1	2	3,280,000	3,280,000	3,280,000	3,280,000	3,280,000	16,400,000
	5. กระทรวงสาธารณสุข	1	3	1,653,000	1,653,000	1,653,000	1,653,000	1,653,000	8,265,000
	6. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	1	2	2,934,360	2,964,360	3,074,360	3,094,360	3,094,360	15,161,800
	7. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	1	2	439,350	439,350	439,350	439,350	439,350	2,196,750
	8. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	1	5	2,300,000	2,300,000	2,300,000	2,300,000	2,300,000	11,500,000
รวม	8 หน่วยงาน	23	46	26,615,210	28,277,210	28,349,710	30,357,110	31,110,350	144,709,590

ยุทธศาสตร์	หน่วยงาน	จำนวนโครงการหลัก	จำนวนกิจกรรม	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
				ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	
3. พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	1. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	17	21	23,752,500	25,147,500	26,087,500	27,162,500	28,347,500	130,497,500
	2. กรมพัฒนาที่ดิน	5	12	80,963,250	80,963,250	80,963,250	80,963,250	80,963,250	404,816,250
	3. กรมประมง	1	1	2,935,000	3,227,500	3,548,500	3,900,600	4,202,000	17,813,600
	4. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	6	10	2,533,100	4,459,900	3,380,900	3,380,900	3,380,900	17,135,700
	5. กรมป่าไม้	5	8	32,178,100	54,303,600	56,173,900	34,491,900	19,546,900	196,694,400
รวม	5 หน่วยงาน	34	52	142,361,950	168,101,750	170,154,050	149,899,150	136,440,550	766,957,450
4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	1. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	4	4	3,800,000	3,850,000	6,370,000	3,890,000	3,900,000	21,810,000
	2. กรมชลประทาน	1	1	101,500,000	163,800,000	142,000,000	168,000,000	145,500,000	720,800,000
	3. กรมพัฒนาที่ดิน	2	3	11,984,280	11,984,280	11,984,280	11,984,280	11,984,280	59,921,400
	4. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	1	1	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,752,000	2,120,000	7,472,000
	5. กรมทรัพยากรน้ำ	1	1	31,950,000	81,208,900	88,680,300	76,900,000	79,550,000	358,289,200
	6. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	1	1	11,168,311	19,226,207	11,446,333	39,604,812	12,522,186	93,967,849
รวม	6 หน่วยงาน	10	11	161,602,591	281,269,387	261,680,913	302,131,092	255,576,466	1,262,260,449
5. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	1. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	12	25	70,395,000	74,535,000	81,345,000	79,245,000	85,680,000	391,200,000
	2. กรมปศุสัตว์	1	1	870,000	1,160,000	1,450,000	1,450,000	1,450,000	6,380,000
	3. กรมประมง	1	1	145,000	159,500	175,000	191,500	211,000	882,000
	4. กรมส่งเสริมการเกษตร	1	1	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	400,000
	5. กรมวิชาการเกษตร	1	1	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000
	6. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	1	1	135,000	135,000	135,000	135,000	135,000	675,000
	7. กรมป่าไม้	1	1	12,536,000	11,911,000	11,911,000	11,911,000	11,911,000	60,180,000
	8. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	1	1	670,000	670,000	670,000	670,000	670,000	3,350,000
รวม	8 หน่วยงาน	19	32	84,861,000	88,680,500	95,796,000	93,712,500	100,167,000	463,217,000
รวมทั้งสิ้น	หน่วยงาน	110	200	499,739,551	648,577,017	644,255,053	671,670,532	625,998,826	3,090,240,979

รายละเอียดกรอบงบประมาณ
แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวง
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามยุทธศาสตร์

รายละเอียดกรอบงบประมาณแบบโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ : 1. ยุทธศาสตร์พัฒนาอาชีพบนฐานความรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาอาชีพบนฐานความรู้	ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ
			พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
แผนงานที่ 1.1 การวิจัยและพัฒนาอาชีพภาคการเกษตรโดยผลิตพืชและสัตว์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย และเพิ่มผลผลิตลดต้นทุนการผลิตภาคการเกษตรให้ได้ผลผลิตที่สม่ำเสมอ			84,298,800	82,248,170	88,274,380	95,570,680	102,704,460	453,096,490	
			51,706,000	47,691,000	50,501,100	53,941,000	57,275,800	261,114,900	
			23,648,000	17,059,000	17,249,000	17,639,000	18,529,000	94,124,000	
โครงการหลักที่ 1 วิจัยและถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีผสมงานวิจัย	1. โครงการวิจัยและพัฒนาระบบการปลูกและคุณภาพของกาแฟอาราบิก้าบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	500,000	550,000	600,000	650,000	700,000	3,000,000	สวพด.
	2. โครงการวิจัยและพัฒนากาผลผลิตเสาวรสหวานปลอดโรค	1 โครงการ	1,710,000	1,800,000	1,900,000	2,000,000	2,100,000	9,510,000	สวพด.
	3. โครงการทดสอบเทคโนโลยีในการผลิตพืชผักในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	1 โครงการ	1,000,000	1,200,000	1,500,000	1,500,000	2,000,000	7,200,000	สวพด.
	4. โครงการการวิจัยเชิงบูรณาการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตไม้กระถางดำบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	200,000					200,000	สวพด.
	5. โครงการวิจัยเชิงบูรณาการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการเลี้ยงสุกรบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	600,000	630,000	670,000	710,000	750,000	3,360,000	สวพด.
	6. โครงการศึกษาคัดเลือกพันธุ์กระเทียมบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	1,100,000	1,200,000	1,300,000	1,400,000	1,500,000	6,500,000	สวพด.
	7. โครงการวิจัยและพัฒนาการเลี้ยงผึ้งเพื่อผสมเกสรและสร้างรายได้แก่ชุมชนบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	500,000	550,000	600,000	650,000	700,000	3,000,000	สวพด.
	8. โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตพืชตระกูลส้มปลอดภัยบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	500,000	550,000	600,000	650,000	700,000	3,000,000	สวพด.
	9. โครงการวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน	1 โครงการ	9,000,000	8,500,000	8,000,000	8,000,000	8,000,000	41,500,000	สวพด.
	10. โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงป่าแม่								
11. โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงลุ่มน้ำปิงตอนบนบ้านปางแดงใน	1) วัตถุประสงค์แปลงหม่อน	25 ไร่	7,500	7,500	7,500	7,500	7,500	37,500	กรมหม่อนไหม
	2) ติดตามให้คำแนะนำด้านวิชาการ	10 ครั้ง	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000	กรมหม่อนไหม
	1) วัตถุประสงค์แปลงหม่อน	25 ไร่	7,500	7,500	7,500	7,500	7,500	37,500	กรมหม่อนไหม
	2) ติดตามให้คำแนะนำด้านวิชาการ	10 ครั้ง	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000	กรมหม่อนไหม
12. ถ่ายทอดเทคโนโลยีและส่งเสริม พัฒนาอาชีพจากผลงานวิจัยด้านป่าไม้		105 ครั้ง	8,517,000	2,058,000	2,058,000	2,058,000	2,058,000	16,749,000	กรมป่าไม้

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ	
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564			
โครงการหลักที่ 2 วิจัยและเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารของชุมชน									
1. โครงการศึกษากิจการเพิ่มผลผลิตข้าวบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	6,528,000	6,728,000	6,878,000	7,028,000	7,188,000	34,350,000		
2. โครงการวิจัยบูรณาการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตของพืชไร่บนพื้นที่สูง	1 โครงการ	1,700,000	1,800,000	1,900,000	2,000,000	2,100,000	9,500,000	สวพส.	
3. การถ่ายทอดองค์ความรู้และสนับสนุนการปลูกข้าวเพื่อเพิ่มผลผลิตให้เพียงพอต่อการบริโภคและเป็นารสร้างอาชีพ	100 ราย/1 แห่ง	1,200,000	1,300,000	1,350,000	1,400,000	1,460,000	6,710,000	สวพส.	
4. สังเคราะห์และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพันธุ์และการผลิตข้าวอย่างถูกต้องและเหมาะสม	10 ครั้ง/ 400 ราย/2 แห่ง	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	กรมการข้าว	
5. สังเคราะห์และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพันธุ์ และการผลิตข้าว	10 ครั้ง/ 400 ราย/2 แห่ง	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000	กรมการข้าว	
6. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าว	240 ราย/3 แห่ง	240,000	240,000	240,000	240,000	240,000	1,200,000	กรมการข้าว	
7. จัดทำแปลงเรียนรู้ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ โดยเกษตรกรมีส่วนร่วม	10 แปลง/60 ไร่/ 4 แห่ง	380,000	380,000	380,000	380,000	380,000	1,900,000	กรมการข้าว	
8. จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวและแปลงอนุรักษ์พันธุ์ข้าวไร่	5 ไร่/1 แห่ง	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	400,000	กรมการข้าว	
9. การเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกข้าว และการจัดทำแปลงเรียนรู้	10 แปลง/10 ไร่/ 2 แห่ง	160,000	160,000	160,000	160,000	160,000	800,000	กรมการข้าว	
10. ปรับปรุงการผลิตข้าวเพื่อบริโภคในครัวเรือน	20 แปลง/20 ไร่/ 4 แห่ง	320,000	320,000	320,000	320,000	320,000	1,600,000	กรมการข้าว	
11. การผลิตข้าวท้าวพันโน้นได	25 ไร่/1 แห่ง	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	กรมการข้าว	
12. จัดทำแปลงขยายผลสู่ชุมชน	25 ไร่/1 แห่ง	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	กรมการข้าว	
13. ติดตามและให้คำแนะนำ	100 ครั้ง/4 แห่ง	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	กรมการข้าว	
14. จัดหาเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี	8 อัตรา/ 12 เดือน/8 แห่ง	1,248,000	1,248,000	1,248,000	1,248,000	1,248,000	6,240,000	กรมการข้าว	
โครงการหลักที่ 3 ส่งเสริมผลิตพืชภายใต้ระบบเกษตรยั่งยืน									
1. การส่งเสริมและพัฒนาการปลูกผัก	450 ไร่	10,200,000	11,700,000	13,300,000	15,000,000	16,400,000	66,600,000		
2. การส่งเสริมและพัฒนาการปลูกข้าว	1,000 ไร่	2,500,000	2,700,000	3,000,000	3,400,000	3,600,000	15,200,000	สวพส.	
3. การส่งเสริมและพัฒนาการปลูกไม้ผล	1,200 ไร่	1,500,000	1,700,000	1,900,000	2,100,000	2,300,000	9,500,000	สวพส.	
4. การส่งเสริมและพัฒนาการปลูกข้าวโพด	5,000 ไร่	2,500,000	2,600,000	2,700,000	2,800,000	2,900,000	13,500,000	สวพส.	
5. การส่งเสริมและพัฒนาการปลูกถั่ว	500 ไร่	1,500,000	1,700,000	1,900,000	2,100,000	2,300,000	9,500,000	สวพส.	
6. การส่งเสริมและพัฒนาการปลูกกาแฟและชา	400 ไร่	900,000	1,200,000	1,500,000	1,800,000	2,100,000	7,500,000	สวพส.	
7. การส่งเสริมและพัฒนาการปลูกไม้ดอก	110 ไร่	800,000	1,000,000	1,200,000	1,500,000	1,700,000	6,200,000	สวพส.	
		500,000	800,000	1,100,000	1,300,000	1,500,000	5,200,000	สวพส.	

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ	
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564			
โครงการหลักที่ 4 ส่งเสริมการปลูกพืชหลายชนิดและปลูกพืชหมุนเวียน									
1. ส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสานเชิงอนุรักษ์บนพื้นที่สูง	1,000 ไร่	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	12,500,000	กรมส่งเสริมการเกษตร	
2. ส่งเสริมการปลูกไม้ผลไม่ยืนต้น	1,500 ไร่	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	6,000,000	กรมส่งเสริมการเกษตร	
3. ส่งเสริมการปลูกผักเมืองหนาว	1,000 ไร่	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000	กรมส่งเสริมการเกษตร	
โครงการหลักที่ 5 ส่งเสริมการตลาดการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดโรคและแมลงทดแทนโดยชีวภัณฑ์									
1. ส่งเสริมการตลาดการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดโรคและแมลงทดแทนโดยชีวภัณฑ์	15 แห่ง	3,750,000	4,300,000	4,950,000	5,700,000	6,500,000	25,200,000	สวพส.	
โครงการหลักที่ 6 อนุรักษ์เพื่อลดใช้สารเคมีบนพื้นที่สูงและฝักระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม									
1. การรณรงค์เพื่อลดใช้สารเคมีบนพื้นที่สูงและฝักระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม	29 พื้นที่	1,015,000	1,100,000	1,300,000	1,400,000	1,450,000	6,265,000		
โครงการหลักที่ 7 การวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด									
1. การวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด	29 พื้นที่	145,000	155,000	165,000	175,000	185,000	825,000	สวพส.	
โครงการหลักที่ 8 สนับสนุนการผลิตพืชที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานอาหารปลอดภัยเหมาะสมกับสภาพพื้นที่									
1. การสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย	29 พื้นที่	1,160,000	1,334,000	1,534,100	1,764,000	2,028,800	7,820,900	สวพส.	
2. การสนับสนุนการผลิตพืชที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานเหมาะสมกับสภาพพื้นที่	29 พื้นที่	150,000	165,000	175,000	185,000	195,000	870,000	สวพส.	
โครงการหลักที่ 9 วิจัยและส่งเสริมการปลูกกาแฟ รวมทั้งการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและการตลาดเสมอ									
1. การส่งเสริมและพัฒนากาแฟปลูกเสมอ	500 ไร่	750,000	850,000	950,000	1,050,000	1,100,000	4,700,000	สวพส.	
2. โครงการวิจัยและพัฒนางานกาแฟปลูกและแปรรูปเสมอ	1 โครงการ	1,860,000	1,800,000	1,500,000	1,500,000	1,200,000	7,860,000	สวพส.	
แผนงานที่ 1.2 ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรผ่านระบบเครือข่ายการเรียนรู้									
โครงการหลักที่ 1 ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรผ่านระบบ/เครือข่ายการเรียนรู้									
1. ถ่ายทอดความรู้การผลิตพืชพื้นสูง	5,000 ราย	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000	กรมส่งเสริมการเกษตร	
2. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ของเกษตรกร	5,000 ราย	800,000	800,000	800,000	800,000	800,000	4,000,000	กรมส่งเสริมการเกษตร	
โครงการหลักที่ 2 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ และหลักสูตรการเรียนรู้ชุมชน									
1. การจัดการถ่ายทอดความรู้ ผ่านระบบ/เครือข่ายการเรียนรู้โครงการหลวงและการพัฒนาโครงการพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงให้เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับหมู่บ้านเอี่ยมเอี่ยม	10,000 คน	15,370,000	17,675,250	20,149,000	23,324,000	26,524,000	103,042,250		
1) การพัฒนาโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชน	29 แห่ง	14,500,000	16,675,000	19,000,000	22,000,000	25,000,000	97,175,000	สวพส.	
2) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และหลักสูตรการเรียนรู้ของชุมชน	29 แห่ง	290,000	333,500	383,000	442,000	510,000	1,958,500	สวพส.	
3) การสร้างและพัฒนาเกษตรกรผู้รู้ในด้านต่างๆ ของชุมชน	29 แห่ง	435,000	500,000	575,000	662,000	760,000	2,932,000	สวพส.	
4) การจัดทำทะเบียนผู้รับการเรียนรู้และหลักสูตร	29 แห่ง	145,000	166,750	191,000	220,000	254,000	976,750	สวพส.	

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ	
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564			
โครงการหลักที่ 3 สร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง									
1. การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	5 เครือข่าย	6,020,000	5,692,000	5,792,000	5,842,000	5,892,000	29,238,000		
		500,000	550,000	650,000	700,000	750,000	3,150,000	สวพส.	
2. ประชาสัมพันธ์เชิงแนวทางการสร้างและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้	31 ศูนย์	5,520,000	5,142,000	5,142,000	5,142,000	5,142,000	26,088,000	กรมป่าไม้	
แผนงานที่ 1.3 เสริมสร้างรายได้ระบบมาตรฐานฟาร์มขนาดเล็กและเพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน									
โครงการหลักที่ 1 เสริมสร้างรายได้ระบบมาตรฐานฟาร์มขนาดเล็ก									
1. การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสัตว์และประมง	25 พื้นที่	1,250,000	1,500,000	1,700,000	1,900,000	2,000,000	8,350,000	สวพส.	
2. โครงการสร้างฟาร์มสัตว์									
1) กิจกรรมฟาร์มสวัสดิการเลี้ยงสุกร	117 แห่ง	331,200	368,000	423,200	478,400	552,000	2,152,800	กรมปศุสัตว์	
2) กิจกรรมฟาร์มสวัสดิการเลี้ยงสัตว์ปีก	159 แห่ง	166,560	187,380	215,140	242,900	291,480	1,103,460	กรมปศุสัตว์	
3) กิจกรรมฟาร์มสวัสดิการเลี้ยงกระต่าย	7 แห่ง	7,040	7,040	7,040	14,080	14,080	49,280	กรมปศุสัตว์	
4) กิจกรรมฟาร์มสวัสดิการเลี้ยงแพะ/แกะ	25 แห่ง	90,000	90,000	112,500	135,000	135,000	562,500	กรมปศุสัตว์	
3. โครงการส่งเสริมการผลิตสัตว์									
1) กิจกรรมส่งเสริมการผลิตสุกร	300 ราย	324,500	324,500	354,000	383,500	383,500	1,770,000	กรมปศุสัตว์	
2) กิจกรรมส่งเสริมการผลิตสัตว์ปีก	400 ราย	219,000	219,000	233,600	248,200	248,200	1,168,000	กรมปศุสัตว์	
4. โครงการสนับสนุนพันธุ์สัตว์									
1) กิจกรรมสนับสนุนพันธุ์สุกร	100 ราย	104,000	104,000	130,000	130,000	156,000	624,000	กรมปศุสัตว์	
2) กิจกรรมสนับสนุนพันธุ์สัตว์ปีก	200 ราย	87,500	87,500	100,000	100,000	125,000	500,000	กรมปศุสัตว์	
5. โครงการสนับสนุนการผลิตสัตว์ตามศักยภาพพื้นที่									
1) กิจกรรมสนับสนุนแร่ธาตุ วัคซีน เวชภัณฑ์โคเนื้อ	1,000 ราย	90,000	102,000	114,000	132,000	162,000	600,000	กรมปศุสัตว์	
2) กิจกรรมกองทุนอาหารสัตว์	62 แห่ง	114,000	114,000	136,800	159,600	182,400	706,800	กรมปศุสัตว์	
3) กิจกรรมกองทุนยาสัตว์	40 แห่ง	60,000	70,000	80,000	90,000	100,000	400,000	กรมปศุสัตว์	
4) กิจกรรมส่งเสริมการทำ/ปรับปรุงแปลงหญ้าสาธารณะ	1,220 ไร่	148,000	160,000	184,000	220,000	264,000	976,000	กรมปศุสัตว์	
5) กิจกรรมผลิตสื่อองค์ความรู้โครงการหลวง	15 เรื่อง	10,000	15,000	15,000	15,000	20,000	75,000	กรมปศุสัตว์	
6) กิจกรรมฝึกอบรม									
6.1) เกษตรกร	4,000 ราย	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	40,000	กรมปศุสัตว์	
6.2) อาสาปศุสัตว์	8 ราย	9,000	9,000	9,000	10,500	12,000	49,500	กรมปศุสัตว์	

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
โครงการหลักที่ 2 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์และประมง		145,000	159,500	175,000	191,500	209,000	880,000	
1. ส่งเสริมการพัฒนาประมงและสนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อเลี้ยงบริโภคและสร้างรายได้	1,450 ราย/ 825,000 ตัว							
1) เลี้ยงใหม่	550 ราย/ 275,000 ตัว	55,000	60,500	66,500	73,000	80,000	335,000	กรมประมง
2) ตาก	50 ราย/ 25,000 ตัว	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000	30,000	กรมประมง
3) นำน	550 ราย/ 275,000 ตัว	55,000	60,500	66,500	73,000	80,000	335,000	กรมประมง
4) เลี้ยงราย	100 ราย/ 100,000 ตัว	10,000	11,000	12,000	13,000	14,000	60,000	กรมประมง
5) แม่ฮ่องสอน	100 ราย/ 100,000 ตัว	10,000	11,000	12,000	13,000	14,000	60,000	กรมประมง
6) กาญจนบุรี	50 ราย/ 25,000 ตัว	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000	30,000	กรมประมง
7) กำแพงเพชร	50 ราย/ 25,000 ตัว	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000	30,000	กรมประมง
แผนงานที่ 1.4 ส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร		6,839,000	6,465,000	6,635,000	6,805,000	6,950,000	33,694,000	
โครงการหลักที่ 1 สนับสนุนด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการเกษตรเชื่อมโยงกับผลิตผล สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ		6,244,000	5,770,000	5,790,000	5,810,000	5,830,000	29,444,000	
1. การสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการเกษตร เชื่อมโยงกับผลิตผล สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ	22 กลุ่ม	220,000	250,000	270,000	290,000	310,000	1,340,000	สวพด.
2. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ชี้แจงแนวทางการจัดทำแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วม	32 แผน	6,024,000	5,520,000	5,520,000	5,520,000	5,520,000	28,104,000	กรมป่าไม้
โครงการหลักที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการกลุ่มผู้ด้อยโอกาส		175,000	225,000	325,000	375,000	400,000	1,500,000	
1. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการกลุ่มผู้ด้อยโอกาส	10 กลุ่ม	175,000	225,000	325,000	375,000	400,000	1,500,000	สวพด.
โครงการหลักที่ 3 สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรโดยการถนอมอาหารและการแปรรูปผลิตผล		420,000	470,000	520,000	620,000	720,000	2,750,000	
1. การพัฒนาการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร	30 กลุ่ม	300,000	350,000	400,000	500,000	600,000	2,150,000	สวพด.
2. ถ่ายทอดความรู้ ฝึกปฏิบัติการถนอมอาหาร การแปรรูปผลิตผลฯ	200 กลุ่ม	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000	กรมส่งเสริมการเกษตร
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		84,298,800	82,248,170	88,274,380	95,570,680	102,704,460	453,096,490	

รายละเอียดกรอบงบประมาณแบบทศโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ : 2. ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความรู้เชิงของชุมชนและการพัฒนาตำบล

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาด้านการตลาด		26,615,210	28,277,210	28,349,710	30,357,110	31,110,350	144,709,590	
แผนงานที่ 2.1 ส่งเสริมการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน		7,493,000	7,535,500	7,704,000	7,753,000	8,763,000	39,248,500	
โครงการหลักที่ 1 น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน		3,750,000	3,792,500	3,837,000	3,886,000	3,944,000	19,209,500	
1. การอบรมการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน เพิ่มขึ้นในกระบวนการยกระดับ	29 แห่ง	145,000	155,000	165,000	175,000	185,000	825,000	สวพต.
2. การถ่ายทอดความรู้การประมาณแก่ชุมชนพื้นที่โครงการหลวง	145 แห่ง/ 1,450 ราย							
1) เสียใจใหม่	55 แห่ง/550 ราย	55,000	60,500	66,500	73,000	80,000	335,000	กรมประมง
2) ดาก	5 แห่ง/50 ราย	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000	30,000	กรมประมง
3) น่าน	55 แห่ง/550 ราย	55,000	60,500	66,500	73,000	80,000	335,000	กรมประมง
4) เสียใจ	10 แห่ง/100 ราย	10,000	11,000	12,000	13,000	14,000	60,000	กรมประมง
5) แม่ฮ่องสอน	10 แห่ง/100 ราย	10,000	11,000	12,000	13,000	14,000	60,000	กรมประมง
6) กาญจนบุรี	5 แห่ง/50 ราย	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000	30,000	กรมประมง
7) กำแพงเพชร	5 แห่ง/50 ราย	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000	30,000	กรมประมง
3. ส่งเสริมการพัฒนาผู้นำศูนย์เรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง	45 แห่ง							
1) เสียใจใหม่	10 แห่ง	40,000	44,000	48,500	53,500	60,000	246,000	กรมประมง
2) ดาก	5 แห่ง	20,000	22,000	24,000	26,500	30,000	122,500	กรมประมง
3) น่าน	10 แห่ง	40,000	44,000	48,500	53,500	60,000	246,000	กรมประมง
4) เสียใจ	5 แห่ง	20,000	22,000	24,000	26,500	30,000	122,500	กรมประมง
5) แม่ฮ่องสอน	5 แห่ง	20,000	22,000	24,000	26,500	30,000	122,500	กรมประมง
6) กำแพงเพชร	5 แห่ง	20,000	22,000	24,000	26,500	30,000	122,500	กรมประมง
7) กาญจนบุรี	5 แห่ง	20,000	22,000	24,000	26,500	30,000	122,500	กรมประมง

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
4. โครงการการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการชุมชนในพื้นที่โครงการพระราชดำริ	6 จังหวัด/ 10 หมู่บ้าน	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	กรมพัฒนาชุมชน
5. โครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ	6 จังหวัด/ 18 อำเภอ/ 154 หมู่บ้าน	3,080,000	3,080,000	3,080,000	3,080,000	3,080,000	15,400,000	กรมพัฒนาชุมชน
โครงการหลักที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมสหกรณ์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		3,743,000	3,743,000	3,867,000	3,867,000	4,819,000	20,039,000	
1. แนะนำส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์	405 ครั้ง	324,000	324,000	324,000	324,000	324,000	1,620,000	กรมส่งเสริมสหกรณ์
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม/ธุรกิจการผลิตและการตลาดในรูปแบบสหกรณ์ แก่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/กลุ่มเตรียมสหกรณ์	29 สหกรณ์ 10 กลุ่มเกษตรกร 31 กลุ่มเตรียมสหกรณ์	60,000	60,000	72,000	72,000	84,000	348,000	กรมส่งเสริมสหกรณ์
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อเตรียมพร้อมในการจัดตั้งสหกรณ์	65 กลุ่ม (หมู่บ้าน)	56,000	56,000	48,000	48,000	40,000	248,000	กรมส่งเสริมสหกรณ์
4. จัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน โดยกาตลาดแรกกระบวนการ สหกรณ์เข้าไปในขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรม	135 กิจกรรม	162,000	162,000	162,000	162,000	162,000	810,000	กรมส่งเสริมสหกรณ์
5. สนับสนุนอุปกรณ์การตลาดและปัจจัยการผลิตให้แก่สหกรณ์ในพื้นที่โครงการฯ	16 สหกรณ์	2,484,000	2,484,000	2,484,000	2,484,000	3,312,000	13,248,000	กรมส่งเสริมสหกรณ์
6. สนับสนุนจ้างเหมาบริการเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานสหกรณ์ให้แก่สหกรณ์ในพื้นที่โครงการฯ	24 ราย	480,000	480,000	600,000	600,000	720,000	2,880,000	กรมส่งเสริมสหกรณ์
7. ประชุม ประสานงานกับโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	20 ครั้ง	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	80,000	กรมส่งเสริมสหกรณ์
8. ติดตามให้คำแนะนำงานสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง	140 ครั้ง	84,000	84,000	84,000	84,000	84,000	420,000	กรมส่งเสริมสหกรณ์
แผนงานที่ 2.2 ส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ		1,145,500	1,290,000	940,000	1,820,000	1,915,000	7,110,500	
โครงการหลักที่ 1 ส่งเสริมและสนับสนุนจัดทำแผนชุมชนที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของชุมชน		290,000	320,000	350,000	370,000	385,000	1,715,000	
1. การส่งเสริมและสนับสนุนจัดทำแผนชุมชนที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของชุมชน	29 แห่ง	290,000	320,000	350,000	370,000	385,000	1,715,000	สวพด.
โครงการหลักที่ 2 พัฒนาศักยภาพชุมชนด้านกระบวนการวางแผนพัฒนาชุมชน		565,500	650,000	240,000	1,080,000	1,145,000	3,680,500	
1. การพัฒนาศักยภาพชุมชนด้านกระบวนการวางแผนพัฒนาชุมชน	29 แห่ง	130,500	150,000	165,000	180,000	195,000	820,500	สวพด.
2. พัฒนาศักยภาพของกรรมการชุมชนในการบริหารจัดการและขับเคลื่อนแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติ	29 แห่ง	435,000	500,000	75,000	900,000	950,000	2,860,000	สวพด.

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
โครงการหลักที่ 3 เชื่อมโยงแผนชุมชนและแผนปฏิบัติการของหน่วยงานต่างๆ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		290,000	320,000	350,000	370,000	385,000	1,715,000	
1. การเชื่อมโยงแผนชุมชนและแผนปฏิบัติการของหน่วยงานต่าง ๆ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	29 แห่ง	290,000	320,000	350,000	370,000	385,000	1,715,000	สพส.
แผนงานที่ 2.3 พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ								
โครงการหลักที่ 1 ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยและการเรียนรู้ตามอัธยาศัย		5,026,710	5,056,710	5,166,710	5,186,710	5,186,710	25,623,550	
1. การส่งเสริมการรู้หนังสือ	2,175 คน/ 29 พื้นที่	439,350	439,350	439,350	439,350	439,350	2,196,750	กศน.
2. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	8,700 คน/ 29 พื้นที่	239,250	239,250	239,250	239,250	239,250	1,196,250	
		200,100	200,100	200,100	200,100	200,100	1,000,500	กศน.
โครงการหลักที่ 2 ส่งเสริมด้านสุขอนามัย สุขภาวะ								
1. การสร้างแกนนำเครือข่ายเพื่อการถ่ายทอดความรู้และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	29 ศูนย์/7 จังหวัด	1,653,000	1,653,000	1,653,000	1,653,000	1,653,000	8,265,000	
1) สร้างแกนนำเครือข่ายเพื่อการถ่ายทอดความรู้และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามกลุ่มวัยที่สำคัญ		1,450,000	1,450,000	1,450,000	1,450,000	1,450,000	7,250,000	ก. สาธารณสุข
1.1) เด็ก : พัฒนาการสมอง								
1.2) เยาวชน/วัยรุ่น : ยาเสพติด การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น								
1.3) วัยทำงาน : ไม่ป่วยด้วยโรคป้องกันได้/โรคเรื้อรัง และสนับสนุนการลดใช้สารเคมีในการเกษตร								
1.4) ผู้สูงอายุ : ดูแลแบบระยะยาว (Long Term Care) รวมทั้งส่งเสริมการใช้สมุนไพรไทยและการแพทย์แผนไทย								
2. การพัฒนาสุขภาพตามกลุ่มวัย	29 ศูนย์/7 จังหวัด	58,000	58,000	58,000	58,000	58,000	290,000	ก. สาธารณสุข
1) การคัดกรองพัฒนาการเด็ก (อายุ 0-5 ปี)								
2) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในเด็กนักเรียนที่มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน (อายุ 5-14 ปี)								
3) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น (อายุ 15-21 ปี)								
4) การคัดกรองความเสี่ยงโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง								
5) เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้สารเคมี								
6) การดูแลผู้สูงอายุในชุมชน								
3. การพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในครัวเรือน	29 ศูนย์/7 จังหวัด	145,000	145,000	145,000	145,000	145,000	725,000	ก. สาธารณสุข
1) การปรับสภาพแวดล้อมในครัวเรือน (ขยะ น้ำเสีย สิ่งปฏิกูล)								

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
โครงการหลักที่ 3 ส่งเสริมและให้บริการด้านสวัสดิการสังคม		2,934,360	2,964,360	3,074,360	3,094,360	3,094,360	15,161,800	
1. ฝึกอบรมด้านต่างๆ แก่กลุ่มเป้าหมาย	10,850 ราย	1,604,360	1,604,360	1,604,360	1,604,360	1,604,360	8,021,800	กรมพัฒนาสังคมฯ
2. การให้บริการสวัสดิการสังคม	2,300 ราย	1,330,000	1,360,000	1,470,000	1,490,000	1,490,000	7,140,000	กรมพัฒนาสังคมฯ
แผนงานที่ 2.4 ศึกษาและสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นและการรักษาสถิติของชุมชน		2,495,000	2,675,000	2,895,000	3,065,000	3,210,000	14,340,000	
โครงการหลักที่ 1 อนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีชนเผ่าเพื่อสร้างความปลอดภัยและรายได้ให้ชุมชน		395,000	475,000	595,000	665,000	710,000	2,840,000	
1. การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรม	10 กลุ่ม	175,000	225,000	325,000	375,000	400,000	1,500,000	สวพส.
2. การสืบสานประเพณีวัฒนธรรมชนเผ่าเพื่อการท่องเที่ยว	22 กลุ่ม	220,000	250,000	270,000	290,000	310,000	1,340,000	สวพส.
โครงการหลักที่ 2 ศึกษาการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง		2,100,000	2,200,000	2,300,000	2,400,000	2,500,000	11,500,000	
1. โครงการศึกษาพฤกษศาสตร์และความปลอดภัยเบื้องต้นของพืชสมุนไพรและยาพื้นบ้านจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	2,100,000	2,200,000	2,300,000	2,400,000	2,500,000	11,500,000	สวพส.
แผนงานที่ 2.5 สร้างและพัฒนาผู้นำชุมชนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาในด้านต่างๆ		5,215,000	5,770,000	5,840,000	6,110,000	6,250,000	29,185,000	
โครงการหลักที่ 1 พัฒนาศักยภาพของผู้นำและกรรมการชุมชน		2,380,000	2,850,000	2,850,000	3,050,000	3,150,000	14,280,000	
1. การพัฒนาศักยภาพของผู้นำและกรรมการชุมชน	29 แห่ง	580,000	650,000	750,000	850,000	950,000	3,780,000	สวพส.
2. โครงการศึกษาระบบการพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	800,000	1,100,000	900,000	900,000	800,000	4,500,000	สวพส.
3. โครงการทดสอบตัวชี้วัดชุมชนต้นแบบเพื่อให้คนอยู่อาศัยร่วมกับป่าไม้ได้อย่างยั่งยืนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	3 พื้นที่	1,000,000	1,100,000	1,200,000	1,300,000	1,400,000	6,000,000	สวพส.
โครงการหลักที่ 2 สร้างผู้นำชุมชนรุ่นใหม่		2,735,000	2,800,000	2,850,000	2,900,000	2,920,000	14,205,000	
1. การสร้างผู้นำชุมชนรุ่นใหม่	29 แห่ง	435,000	500,000	550,000	600,000	620,000	2,705,000	สวพส.
2. การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะการพึ่งพาตนเอง	2 คน	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000	มจร.
3. ฝึกทักษะอาชีพ ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องยนต์เล็ก เกษตร และคหกรรมในโรงเรียน	3 หลักสูตร 1 โรงเรียน	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000	มจร.
4. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้การศึกษานอกหลักสูตร (STEM Education)	1 โรงเรียน	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000	มจร.
5. สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านช่าง	2 คน	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000	มจร.
6. สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านเกษตร	2 คน	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000	มจร.
โครงการหลักที่ 3 พัฒนาศักยภาพเยาวชนบนพื้นที่สูง		100,000	120,000	140,000	160,000	180,000	700,000	
1. การส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพของเยาวชน	20 กลุ่ม	100,000	120,000	140,000	160,000	180,000	700,000	สวพส.

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
แผนงานที่ 2.6 สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มต่างๆ วิชาที่กิจกรรม การพัฒนา กลุ่มธุรกิจตามมาตรฐานของสหกรณ์		3,300,000	3,670,000	3,940,000	4,210,000	4,470,000	19,590,000	
โครงการหลักที่ 1 สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การพัฒนา กลุ่มธุรกิจตามมาตรฐานของสหกรณ์		100,000	120,000	140,000	160,000	170,000	690,000	
1. สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การพัฒนากลุ่มธุรกิจตามมาตรฐาน ของสหกรณ์	10 กลุ่ม	100,000	120,000	140,000	160,000	170,000	690,000	สวพต.
โครงการหลักที่ 2 พัฒนากองทุนเพื่อการพึ่งพาตนเองของชุมชน		2,900,000	3,200,000	3,400,000	3,600,000	3,800,000	16,900,000	
1. การพัฒนากองทุนเพื่อการพึ่งพาตนเองของชุมชน	29 กองทุน	2,900,000	3,200,000	3,400,000	3,600,000	3,800,000	16,900,000	สวพต.
โครงการหลักที่ 3 พัฒนาศักยภาพและการบริหารจัดการกลุ่มสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรเพื่อวางแผนการผลิตพืช		300,000	350,000	400,000	450,000	500,000	2,000,000	
1. พัฒนาศักยภาพและการบริหารจัดการกลุ่มสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร เพื่อวางแผนการผลิตพืชที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดตามมาตรฐาน อาหารปลอดภัย	30 กลุ่ม	300,000	350,000	400,000	450,000	500,000	2,000,000	สวพต.
แผนงานที่ 2.7 จัดหาช่องทางการตลาด การสร้างเครือข่ายซื้อขายช่องทางการตลาด		1,940,000	2,280,000	1,864,000	2,212,400	1,315,640	9,612,040	
โครงการหลักที่ 1 วางแผนด้านการตลาดเพื่อจัดหาช่องทางทางการตลาด		1,490,000	540,000	1,330,000	630,000	680,000	4,670,000	
1. พัฒนาศักยภาพของกลุ่มเพื่อวางแผนการผลิตการตลาดที่เหมาะสมกับบริบท ของชุมชน	29 แห่ง	290,000	300,000	320,000	350,000	380,000	1,640,000	สวพต.
2. พัฒนาศักยภาพของกลุ่มเพื่อหาช่องทางทางการตลาดที่หลากหลาย	20 กลุ่ม	200,000	240,000	260,000	280,000	300,000	1,280,000	สวพต.
3. การสร้างตลาดชุมชน ตลาดกลาง การขยายช่องทางทางการตลาด	1 โครงการ	1,000,000		750,000			1,750,000	สวพต.
โครงการหลักที่ 2 วางแผนด้านการตลาดเพื่อเชื่อมโยงกับระบบการผลิต และการตลาดกับโครงการหลวง		400,000	440,000	484,000	532,400	585,640	2,442,040	
1. การวางแผนด้านการตลาดเพื่อเชื่อมโยงกับระบบการผลิตและการตลาด กับโครงการหลวง	8 แห่ง	400,000	440,000	484,000	532,400	585,640	2,442,040	สวพต.
โครงการหลักที่ 3 สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน หน่วยงาน องค์กรต่างๆ เพื่อขยายช่องทางทางการตลาดและสนับสนุนสินค้าชุมชน		50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	
1. การสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน หน่วยงาน องค์กรต่างๆ เพื่อขยายช่องทางทางการตลาดและสนับสนุนสินค้าชุมชน	5 ช่องทาง	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	สวพต.
โครงการหลักที่ 4 พัฒนาระบบสื่อสารเพื่อให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่เข้าถึง ข้อมูล ความรู้ และราคาตลาดของผลิตผลที่สำคัญได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์		-	1,250,000	-	1,000,000	-	2,250,000	
1. การพัฒนาระบบสื่อสารเพื่อให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่เข้าถึงข้อมูล ความรู้ และราคาตลาดของผลิตผลที่สำคัญได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์	1 โครงการ		1,250,000		1,000,000		2,250,000	สวพต.
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		26,615,210	28,277,210	28,349,710	30,357,110	31,110,350	144,709,590	

รายละเอียดกรอบงบประมาณแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ : 3. ยุทธศาสตร์ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		142,361,950	168,101,750	170,154,050	149,899,150	136,440,550	766,957,450	
แผนงานที่ 3.1 กำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ควบคุมการบุกรุกพื้นที่ป่า และปรับระบบการใช้พื้นที่ให้เหมาะสมตามหลักวิชาการ		12,475,000	14,800,000	9,800,000	10,050,000	10,200,000	57,325,000	
โครงการหลักที่ 1 จัดทำแนวเขตพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตรเพื่อป้องกันการบุกรุก		4,125,000	5,950,000	950,000	1,200,000	1,350,000	13,575,000	
1. การจัดทำแนวเขตพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตรเพื่อป้องกันการบุกรุก	29 พื้นที่	725,000	850,000	950,000	1,200,000	1,350,000	5,075,000	สวพส.
2. จัดการที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ	5,000 ไร่	3,400,000	5,100,000				8,500,000	กรมป่าไม้
โครงการหลักที่ 2 จัดทำเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงเพื่อวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในการผลิตพืชควบคู่กับการอนุรักษ์		3,350,000	3,350,000	3,350,000	3,350,000	3,350,000	16,750,000	
1. การจัดทำเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงเพื่อวางแผนการผลิตพืชควบคู่กับการอนุรักษ์	100 ชุมชน	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000	สวพส.
2. กำหนดเขตที่ดินทำกินและวางแผนการใช้ที่ดิน	25,000 ไร่	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000	กรมพัฒนาที่ดิน
3. สสำรวจดินและจัดทำลุ่มน้ำในที่ดินเกษตรกรเพื่อเกษตรกร	25,000 ไร่	750,000	750,000	750,000	750,000	750,000	3,750,000	กรมพัฒนาที่ดิน
โครงการหลักที่ 3 ส่งเสริมการปรับระบบเกษตรให้เหมาะสมตามแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน		2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000	
1. การส่งเสริมการปรับระบบเกษตรให้เหมาะสมตามแผนการใช้ที่ดิน	100 ชุมชน	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000	สวพส.
โครงการหลักที่ 4 สนับสนุนระบบเก็บกักน้ำในระดับไร่นาโดยเกษตรกร และการประหยัการใช้น้ำ		3,000,000	3,500,000	3,500,000	3,500,000	3,500,000	17,000,000	
1. สนับสนุนระบบเก็บกักน้ำในระดับไร่นาโดยเกษตรกร และการประหยัการใช้น้ำ	29 แห่ง	3,000,000	3,500,000	3,500,000	3,500,000	3,500,000	17,000,000	สวพส.
แผนงานที่ 3.2 ปศุและพื้นที่ป่าน้ำลำธารโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน		12,913,700	20,580,600	23,501,600	21,096,600	6,246,600	84,339,100	
โครงการหลักที่ 1 รับผิดชอบการปลูกป่าต้นน้ำลำธาร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ		8,627,100	15,894,000	18,765,000	16,305,000	1,400,000	60,991,100	
1. การรณรงค์การปลูกป่าต้นน้ำลำธาร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ	29 พื้นที่	145,000	160,000	180,000	200,000	240,000	925,000	สวพส.
2. ปลูกป่า	600 ไร่	1,554,000	1,839,000	760,000	760,000	760,000	5,673,000	กรมอุทยานฯ
3. จัดทำระบบป่าเปียก	25 แห่ง	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000	กรมอุทยานฯ
4. การส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ	54 แห่ง	3,028,100	10,495,000	14,425,000	12,445,000		40,393,100	กรมป่าไม้

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
5. ปลูกป่าทั่วไป	5,800 ไร่						-	กรมป่าไม้
6. การส่งเสริมให้มีส่วนร่วมจัดการป่าชุมชน	24 หมู่บ้าน	3,500,000	3,000,000	3,000,000	2,500,000	-	12,000,000	กรมป่าไม้
7. ฝึกอบรมราษฎร	108 รุ่น						-	กรมป่าไม้
โครงการหลักที่ 2 ส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นทดแทนป่าที่ถูกบุกรุกทำการเกษตร								
1. การส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นทดแทนป่าที่ถูกบุกรุกทำการเกษตร	29 พื้นที่	942,500	942,500	942,500	942,500	942,500	4,712,500	สวพส.
โครงการหลักที่ 3 ส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้าน เพื่อการอนุรักษ์และการใช้สอยในครัวเรือน								
1. ส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้าน เพื่อการอนุรักษ์และการใช้สอยในครัวเรือน	725 ไร่	942,500	942,500	942,500	942,500	942,500	4,712,500	สวพส.
โครงการหลักที่ 4 ขยายพืชพันธุ์ท้องถิ่นและการปลูกไม้ท้องถิ่น								
1. การขยายพืชพันธุ์ท้องถิ่น	20 พื้นที่	1,387,500	1,727,500	1,737,500	1,752,500	1,767,500	8,372,500	สวพส.
2. การส่งเสริมการปลูกไม้ท้องถิ่น	725 ไร่	300,000	350,000	360,000	375,000	390,000	1,775,000	สวพส.
3. ส่งเสริมชุมชนปลูกไม้ท้องถิ่นเพื่อลดการทำลายป่า	650,000 ก้าว	942,500	942,500	942,500	942,500	942,500	4,712,500	สวพส.
โครงการหลักที่ 5 สร้างเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม								
1. สร้างเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	29 พื้นที่	390,000	420,000	440,000	460,000	480,000	2,190,000	กรมอุทยานฯ
2. ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	3 โครงการ	290,000	320,000	340,000	360,000	380,000	1,690,000	สวพส.
โครงการหลักที่ 6 จัดทำแผนกัมพูไฟโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน								
1. การจัดทำแผนกัมพูไฟ	1,160 พื้นที่	624,100	654,100	674,100	694,100	714,100	3,360,500	สวพส.
2. จัดทำแผนกัมพูไฟ	325 กิโลเมตร	290,000	320,000	340,000	360,000	380,000	1,690,000	กรมอุทยานฯ
แผนงานที่ 3.3 อนุรักษ์ดินและน้ำ และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เสื่อมโทรม								
โครงการหลักที่ 1 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และการฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ								
1. โครงการวิจัยต่อยอดองค์ความรู้และสร้างมูลค่าเพิ่มจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและความหลากหลายทางชีวภาพ	1 โครงการ	86,713,250	105,031,650	108,561,950	109,061,950	109,561,950	518,930,750	สวพส.
2. ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	25,000 ไร่	69,600,000	69,700,000	69,800,000	69,900,000	70,000,000	349,000,000	กรมพัฒนาที่ดิน
โครงการหลักที่ 2 ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน								
1. การฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยการวิเคราะห์ดินและสนับสนุนระบบการจัดการธาตุอาหารในดิน การปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสมกับชนิดพืชที่ส่งเสริมและการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยจากวัสดุในพื้นที่	2,900 ตัวอย่าง	8,971,250	9,171,250	9,371,250	9,571,250	9,771,250	46,856,250	สวพส.
2. ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	6,500 ไร่	1,000,000	1,200,000	1,400,000	1,600,000	1,800,000	7,000,000	กรมพัฒนาที่ดิน
3. สนับสนุนการใช้ปุ๋ยพืชสด	350 ตัน	1,124,500	1,124,500	1,124,500	1,124,500	1,124,500	5,622,500	กรมพัฒนาที่ดิน
4. สนับสนุนการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ	7,000 ตัน	2,038,750	2,038,750	2,038,750	2,038,750	2,038,750	10,193,750	กรมพัฒนาที่ดิน
5. อบรมหมอดินอาสาประจำตำบล	150 ราย	4,760,000	4,760,000	4,760,000	4,760,000	4,760,000	23,800,000	กรมพัฒนาที่ดิน
		48,000	48,000	48,000	48,000	48,000	240,000	กรมพัฒนาที่ดิน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ	
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564			
โครงการหลักที่ 3 วิจัยและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร									
1. โครงการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพเกษตรสำหรับควบคุมศัตรูพืชหรือเสริมสร้างการเจริญเติบโตพืชกับเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	6,915,500	7,075,500	7,265,500	7,465,500	7,665,500	36,387,500	สวพส.	
2. พัฒนาคัดยอดกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร	50 กลุ่ม	49,500	49,500	49,500	49,500	49,500	247,500	กรมพัฒนาที่ดิน	
3. ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร	500 ราย	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	7,500	กรมพัฒนาที่ดิน	
4. จัดตั้งกลุ่มธนาคารปุ๋ยอินทรีย์									
1) ธนาคารน้ำหมักชีวภาพ	7,500 ลิตร	19,500	19,500	19,500	19,500	19,500	97,500	กรมพัฒนาที่ดิน	
2) ธนาคารปุ๋ยหมัก (สูตรพระราชทานฯ)	5,000 ตัน	3,400,000	3,400,000	3,400,000	3,400,000	3,400,000	17,000,000	กรมพัฒนาที่ดิน	
3) ธนาคารเมล็ดพันธุ์พืชปลอด	50 ตัน	295,000	295,000	295,000	295,000	295,000	1,475,000	กรมพัฒนาที่ดิน	
โครงการหลักที่ 4 ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก									
1. การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ปลูกหญ้าแฝก)	29 พื้นที่	1,226,500	1,721,500	1,721,500	1,721,500	1,721,500	8,112,500	สวพส.	
2. ผลักดันหญ้าแฝกเพื่อปลูก	1,000,000 กล้า	950,000	950,000	950,000	950,000	950,000	4,750,000	กรมพัฒนาที่ดิน	
3. ผลักดันหญ้าแฝกเพื่อแจกจ่าย	250,000 กล้า	36,500	36,500	36,500	36,500	36,500	182,500	กรมพัฒนาที่ดิน	
4. ปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ต้นน้ำ	1.2 ล้านกล้า		495,000	495,000	495,000	495,000	1,980,000	กรมอุทยานฯ	
5. เพาะชำหญ้าแฝก	81,300,000 กล้า	0	17,363,400	20,403,700	20,403,700	20,403,700	78,574,500	กรมป่าไม้	
โครงการหลักที่ 5 จัดทำฝ่ายจัดการฝ่ายชะลอน้ำโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน									
1. ฝ่ายชะลอน้ำแบบกั้นบนเนินชันดินทรายผสมหิน	36 แห่ง		278,100	278,100	278,100	278,100	1,112,400	กรมอุทยานฯ	
2. ฝ่ายชะลอน้ำแบบกั้นบนเนินดินหินทั้ง	24 แห่ง		136,200	136,200	136,200	136,200	544,800	กรมอุทยานฯ	
3. ฝ่ายชะลอน้ำแบบกั้นถาวร	24 แห่ง		214,200	214,200	214,200	214,200	856,800	กรมอุทยานฯ	
4. ฝ่ายชะลอน้ำแบบถาวร	12 แห่ง		228,300	228,300	228,300	228,300	913,200	กรมอุทยานฯ	
5. จัดทำฝ่ายต้นน้ำแบบกั้นถาวร	1,160 แห่ง	-	16,506,600	19,546,900	19,546,900	19,546,900	75,147,300	กรมป่าไม้	
แผนงานที่ 3.4 พื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนและพืชท้องถิ่นของชุมชน									
โครงการหลักที่ 1 วิจัยและฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพ									
1. การฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพ	20 พื้นที่	25,965,000	23,082,000	23,342,000	4,370,000	4,790,000	81,549,000	สวพส.	
2. โครงการวิจัยและพัฒนาการฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	950,000	970,000	990,000	1,000,000	1,200,000	5,110,000	สวพส.	
3. โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตไม้และหวายบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	1,400,000	1,470,000	1,600,000	1,700,000	1,800,000	7,970,000	สวพส.	
4. โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูให้ท้องถิ่นบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	1,050,000	1,110,000	1,200,000	1,300,000	1,400,000	6,060,000	สวพส.	
	1 โครงการ	315,000	330,000	350,000	370,000	390,000	1,755,000	สวพส.	

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
5. ธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank)		22,250,000	19,202,000	19,202,000	-	-	60,654,000	กรมป่าไม้
1) การส่งเสริมและสนับสนุนในการสร้างธนาคารชุมชนและอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น	19 โครงการ							
2) แปลงสิทธิโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	7,600 ไร่							กรมป่าไม้
โครงการหลักที่ 2 พื้นที่และอนุรักษ์สัตว์น้ำจืดในแหล่งน้ำธรรมชาติ		2,935,000	3,227,500	3,548,500	3,900,600	4,202,000	17,813,600	
1. การฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายของทรัพยากรประมง								
1) ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำจืดเพื่อปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ	7,325,000 ตัว							
1.1) เสี่ยงใหม่	1,650,000 ตัว	660,000	725,000	797,500	877,500	965,500	4,025,500	กรมประมง
1.2) ดาก	500,000 ตัว	200,000	220,000	242,000	266,500	293,500	1,222,000	กรมประมง
1.3) น่าน	3,575,000 ตัว	1,430,000	1,573,000	1,730,000	1,900,000	2,000,000	8,633,000	กรมประมง
1.4) เสี่ยงราย	300,000 ตัว	120,000	132,000	145,000	159,500	175,500	732,000	กรมประมง
1.5) แม่ฮ่องสอน	300,000 ตัว	120,000	132,000	145,000	159,500	175,500	732,000	กรมประมง
1.6) กำแพงเพชร	500,000 ตัว	250,000	275,000	302,500	332,500	365,000	1,525,000	กรมประมง
1.7) กาญจนบุรี	500,000 ตัว	50,000	55,000	60,500	66,500	73,000	305,000	กรมประมง
2) คัดเลือกแหล่งน้ำธรรมชาติและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ	29 แห่ง							กรมประมง
2.1) เสี่ยงใหม่	11 แห่ง							กรมประมง
2.2) ดาก	1 แห่ง							กรมประมง
2.3) น่าน	11 แห่ง							กรมประมง
2.4) เสี่ยงราย	2 แห่ง							กรมประมง
2.5) แม่ฮ่องสอน	2 แห่ง							กรมประมง
2.6) กำแพงเพชร	1 แห่ง							กรมประมง
2.7) กาญจนบุรี	1 แห่ง							กรมประมง
3) ดำเนินการขยายการประมงในแหล่งน้ำ	35 แห่ง/105 ครั้ง							กรมประมง
3.1) เสี่ยงใหม่	5 แห่ง/15 ครั้ง	15,000	16,500	18,000	19,800	22,000	91,300	กรมประมง
3.2) ดาก	5 แห่ง/15 ครั้ง	15,000	16,500	18,000	19,800	22,000	91,300	กรมประมง
3.3) น่าน	5 แห่ง/15 ครั้ง	15,000	16,500	18,000	19,800	22,000	91,300	กรมประมง
3.4) เสี่ยงราย	5 แห่ง/15 ครั้ง	15,000	16,500	18,000	19,800	22,000	91,300	กรมประมง
3.5) แม่ฮ่องสอน	5 แห่ง/15 ครั้ง	15,000	16,500	18,000	19,800	22,000	91,300	กรมประมง
3.6) กำแพงเพชร	5 แห่ง/15 ครั้ง	15,000	16,500	18,000	19,800	22,000	91,300	กรมประมง
3.7) กาญจนบุรี	5 แห่ง/15 ครั้ง	15,000	16,500	18,000	19,800	22,000	91,300	กรมประมง

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
แผนงานที่ 3.5 ควบคุมการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม		1,360,000	1,380,000	1,400,000	1,420,000	1,440,000	7,000,000	
โครงการหลักที่ 1 วิจัยและพัฒนาการสร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้วเพื่อนำไปสู่สังคมลดขยะ ผ่านมาตรการต่าง ๆ		360,000	380,000	400,000	420,000	440,000	2,000,000	
1. โครงการศึกษาดูงานการจัดการสิ่งแวดล้อมและสุขภาพภิบาลเพื่อชุมชนบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	360,000	380,000	400,000	420,000	440,000	2,000,000	สวพส.
โครงการหลักที่ 2 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้และศูนย์บริการในเขตสูง		1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	
1. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้และศูนย์บริการในเขตสูง	5 แห่ง	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	สวพส.
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		142,361,950	168,101,750	170,154,050	149,899,150	136,440,550	766,957,450	

รายละเอียดกรอบงบประมาณแบบโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ : 4. ยุทธศาสตร์พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน		161,602,591	281,269,387	261,680,913	302,131,092	255,576,466	1,262,260,449	
แผนงานที่ 4.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า และพลังงานในชุมชน		12,450,511	20,508,407	12,728,533	40,887,012	13,804,386	100,378,849	
โครงการหลักที่ 1 พัฒนาเส้นทางลำเลียง		1,282,200	1,282,200	1,282,200	1,282,200	1,282,200	6,411,000	
1. ก่อสร้างเส้นทางลำเลียง	50 กม.	1,282,200	1,282,200	1,282,200	1,282,200	1,282,200	6,411,000	กรมพัฒนาที่ดิน
โครงการหลักที่ 2 ขยายเขตไฟฟ้าให้ราษฎรไม่มีไฟฟ้าใช้		11,168,311	19,226,207	11,446,333	39,604,812	12,522,186	93,967,849	
1. ขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้าให้ราษฎรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่ไม่มีไฟฟ้าใช้	9 แห่ง/ 25 หมู่บ้าน	11,168,311	19,226,207	11,446,333	39,604,812	12,522,186	93,967,849	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
แผนงานที่ 4.2 พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ระบบน้ำบาดาล และระบบกระจายน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรที่สะอาดและเพียงพอ และการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ		145,352,080	256,910,980	242,582,380	257,354,080	237,872,080	1,140,071,600	
โครงการหลักที่ 1 พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร		31,950,000	81,208,900	88,680,300	76,900,000	79,550,000	358,289,200	
1. อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ พร้อมระบบกระจายน้ำสนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	42 พื้นที่	31,950,000	81,208,900	88,680,300	76,900,000	79,550,000	358,289,200	กรมทรัพยากรน้ำ
โครงการหลักที่ 2 ก่อสร้างระบบส่งน้ำชลประทาน		112,202,080	174,502,080	152,702,080	178,702,080	156,202,080	774,310,400	
1. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	85 แห่ง	101,500,000	163,800,000	142,000,000	168,000,000	145,500,000	720,800,000	กรมชลประทาน
2. ก่อสร้างระบบส่งน้ำชลประทาน	40 กม.	10,114,080	10,114,080	10,114,080	10,114,080	10,114,080	50,570,400	กรมพัฒนาที่ดิน
3. ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	150 บ่อ	588,000	588,000	588,000	588,000	588,000	2,940,000	กรมพัฒนาที่ดิน
โครงการหลักที่ 3 จัดหาน้ำและซ่อมบำรุงระบบประปาบาดาล		1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,752,000	2,120,000	7,472,000	
1. โครงการจัดหาน้ำและซ่อมบำรุงระบบประปาบาดาลสนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	24 พื้นที่							
1) เจาะน้ำบาดาล	18 พื้นที่	960,000	1,200,000	1,200,000	240,000	720,000	4,320,000	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
2) ก่อสร้างระบบประปา	4 พื้นที่	240,000			1,512,000		1,752,000	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
3) ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์	2 พื้นที่					1,400,000	1,400,000	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
แผนงานที่ 4.3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการผลิตให้ได้มาตรฐานและลดต้นทุนการผลิต		3,800,000	3,850,000	3,870,000	3,890,000	3,900,000	19,310,000	
โครงการหลักที่ 1 สร้างโรงคัดบรรจุผลผลิตในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง		1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	
1. สร้างโรงคัดบรรจุผลผลิตในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	10 แห่ง	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	สวพส.
โครงการหลักที่ 2 พัฒนาระบบการตรวจสอบสารเคมี		400,000	450,000	470,000	490,000	500,000	2,310,000	
1. การพัฒนาระบบการตรวจสอบสารเคมี	20 แห่ง	400,000	450,000	470,000	490,000	500,000	2,310,000	สวพส.
โครงการหลักที่ 3 ระบบการรวบรวมและคุณภาพผลผลิต		2,400,000	2,400,000	2,400,000	2,400,000	2,400,000	12,000,000	
1. ระบบการรวบรวมและคุณภาพผลผลิต	27 แห่ง	2,400,000	2,400,000	2,400,000	2,400,000	2,400,000	12,000,000	สวพส.
แผนงานที่ 4.4 พัฒนาระบบโลจิสติกส์และการสื่อสารเพื่อสนับสนุนและลดต้นทุนการจัดการผลผลิต		-	-	2,500,000	-	-	2,500,000	
โครงการหลักที่ 1 พัฒนาและบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนผลผลิต		-	-	2,500,000	-	-	2,500,000	
1. การพัฒนาและบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนผลผลิต	1 โครงการ			2,500,000			2,500,000	สวพส.
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		161,602,591	281,269,387	261,680,913	302,131,092	255,576,466	1,262,260,449	

รายละเอียดกรอบงบประมาณแบบโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ : 5. ยุทธศาสตร์เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ		84,861,000	88,680,500	95,796,000	93,712,500	100,167,000	463,217,000	
แผนงานที่ 5.1 อำนาจการประสานงาน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงาน		57,581,000	65,260,500	76,286,000	77,762,500	83,677,000	360,567,000	
โครงการหลักที่ 1 ทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่มีความชัดเจน ในการตอบสนองความต้องการของชุมชน		480,000	530,000	580,000	630,000	680,000	2,900,000	
1. การทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่มีความชัดเจนในการตอบสนอง ความต้องการของชุมชน บนฐานข้อมูลกลางและระบบจัดการต่าง ๆ ที่พัฒนา ร่วมกัน	1 โครงการ	450,000	500,000	550,000	600,000	650,000	2,750,000	สวพด.
2. ร่วมประชุมเพื่อการอำนวยความสะดวก บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ	12 ครั้ง/ปี	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	กรมวิชาการเกษตร
โครงการหลักที่ 2 ประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดโดยการให้ คณะทำงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง		13,816,000	13,401,000	13,611,000	13,821,000	14,036,000	68,685,000	
1. การทำทะเบียนเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของหน่วยงาน เพื่อการประสานที่ต่อเนื่อง	1 โครงการ	145,000	155,000	165,000	175,000	190,000	830,000	สวพด.
2. การประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดโดยการให้คณะทำงาน โครงการขยายผลโครงการหลวง	1 โครงการ	1,000,000	1,200,000	1,400,000	1,600,000	1,800,000	7,000,000	สวพด.
3. บริหารงานและอำนวยความสะดวก	3 โครงการ	135,000	135,000	135,000	135,000	135,000	675,000	กรมอุทยานฯ
4. การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม	31 ศูนย์	12,536,000	11,911,000	11,911,000	11,911,000	11,911,000	60,180,000	กรมป่าไม้
โครงการหลักที่ 3 ประเมินผลแผนแม่บท		-	-	2,500,000	-	2,500,000	5,000,000	
1. การประเมินผลแผนแม่บทระยะกึ่งกลางแผนสิ้นสุดแผน	1 โครงการ			2,500,000		2,500,000	5,000,000	สวพด.
โครงการหลักที่ 4 อำนาจการประสานงาน การนิเทศและติดตามงาน		5,315,000	6,019,500	6,925,000	7,541,500	7,661,000	33,462,000	
1. งานกำกับและติดตามงานวิจัย		1,350,000	1,450,000	1,550,000	1,650,000	1,750,000	7,750,000	สวพด.
2. การติดตามนิเทศงาน	29 แห่ง	2,200,000	2,500,000	3,000,000	3,500,000	3,500,000	14,700,000	สวพด.
3. อำนาจการและประสานงาน	29 แห่ง	870,000	1,160,000	1,450,000	1,450,000	1,450,000	6,380,000	กรมปศุสัตว์
4. การติดตามให้คำแนะนำการดำเนินงาน	29 แห่ง/290 ครั้ง							
1) เที่ยงใหม่	11 แห่ง/110 ครั้ง	55,000	60,500	66,500	73,000	80,000	335,000	กรมประมง
2) ตาก	1 แห่ง/10 ครั้ง	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000	30,000	กรมประมง

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
3) นำน	11 แห่ง/110 ครั้ง	55,000	60,500	66,500	73,000	80,000	กรมประมง
4) เที่ยงาย	2 แห่ง/20 ครั้ง	10,000	11,000	12,000	13,000	15,000	กรมประมง
5) แม่ฮ่องสอน	2 แห่ง/20 ครั้ง	10,000	11,000	12,000	13,000	15,000	กรมประมง
6) กำแพงเพชร	1 แห่ง/10 ครั้ง	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000	กรมประมง
7) กัญจนบุรี	1 แห่ง/10 ครั้ง	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000	กรมประมง
5. ประชุมและติดตามงานโครงการฯ	40 ครั้ง	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	กรมส่งเสริมการเกษตร
6. ติดตามและประเมินผลโครงการสวัสดิการและสังคม		670,000	670,000	670,000	670,000	670,000	กรมพัฒนาสังคมฯ
โครงการหลักที่ 5 สนับสนุนการบริหารจัดการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง							
1. การจัดการองค์ความรู้ด้านวิจัย	1 งาน	520,000	550,000	580,000	700,000	750,000	สวพด.
2. งานทรัพยากรดินทางปัญญา	1 งาน	600,000	630,000	670,000	710,000	750,000	สวพด.
3. โครงการศึกษาความจำเป็นไม่ได้ของผลิตภัณฑ์จากผลงานวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์	1 โครงการ	600,000	630,000	670,000	710,000	750,000	สวพด.
4. การบริหารจัดการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	29 แห่ง	36,250,000	43,500,000	50,750,000	53,650,000	56,550,000	สวพด.
แผนงานที่ 5.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูล							
โครงการหลักที่ 1 พัฒนาระบบฐานข้อมูลโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง							
1. ระบบทะเบียนเกษตรกร	1 ระบบ	2,500,000	1,500,000				สวพด.
2. ระบบฐานข้อมูลพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	1 ระบบ	2,500,000	2,500,000	1,000,000			สวพด.
3. ระบบฐานข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	1 ระบบ	1,000,000		1,000,000			สวพด.
4. โครงการพัฒนาฐานข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศในพื้นที่สูง	1 โครงการ	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	สวพด.
1) ระบบทะเบียนเกษตรกร	1 ระบบ						สวพด.
2) ระบบฐานข้อมูลด้านการผลิตและการตลาด	1 ระบบ						สวพด.
5. โครงการพัฒนาเครือข่ายเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลกับหน่วยงานต่างๆ	1 โครงการ	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	สวพด.
6. โครงการพัฒนาและปรับปรุงองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง	1 โครงการ	6,550,000	6,550,000	6,550,000	6,550,000	6,550,000	สวพด.
โครงการหลักที่ 2 ศึกษาและพัฒนาระบบตัดสินใจและเตือนภัย							
1. ระบบเตือนภัยสภาพภูมิอากาศ และแผนที่เสี่ยงภัย	1 ระบบ	2,000,000	2,500,000	50,000			สวพด.
2. ระบบการตัดสินใจการปลูกพืช โดยการใช้แผนที่การเชื่อมโยงที่ดินรายแปลง	1 ระบบ			1,500,000			สวพด.
3. ระบบการสนับสนุนความรู้ในการประกอบอาชีพและการอนุรักษ์	1 ระบบ	2,000,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	สวพด.
4. โครงการศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลจากภาคส่วนวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย	1 โครงการ	400,000					สวพด.

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/โครงการหลัก	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หมายเหตุ
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
โครงการหลักที่ 3 พัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง		680,000	720,000	760,000	800,000	840,000	3,800,000	
1. โครงการพัฒนาเครือข่ายวิจัยด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน	1 โครงการ	680,000	720,000	760,000	800,000	840,000	3,800,000	สวพส.
แผนงานที่ 5.3 เตรียมความพร้อมการถ่ายทอดโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่ปฏิบัติงานสำเร็จ โดยผ่านระบบการเยี่ยมเยียน การเรียนรู้ และเครือข่ายความรู้		2,550,000	1,050,000	50,000	-	500,000	4,150,000	
โครงการหลักที่ 1 จัดทำหลักเกณฑ์การถ่ายทอดโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่ปฏิบัติงานสำเร็จดำเนินงาน		50,000	50,000	50,000	-	-	150,000	
1. ทบทวนและจัดทำหลักเกณฑ์การถ่ายทอดโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่ปฏิบัติงานสำเร็จดำเนินงาน	1 เรื่อง	50,000	50,000	50,000			150,000	สวพส.
โครงการหลักที่ 2 ประเมินเพื่อถ่ายทอดโครงการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง และการเตรียมความพร้อมของชุมชน/หน่วยงานท้องถิ่น ในการบริหารจัดการโครงการ		2,500,000	1,000,000	-	-	500,000	4,000,000	
1. ศึกษารูปแบบเพื่อประเมินการถ่ายทอดโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงใหม่	1 โครงการ	2,500,000	1,000,000			500,000	4,000,000	สวพส.
แผนงานที่ 5.4 ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาพื้นที่ใหม่		100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000	
โครงการหลักที่ 1 จัดทำหลักเกณฑ์การขยายพื้นที่การดำเนินงานไปสู่พื้นที่เป้าหมายใหม่ที่สำคัญ		50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	
1. จัดทำหลักเกณฑ์การขยายพื้นที่การดำเนินงานไปสู่พื้นที่เป้าหมายใหม่ที่สำคัญ	1 เรื่อง	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	สวพส.
โครงการหลักที่ 2 ศึกษาวิเคราะห์ และการจัดทำแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ใหม่		50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	
1. ศึกษาวิเคราะห์และการจัดทำแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ใหม่	1 เรื่อง	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	สวพส.
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		84,861,000	88,680,500	95,796,000	93,712,500	100,167,000	463,217,000	

รายละเอียด
แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวง
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
โครงการหลักที่ 5 ส่งเสริมการตลาดการใส่สารเคมีป้องกันและกำจัดโรคและแมลงทดแทนโดยชีวภัณฑ์							
1. ส่งเสริมการตลาดการใส่สารเคมีป้องกัน กำจัดโรคและแมลงทดแทนโดยชีวภัณฑ์	15 แห่ง	3,750,000	4,300,000	4,950,000	5,700,000	6,500,000	25,200,000
โครงการหลักที่ 6 อนุรักษ์เพื่อลดใช้สารเคมีบนพื้นที่สูงและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม							
1. การอนุรักษ์เพื่อลดใช้สารเคมีบนพื้นที่สูงและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม	29 พื้นที่	1,015,000	1,100,000	1,300,000	1,400,000	1,450,000	6,265,000
โครงการหลักที่ 7 วางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด							
1. การวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด	29 พื้นที่	145,000	155,000	165,000	175,000	185,000	825,000
โครงการหลักที่ 8 สนับสนุนการผลิตพืชที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานอาหารปลอดภัยเหมาะสมกับสภาพพื้นที่							
1. การสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย	29 พื้นที่	1,160,000	1,334,000	1,534,100	1,764,000	2,028,800	7,820,900
2. การสนับสนุนการผลิตพืชที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานเหมาะสมกับสภาพพื้นที่	29 พื้นที่	150,000	165,000	175,000	185,000	195,000	870,000
โครงการหลักที่ 9 วิจัยและส่งเสริมการปลูกกาแฟ รวมทั้งการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและการตลาดกาแฟ							
1. โครงการวิจัยและพัฒนาการเพาะปลูกและแปรรูปกาแฟ	1 โครงการ	1,860,000	1,800,000	1,500,000	1,500,000	1,200,000	7,860,000
2. การส่งเสริมและพัฒนาการปลูกกาแฟ	500ไร่	750,000	850,000	950,000	1,050,000	1,100,000	4,700,000
แผนงานที่ 1.2 ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรผ่านระบบเครือข่ายการเรียนรู้							
โครงการหลักที่ 2 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ และหลักสูตรการเรียนรู้ของชุมชน	10,000 คน	15,870,000	18,225,250	20,799,000	24,024,000	27,274,000	106,192,250
1. การจัดการถ่ายทอดความรู้ผ่านระบบ/เครือข่ายการเรียนรู้โครงการหลวง และการพัฒนาโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงให้เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับหมู่บ้านเป้าหมาย							
1) การพัฒนาโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชน	29 แห่ง	14,500,000	16,675,000	19,000,000	22,000,000	25,000,000	97,175,000
2) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และหลักสูตรการเรียนรู้ของชุมชน	29 แห่ง	290,000	333,500	383,000	442,000	510,000	1,958,500
3) การสร้างและพัฒนาเกษตรกรผู้รู้ในด้านต่าง ๆ ของชุมชน	29 แห่ง	435,000	500,000	575,000	662,000	760,000	2,932,000
4) การจัดทำทะเบียนผู้รับการเรียนรู้และหลักสูตร	29 แห่ง	145,000	166,750	191,000	220,000	254,000	976,750
โครงการหลักที่ 3 สร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง							
1. การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	5 เครือข่าย	500,000	550,000	650,000	700,000	750,000	3,150,000
แผนงานที่ 1.3 เลี้ยงสัตว์ภายใต้ระบบมาตรฐานฟาร์มบนพื้นที่สูง และเพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน							
โครงการหลักที่ 3 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์และประมง							
1. การส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงสัตว์และประมง	25 พื้นที่	1,250,000	1,500,000	1,700,000	1,900,000	2,000,000	8,350,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการกิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
แผนงานที่ 1.4 ส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร		695,000	825,000	995,000	1,165,000	1,310,000	4,990,000
โครงการหลักที่ 1 สนับสนุนด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการเกษตร เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ							
1. การสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการเกษตร เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ	22 กลุ่ม	220,000	250,000	270,000	290,000	310,000	1,340,000
โครงการหลักที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร							
1. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร	10 กลุ่ม	175,000	225,000	325,000	375,000	400,000	1,500,000
โครงการหลักที่ 3 สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรโดยการถนอมอาหารและการแปรรูปผลผลิต							
1. การพัฒนาการแปรรูปผลผลิตการเกษตร	30 กลุ่ม	300,000	350,000	400,000	500,000	600,000	2,150,000
ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาด้านการตลาด		11,940,500	13,540,000	13,344,000	15,292,400	15,045,640	69,162,540
แผนงานที่ 2.1 ส่งเสริมการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน		145,000	155,000	165,000	175,000	185,000	825,000
โครงการหลักที่ 1 น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน							
1. การอบรมการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน เฝ้าระวังในกระบวนการทุกระดับ	29 แห่ง	145,000	155,000	165,000	175,000	185,000	825,000
แผนงานที่ 2.2 ส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ		1,145,500	1,290,000	940,000	1,820,000	1,915,000	7,110,500
โครงการหลักที่ 1 ส่งเสริมและสนับสนุนจัดทำแผนชุมชนที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของชุมชน							
1. การส่งเสริมและสนับสนุนจัดทำแผนชุมชนที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของชุมชน	29 แห่ง	290,000	320,000	350,000	370,000	385,000	1,715,000
โครงการหลักที่ 2 พัฒนาศักยภาพชุมชนด้านการวางแผนพัฒนาชุมชน							
1. การพัฒนาศักยภาพชุมชนด้านการวางแผนพัฒนาชุมชน	29 แห่ง	130,500	150,000	165,000	180,000	195,000	820,500
2. พัฒนาศักยภาพของกรรมการชุมชนในการบริหารจัดการและขับเคลื่อนแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติ	29 แห่ง	435,000	500,000	75,000	900,000	950,000	2,860,000
โครงการหลักที่ 3 เชื่อมโยงแผนชุมชนและแผนปฏิบัติการของหน่วยงานต่างๆ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น							
1. การเชื่อมโยงแผนชุมชนและแผนปฏิบัติการของหน่วยงานต่างๆ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	29 แห่ง	290,000	320,000	350,000	370,000	385,000	1,715,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
แผนงานที่ 2.4 ศึกษาและสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และการรักษาสืบสาน		2,495,000	2,675,000	2,895,000	3,065,000	3,210,000	14,340,000
โครงการหลักที่ 1 อนุรักษ์ฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างความภาคภูมิใจและรายได้ให้กับชุมชน							
1. การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรม	10 กลุ่ม	175,000	225,000	325,000	375,000	400,000	1,500,000
2. การสืบสานประเพณีวัฒนธรรมชนเผ่าเพื่อการท่องเที่ยว	22 กลุ่ม	220,000	250,000	270,000	290,000	310,000	1,340,000
โครงการหลักที่ 2 ศึกษาการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง							
1. โครงการศึกษาหาพืชและสมุนไพรท้องถิ่นเพื่อผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน	1 โครงการ	2,100,000	2,200,000	2,300,000	2,400,000	2,500,000	11,500,000
แผนงานที่ 2.5 สร้างและพัฒนาผู้นำชุมชนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ		2,915,000	3,470,000	3,540,000	3,810,000	3,950,000	17,685,000
โครงการหลักที่ 1 พัฒนาศักยภาพของผู้นำและกรรมการชุมชน							-
1. การพัฒนาศักยภาพของผู้นำและกรรมการชุมชน	29 แห่ง	580,000	650,000	750,000	850,000	950,000	3,780,000
2. โครงการศึกษาระบบการพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	800,000	1,100,000	900,000	900,000	800,000	4,500,000
3. โครงการทดสอบตัวชี้วัดชุมชนต้นแบบเพื่อให้คนอยู่อาศัยร่วมกันได้อย่างยั่งยืนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	3 พื้นที่	1,000,000	1,100,000	1,200,000	1,300,000	1,400,000	6,000,000
โครงการหลักที่ 2 สร้างผู้นำชุมชนรุ่นใหม่							
1. การสร้างผู้นำชุมชนรุ่นใหม่	29 แห่ง	435,000	500,000	550,000	600,000	620,000	2,705,000
โครงการหลักที่ 3 พัฒนาศักยภาพเยาวชนบนพื้นที่สูง							
1. การส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศักยภาพของเยาวชน	20 กลุ่ม	100,000	120,000	140,000	160,000	180,000	700,000
แผนงานที่ 2.6 สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มต่างๆ วิชาทักษะชุมชน การพัฒนากลุ่มธุรกิจตามมาตรฐานของสหกรณ์		3,300,000	3,670,000	3,940,000	4,210,000	4,470,000	19,590,000
โครงการหลักที่ 1 สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มวิชาทักษะชุมชน การพัฒนากลุ่มธุรกิจตามมาตรฐานของสหกรณ์							
1. สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มวิชาทักษะชุมชน การพัฒนากลุ่มธุรกิจตามมาตรฐานของสหกรณ์	10 กลุ่ม	100,000	120,000	140,000	160,000	170,000	690,000
โครงการหลักที่ 2 พัฒนากล่องทุนเพื่อการพึ่งพาตนเองของชุมชน							
1. การพัฒนากล่องทุนเพื่อการพึ่งพาตนเองของชุมชน	29 กองทุน	2,900,000	3,200,000	3,400,000	3,600,000	3,800,000	16,900,000
โครงการหลักที่ 3 พัฒนาศักยภาพและการบริหารจัดการกลุ่มสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรเพื่อวางแผนการผลิตพืช							
1. พัฒนาศักยภาพและการบริหารจัดการกลุ่มสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรเพื่อวางแผนการผลิตพืชที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย	30 กลุ่ม	300,000	350,000	400,000	450,000	500,000	2,000,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
แผนงานที่ 2.7 จัดหาร่องทางการตลาด การสร้างเครือข่ายช่องทางการตลาด		1,940,000	2,280,000	1,864,000	2,212,400	1,315,640	9,612,040
โครงการหลักที่ 1 วางแผนด้านการตลาดเพื่อจัดหาช่องทางการตลาด							-
1. พัฒนาศักยภาพของกลุ่มเพื่อวางแผนการผลิตการตลาดที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน	29 แห่ง	290,000	300,000	320,000	350,000	380,000	1,640,000
2. พัฒนาศักยภาพของกลุ่มเพื่อหาช่องทางการตลาดที่หลากหลาย	20 กลุ่ม	200,000	240,000	260,000	280,000	300,000	1,280,000
3. การสร้างตลาดชุมชน ตลาดกลาง การขยายช่องทางการตลาด	1 โครงการ	1,000,000		750,000			1,750,000
โครงการหลักที่ 2 วางแผนด้านการตลาดเพื่อเชื่อมโยงกับระบบการผลิตและการตลาดกับโครงการหลวง							
1. การวางแผนด้านการตลาดเพื่อเชื่อมโยงกับระบบการผลิตและการตลาดกับโครงการหลวง	8 แห่ง	400,000	440,000	484,000	532,400	585,640	2,442,040
โครงการหลักที่ 3 สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน หน่วยงาน องค์การต่าง ๆ เพื่อขยายช่องทางการตลาดและสนับสนุนสินค้าชุมชน							
1. การสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน หน่วยงาน องค์การต่าง ๆ เพื่อขยายช่องทางการตลาดและสนับสนุนสินค้าชุมชน	5 ช่องทาง	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000
โครงการหลักที่ 4 พัฒนาระบบสื่อสารเพื่อให้เกิดธุรกิจและเจ้าหน้าที่เข้าถึงข้อมูล ความรู้ และราคาตลาดของผลิตภัณฑ์ได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์							
1. การพัฒนาระบบสื่อสารเพื่อให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่เข้าถึงข้อมูล ความรู้ และราคาตลาดของผลิตภัณฑ์ได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์	1 โครงการ		1,250,000		1,000,000		2,250,000
ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		23,752,500	25,147,500	26,087,500	27,162,500	28,347,500	130,497,500
แผนงานที่ 3.1 กำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ควบคุมการบุกรุกพื้นที่ป่า และปรับระบบการใช้พื้นที่ให้เหมาะสมตามหลักวิชาการ		7,725,000	8,350,000	8,450,000	8,700,000	8,850,000	42,075,000
โครงการหลักที่ 1 จัดทำแนวเขตพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตรเพื่อป้องกันการบุกรุก							
1. การจัดทำแนวเขตพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตรเพื่อป้องกันการบุกรุก	29 พื้นที่	725,000	850,000	950,000	1,200,000	1,350,000	5,075,000
โครงการหลักที่ 2 จัดทำเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงเพื่อวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในการผลิตพืชควบคู่กับการอนุรักษ์							
1. การจัดทำเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงเพื่อวางแผนการผลิตพืชควบคู่กับการอนุรักษ์	100 ชุมชน	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000
โครงการหลักที่ 3 ส่งเสริมการปรับระบบเกษตรให้เหมาะสมตามแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน							
1. การส่งเสริมการปรับระบบเกษตรให้เหมาะสมตามแผนการใช้ที่ดิน	100 ชุมชน	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000
โครงการหลักที่ 4 สนับสนุนระบบเก็บกักน้ำในระดับไร่นาโดยเกษตรกร และการประหยัดการใช้น้ำ							
1. สนับสนุนระบบเก็บกักน้ำในระดับไร่นาโดยเกษตรกร และการประหยัดการใช้น้ำ	29 พื้นที่	3,000,000	3,500,000	3,500,000	3,500,000	3,500,000	17,000,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
แผนงานที่ 3.2 ปศุสัตว์และพื้นที่ปศุสัตว์น้ำจืด และระบบนิเวศ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน		3,852,500	3,977,500	4,047,500	4,122,500	4,217,500	20,217,500
โครงการหลักที่ 1 อนุรักษ์การปลูกป่าต้นน้ำลำธาร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ							
1. การอนุรักษ์การปลูกป่าต้นน้ำลำธาร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ	29 พื้นที่	145,000	160,000	180,000	200,000	240,000	925,000
โครงการหลักที่ 2 ส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นทดแทนป่าที่ถูกบุกรุกทำการเกษตร							
1. การส่งเสริมการปลูกไม้ยืนต้นทดแทนป่าที่ถูกบุกรุกทำการเกษตร	29 พื้นที่	942,500	942,500	942,500	942,500	942,500	4,712,500
โครงการหลักที่ 3 ส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้าน เพื่อการอนุรักษ์และการใช้สอยในครัวเรือน							
1. ส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้าน เพื่อการอนุรักษ์และ การใช้สอยในครัวเรือน	725 ไร่	942,500	942,500	942,500	942,500	942,500	4,712,500
โครงการหลักที่ 4 ขยายพืชพันธุ์ท้องถิ่นและการปลูกไม้ท้องถิ่น							
1. การขยายพืชพันธุ์ท้องถิ่น	20 พื้นที่	300,000	350,000	360,000	375,000	390,000	1,775,000
2. การส่งเสริมการปลูกไม้ท้องถิ่น	725 ไร่	942,500	942,500	942,500	942,500	942,500	4,712,500
โครงการหลักที่ 5 สร้างเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม							
1. สร้างเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	29 พื้นที่	290,000	320,000	340,000	360,000	380,000	1,690,000
โครงการหลักที่ 6 จัดทำแผนที่โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน							
1. การจัดทำแผนที่	1,160 กม.	290,000	320,000	340,000	360,000	380,000	1,690,000
แผนงานที่ 3.3 อนุรักษ์ดินและน้ำ และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เสื่อมโทรม		7,100,000	7,560,000	8,050,000	8,550,000	9,050,000	40,310,000
โครงการหลักที่ 1 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และการฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ							
1. โครงการวิจัยต่อยอดองค์ความรู้และสร้างมูลค่าเพิ่มจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและความหลากหลายทางชีวภาพ	1 โครงการ	2,000,000	2,100,000	2,200,000	2,300,000	2,400,000	11,000,000
โครงการหลักที่ 2 ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน							
1. การฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยการวิเคราะห์ดินและสนับสนุนระบบการจัดการธาตุอาหารในดิน การปรับปรุงดินให้เหมาะสมกับพืชที่ส่งเสริมและการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยจากวัสดุในพื้นที่	2,900 ตัวอย่าง	1,000,000	1,200,000	1,400,000	1,600,000	1,800,000	7,000,000
โครงการหลักที่ 3 วิจัยและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร							
1. โครงการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพเกษตรสำหรับควบคุมศัตรูพืชหรือเสริมสร้างการเจริญเติบโตพืชกับเศรษฐกิจพื้นที่สูง	1 โครงการ	3,150,000	3,310,000	3,500,000	3,700,000	3,900,000	17,560,000
โครงการหลักที่ 4 ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก							
1. การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ปลูกหญ้าแฝก)	29 พื้นที่	950,000	950,000	950,000	950,000	950,000	4,750,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
แผนงานที่ 3.4 พื้นที่แหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนและพืชท้องถิ่นของชุมชน		3,715,000	3,880,000	4,140,000	4,370,000	4,790,000	20,895,000
โครงการหลักที่ 1 วิจัยและพัฒนาแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพ							
1. การฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพ	20 พื้นที่	950,000	970,000	990,000	1,000,000	1,200,000	5,110,000
2. โครงการวิจัยและพัฒนาการฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	1,400,000	1,470,000	1,600,000	1,700,000	1,800,000	7,970,000
3. โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตไม้และหายากบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	1,050,000	1,110,000	1,200,000	1,300,000	1,400,000	6,060,000
4. โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูพื้นที่ท้องถิ่นบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	315,000	330,000	350,000	370,000	390,000	1,755,000
แผนงานที่ 3.5 ควบคุมการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม		1,360,000	1,380,000	1,400,000	1,420,000	1,440,000	7,000,000
โครงการหลักที่ 1 วิจัยและพัฒนาการสร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้ว เพื่อนำไปสู่สังคมลดขยะ ผ่านมาตรการต่างๆ							
1. โครงการศึกษาดูงานการจัดการสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเพื่อชุมชนบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	360,000	380,000	400,000	420,000	440,000	2,000,000
โครงการหลักที่ 2 พัฒนาโครงการลดคาร์บอนในระดับชุมชน							
1. พัฒนาโครงการลดคาร์บอนในระดับชุมชน	5 แห่ง	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000
ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน		3,800,000	3,850,000	6,370,000	3,890,000	3,900,000	21,810,000
แผนงานที่ 4.3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการผลิตให้ได้มาตรฐานและลดต้นทุนการผลิต		3,800,000	3,850,000	3,870,000	3,890,000	3,900,000	19,310,000
โครงการหลักที่ 1 สร้างโรงคัดบรรจุผลผลิตในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง							
1. สร้างโรงคัดบรรจุผลผลิตในพื้นที่ขยายผลโครงการหลวง	10 แห่ง	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000
โครงการหลักที่ 2 พัฒนาระบบการตรวจสอบสารเคมี							
1. การพัฒนาระบบการตรวจสอบสารเคมี	20 แห่ง	400,000	450,000	470,000	490,000	500,000	2,310,000
โครงการหลักที่ 3 ระบบการรวบรวมผลผลิตและการตรวจสอบคุณภาพผลผลิต							
1. ระบบการรวบรวมและคุณภาพผลผลิต	27 แห่ง	2,400,000	2,400,000	2,400,000	2,400,000	2,400,000	12,000,000
แผนงานที่ 4.4 พัฒนาระบบโลจิสติกส์และเพื่อสนับสนุนและลดต้นทุนการจัดการผลผลิต		-	-	2,500,000	-	-	2,500,000
โครงการหลักที่ 1 พัฒนาระบบบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนผลผลิต							
1. การพัฒนาและบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนผลผลิต	1 โครงการ			2,500,000			2,500,000

ยุทธศาสตร์/แบบแผน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ		70,395,000	74,535,000	81,345,000	79,245,000	85,680,000	391,200,000
แผนงานที่ 5.1 อำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงาน		43,115,000	51,115,000	61,835,000	63,295,000	69,190,000	288,550,000
โครงการหลักที่ 1 ทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่มีความชัดเจน ในการตอบสนองความต้องการชุมชน							
1. การทำแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการของหน่วยงานที่มีความชัดเจนในการตอบสนอง ความต้องการของชุมชน บนฐานข้อมูลกลางและระบบจัดการต่าง ๆ ที่พัฒนาร่วมกัน	1 โครงการ	450,000	500,000	550,000	600,000	650,000	2,750,000
โครงการหลักที่ 2 ประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดโดยการใช้คณะกรรมการ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง							
1. การทำทะเบียนเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของหน่วยงานเพื่อการประสาน ที่ต่อเนื่อง	1 โครงการ	145,000	155,000	165,000	175,000	190,000	830,000
2. การประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดโดยการใช้คณะกรรมการพัฒนา พื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	1 โครงการ	1,000,000	1,200,000	1,400,000	1,600,000	1,800,000	7,000,000
โครงการหลักที่ 3 ประเมินผลแผนแม่บท							
1. การประเมินผลแผนแม่บทระยะกึ่งกลางแผนสิ้นสุดแผน	1 โครงการ			2,500,000		2,500,000	5,000,000
โครงการหลักที่ 4 อำนวยความสะดวกและติดตามงาน การนิเทศและติดตามงาน							
1. งานกำกับและติดตามงานวิจัย		1,350,000	1,450,000	1,550,000	1,650,000	1,750,000	7,750,000
2. การติดตามนิเทศงาน	29 แห่ง	2,200,000	2,500,000	3,000,000	3,500,000	3,500,000	14,700,000
โครงการหลักที่ 5 สนับสนุนการบริหารจัดการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง							
1. การจัดการองค์ความรู้งานวิจัย	1 งาน	520,000	550,000	580,000	700,000	750,000	3,100,000
2. งานทรัพยากรเส้นทางปัญญา	1 งาน	600,000	630,000	670,000	710,000	750,000	3,360,000
3. โครงการศึกษาความเป็นไปได้ของผลิตภัณฑ์จากผลงานวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์	1 โครงการ	600,000	630,000	670,000	710,000	750,000	3,360,000
4. การบริหารจัดการโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	29 แห่ง	36,250,000	43,500,000	50,750,000	53,650,000	56,550,000	240,700,000
แผนงานที่ 5.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูล		24,630,000	22,270,000	19,360,000	15,850,000	15,890,000	98,000,000
โครงการหลักที่ 1 พัฒนาระบบฐานข้อมูลโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง							
1. ระบบทะเบียนเกษตรกรพื้นที่สำรวจรายแปลง	1 ระบบ	2,500,000	1,500,000				4,000,000
2. ระบบฐานข้อมูลพื้นที่ขยายผลโครงการหลวง	1 ระบบ	2,500,000	2,500,000	1,000,000			6,000,000
3. ระบบฐานข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	1 ระบบ	1,000,000		1,000,000			2,000,000
4. โครงการพัฒนาฐานข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศบนพื้นที่สูง	1 โครงการ	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	22,500,000
1) ระบบทะเบียนเกษตรกรได้รับความรู้จากสถาบัน	1 ระบบ						
2) ระบบฐานข้อมูลด้านการผลิตและการตลาด	1 ระบบ						

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
5. โครงการพัฒนาเครือข่ายเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ	1 โครงการ	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	12,500,000
6. โครงการพัฒนาและปรับปรุงองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง	1 โครงการ	6,550,000	6,550,000	6,550,000	6,550,000	6,550,000	32,750,000
โครงการหลักที่ 2 ศึกษาและพัฒนาาระบบตัดสินใจและเตือนภัย							
1. ระบบเตือนภัยแล้งภาคภูมิอากาศ และแผนที่เสี่ยงภัย	1 ระบบ	2,000,000	2,500,000	50,000			4,550,000
2. ระบบการตัดสินใจในการปลูกพืช โดยการใช้แผนที่การใช้น้ำที่ดินรายแปลง	1 ระบบ			1,500,000			1,500,000
3. ระบบการสนับสนุนความรู้ในการประกอบอาชีพและการอนุรักษ์	1 ระบบ	2,000,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	8,000,000
4. โครงการศึกษาและจัดตั้งฐานข้อมูลจากภาคสำหรับงานวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย	1 โครงการ	400,000					400,000
โครงการหลักที่ 3 พัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง							
1. โครงการพัฒนาเครือข่ายวิจัยด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน	1 โครงการ	680,000	720,000	760,000	800,000	840,000	3,800,000
แผนงานที่ 5.3 เตรียมความพร้อมการถ่ายโอนภารกิจโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่ปฏิบัติงานสำเร็จ โดยผ่านระบบการเชื่อมโยง การเรียนรู้และเครือข่ายความรู้		2,550,000	1,050,000	50,000	-	500,000	4,150,000
โครงการหลักที่ 1 จัดทำหลักเกณฑ์การถ่ายโอนภารกิจโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่ปฏิบัติงานสำเร็จดำเนินงาน							
1. ทบทวนและจัดทำหลักเกณฑ์การถ่ายโอนภารกิจโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่ปฏิบัติงานสำเร็จดำเนินงาน	1 เรื่อง	50,000	50,000	50,000			150,000
โครงการหลักที่ 2 ประเมินเพื่อถ่ายโอนภารกิจโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง และการเตรียมความพร้อมของชุมชน/หน่วยงานท้องถิ่น ในการบริหารจัดการโครงการ							
1. ศึกษารูปแบบเพื่อประเมินการถ่ายโอนและการขยายพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงใหม่	1 โครงการ	2,500,000	1,000,000			500,000	4,000,000
แผนงานที่ 5.4 ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาพื้นที่ใหม่		100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000
โครงการหลักที่ 1 จัดทำหลักเกณฑ์การขยายพื้นที่การดำเนินงานไปสู่พื้นที่เป้าหมายใหม่ที่สำคัญ							
1. จัดทำหลักเกณฑ์การขยายพื้นที่การดำเนินงานไปสู่พื้นที่เป้าหมายใหม่ที่สำคัญ	1 เรื่อง	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000
โครงการหลักที่ 2 ศึกษาวิเคราะห์ และการจัดทำแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ใหม่							
1. ศึกษาวิเคราะห์และการจัดทำแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ใหม่	1 เรื่อง	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		164,743,000	177,106,750	192,934,600	198,412,900	212,625,940	945,823,190

รายละเอียดแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กรมชลประทาน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาศักยภาพพื้นฐาน		101,500,000	163,800,000	142,000,000	168,000,000	145,500,000	720,800,000
แผนงานที่ 4.2 พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ระบบกระจายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรที่สะอาดและเพียงพอ และการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ		101,500,000	163,800,000	142,000,000	168,000,000	145,500,000	720,800,000
โครงการหลักที่ 2 ก่อสร้างระบบส่งน้ำชลประทาน							
1. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	85 แห่ง	101,500,000	163,800,000	142,000,000	168,000,000	145,500,000	720,800,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		101,500,000	163,800,000	142,000,000	168,000,000	145,500,000	720,800,000

รายละเอียดแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กรมพัฒนาที่ดิน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		80,963,250	80,963,250	80,963,250	80,963,250	404,816,250
แผนงานที่ 3.1 การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ควบคุมการบุกรุกพื้นที่ป่า และปรับระบบการใช้พื้นที่ให้เหมาะสมตามหลักวิชาการ		1,350,000	1,350,000	1,350,000	1,350,000	6,750,000
โครงการหลักที่ 1 จัดทำเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลงเพื่อวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในการผลิตพืชควบคู่กับการอนุรักษ์						
1. กำหนดเขตที่ดินทำกินและวางแผนการใช้ที่ดิน	25,000 ไร่	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000
2. สำรวจดินและจัดทำสำมะโนที่ดินเกษตรกรรมเพื่อการเกษตร	25,000 ไร่	750,000	750,000	750,000	750,000	3,750,000
แผนงานที่ 3.3 อนุรักษ์ดินและน้ำ และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เสื่อมโทรม		79,613,250	79,613,250	79,613,250	79,613,250	398,066,250
โครงการหลักที่ 1 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และการฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ						
1. ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	25,000 ไร่	67,600,000	67,600,000	67,600,000	67,600,000	338,000,000
โครงการหลักที่ 2 ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน						
1. ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	6,500 ไร่	1,124,500	1,124,500	1,124,500	1,124,500	5,622,500
2. สนับสนุนการใช้ปุ๋ยพืชสด	350 ตัน	2,038,750	2,038,750	2,038,750	2,038,750	10,193,750
3. สนับสนุนการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ	7,000 ตัน	4,760,000	4,760,000	4,760,000	4,760,000	23,800,000
4. อบรมหมอดินอาสาประจำตำบล	150 ราย	48,000	48,000	48,000	48,000	240,000
โครงการหลักที่ 3 วิจัยและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร						
1. พัฒนาค่ายออกกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร	50 กลุ่ม	49,500	49,500	49,500	49,500	247,500
2. ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร	500 ราย	1,500	1,500	1,500	1,500	7,500
3. จัดตั้งกลุ่มธนาคารปุ๋ยอินทรีย์						
1) ธนาคารหมักชีวภาพ	7,500 ลิตร	19,500	19,500	19,500	19,500	97,500
2) ธนาคารปุ๋ยหมัก (สูตรพระราชทานฯ)	5,000 ตัน	3,400,000	3,400,000	3,400,000	3,400,000	17,000,000
3) ธนาคารเมล็ดพันธุ์พืชปลอด	50 ตัน	295,000	295,000	295,000	295,000	1,475,000
โครงการหลักที่ 4 ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก						
1. ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อปลูก	1,000,000 กล้า	240,000	240,000	240,000	240,000	1,200,000
2. ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อแจกจ่าย	250,000 กล้า	36,500	36,500	36,500	36,500	182,500

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน		11,984,280	11,984,280	11,984,280	11,984,280	11,984,280	59,921,400
แผนงานที่ 4.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า และพลังงานในชุมชน		1,282,200	1,282,200	1,282,200	1,282,200	1,282,200	6,411,000
โครงการหลักที่ 1 พัฒนาเส้นทางลำเลียง							
1. ก่อสร้างเส้นทางลำเลียง	50 กม.	1,282,200	1,282,200	1,282,200	1,282,200	1,282,200	6,411,000
แผนงานที่ 4.2 พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ระบบน้ำบาดาล และระบบกระจายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรที่สะอาดและเพียงพอ และการบริหารจัดการน้ำ ที่มีประสิทธิภาพ		10,702,080	10,702,080	10,702,080	10,702,080	10,702,080	53,510,400
โครงการหลักที่ 2 ก่อสร้างระบบส่งน้ำชลประทาน							
1. ก่อสร้างระบบส่งน้ำชลประทาน	40 กม.	10,114,080	10,114,080	10,114,080	10,114,080	10,114,080	50,570,400
2. ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	150 ไร่	588,000	588,000	588,000	588,000	588,000	2,940,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		92,947,530	92,947,530	92,947,530	92,947,530	92,947,530	464,737,650

รายละเอียดแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กรมปศุสัตว์

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาอาชีพบนฐานความรู้		1,768,800	1,865,420	2,122,280	2,367,180	2,653,660	10,777,340
แผนงานที่ 1.3 การเลี้ยงสัตว์ภายใต้ระบบฟาร์มบนพื้นที่สูงและเป็นแหล่งอาหารของชุมชน		1,768,800	1,865,420	2,122,280	2,367,180	2,653,660	10,777,340
โครงการหลักที่ 1 เลี้ยงสัตว์ภายใต้ระบบมาตรฐานฟาร์มขนาดเล็ก							
1. โครงการสร้างฟาร์มสาธิต							
1) กิจกรรมฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสุกร	117 แห่ง	331,200	368,000	423,200	478,400	552,000	2,152,800
2) กิจกรรมฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสัตว์ปีก	159 แห่ง	166,560	187,380	215,140	242,900	291,480	1,103,460
3) กิจกรรมฟาร์มสาธิตการเลี้ยงกระบือ	7 แห่ง	7,040	7,040	7,040	14,080	14,080	49,280
4) กิจกรรมฟาร์มสาธิตการเลี้ยงแพะ/แกะ	25 แห่ง	90,000	90,000	112,500	135,000	135,000	562,500
2. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์							
1) กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงสุกร	300 ราย	324,500	324,500	354,000	383,500	383,500	1,770,000
2) กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก	400 ราย	219,000	219,000	233,600	248,200	248,200	1,168,000
3. โครงการสนับสนุนพันธุ์สัตว์							
1) กิจกรรมสนับสนุนพันธุ์สุกร	100 ราย	104,000	104,000	130,000	130,000	156,000	624,000
2) กิจกรรมสนับสนุนพันธุ์สัตว์ปีก	200 ราย	87,500	87,500	100,000	100,000	125,000	500,000
4. โครงการสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์ตามศักยภาพพื้นที่							
1) กิจกรรมสนับสนุนแรด วัวควาย วัวชน โคเนื้อ	1,000 ราย	90,000	102,000	114,000	132,000	162,000	600,000
2) กิจกรรมกองทุนอาหารสัตว์	62 แห่ง	114,000	114,000	136,800	159,600	182,400	706,800
3) กิจกรรมกองทุนยาสัตว์	40 แห่ง	60,000	70,000	80,000	90,000	100,000	400,000
4) กิจกรรมส่งเสริมการทำ/ปรับปรุงแปลงหญ้าสาธารณะ	1,220 ไร่	148,000	160,000	184,000	220,000	264,000	976,000
5) กิจกรรมผลิตสื่อองค์ความรู้โครงการหลวง	15 เรื่อง	10,000	15,000	15,000	15,000	20,000	75,000
6) กิจกรรมฝึกอบรม							
6.1) เกษตรกร	4,000 ราย	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	40,000
6.2) อาสาปศุสัตว์	8 ราย	9,000	9,000	9,000	10,500	12,000	49,500

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ		870,000	1,160,000	1,450,000	1,450,000	1,450,000	6,380,000
แผนงานที่ 5.1 อำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงาน		870,000	1,160,000	1,450,000	1,450,000	1,450,000	6,380,000
โครงการหลักที่ 4 อำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการประสานงาน การมีเทศและติดตามงาน							
1. อำนวยความสะดวกและประสานงาน	29 แห่ง	870,000	1,160,000	1,450,000	1,450,000	1,450,000	6,380,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		2,638,800	3,025,420	3,572,280	3,817,180	4,103,660	17,157,340

รายละเอียดแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กรมประมง

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาอาชีพบนฐานความรู้		145,000	159,500	175,000	191,500	209,000	880,000
แผนงานที่ 1.3 เสริมสร้างรายได้ระบบมาตรฐานฟาร์มบนพื้นที่สูง และเพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน		145,000	159,500	175,000	191,500	209,000	880,000
โครงการหลักที่ 2 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์และประมง							
1. ส่งเสริมการพัฒนาประมงและสนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อเลี้ยงบริโภคและสร้างรายได้	1,450 ราย/825,000 ตัว						
1) เติบใหม่	550 ราย/275,000 ตัว	55,000	60,500	66,500	73,000	80,000	335,000
2) ตาก	50 ราย/25,000 ตัว	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000	30,000
3) นำน	550 ราย/275,000 ตัว	55,000	60,500	66,500	73,000	80,000	335,000
4) เติบราย	100 ราย/100,000 ตัว	10,000	11,000	12,000	13,000	14,000	60,000
5) แม่ย้งตอน	100 ราย/100,000 ตัว	10,000	11,000	12,000	13,000	14,000	60,000
6) กาญจนบุรี	50 ราย/25,000 ตัว	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000	30,000
7) กำแพงเพชร	50 ราย/25,000 ตัว	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000	30,000
ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาด้านการตลาด		325,000	357,500	392,000	431,000	479,000	1,984,500
แผนงานที่ 2.1 ส่งเสริมการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน		325,000	357,500	392,000	431,000	479,000	1,984,500
โครงการหลักที่ 1 น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน							
1. การถ่ายทอดความรู้การประมงแก่ชุมชนพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	145 แห่ง/1,450 ราย						
1) เติบใหม่	55 แห่ง/550 ราย	55,000	60,500	66,500	73,000	80,000	335,000
2) ตาก	5 แห่ง/50 ราย	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000	30,000
3) นำน	55 แห่ง/550 ราย	55,000	60,500	66,500	73,000	80,000	335,000
4) เติบราย	10 แห่ง/100 ราย	10,000	11,000	12,000	13,000	14,000	60,000
5) แม่ย้งตอน	10 แห่ง/100 ราย	10,000	11,000	12,000	13,000	14,000	60,000
6) กาญจนบุรี	5 แห่ง/50 ราย	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000	30,000
7) กำแพงเพชร	5 แห่ง/50 ราย	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000	30,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
2. ส่งเสริมการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง	45 แห่ง						
1) เชียงใหม่	10 แห่ง	40,000	44,000	48,500	53,500	60,000	246,000
2) ดาก	5 แห่ง	20,000	22,000	24,000	26,500	30,000	122,500
3) น่าน	10 แห่ง	40,000	44,000	48,500	53,500	60,000	246,000
4) เชียงราย	5 แห่ง	20,000	22,000	24,000	26,500	30,000	122,500
5) แม่ฮ่องสอน	5 แห่ง	20,000	22,000	24,000	26,500	30,000	122,500
6) กำแพงเพชร	5 แห่ง	20,000	22,000	24,000	26,500	30,000	122,500
7) กาญจนบุรี	5 แห่ง	20,000	22,000	24,000	26,500	30,000	122,500
ยุทธศาสตร์ที่ 3 พันธุ์และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		2,935,000	3,227,500	3,548,500	3,900,600	4,202,000	17,813,600
แผนงานที่ 3.4 การฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพ ของชุมชน และพืชท้องถิ่นของชุมชน		2,935,000	3,227,500	3,548,500	3,900,600	4,202,000	17,813,600
โครงการหลักที่ 2 พันธุ์และอนุรักษ์สัตว์น้ำจืดในแหล่งน้ำธรรมชาติ							
1. การฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายของทรัพยากรประมง	7,325,000 ตัว						
1) เลี้ยงพันธุ์สัตว์น้ำจืดเพื่อปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ							
1.1) เชียงใหม่	1,650,000 ตัว	660,000	725,000	797,500	877,500	965,500	4,025,500
1.2) ดาก	500,000 ตัว	200,000	220,000	242,000	266,500	293,500	1,222,000
1.3) น่าน	3,575,000 ตัว	1,430,000	1,573,000	1,730,000	1,900,000	2,000,000	8,633,000
1.4) เชียงราย	300,000 ตัว	120,000	132,000	145,000	159,500	175,500	732,000
1.5) แม่ฮ่องสอน	300,000 ตัว	120,000	132,000	145,000	159,500	175,500	732,000
1.6) กำแพงเพชร	500,000 ตัว	250,000	275,000	302,500	332,500	365,000	1,525,000
1.7) กาญจนบุรี	500,000 ตัว	50,000	55,000	60,500	66,500	73,000	305,000
2) คัดเลือกแหล่งน้ำธรรมชาติและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ	29 แห่ง						
2.1) เชียงใหม่	11 แห่ง						
2.2) ดาก	1 แห่ง						
2.3) น่าน	11 แห่ง						
2.4) เชียงราย	2 แห่ง						
2.5) แม่ฮ่องสอน	2 แห่ง						
2.6) กำแพงเพชร	1 แห่ง						
2.7) กาญจนบุรี	1 แห่ง						

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
3) ดำเนินการพัฒนาระบบน้ำ	35 แห่ง/105 ครั้ง					
3.1) เติบใหม่	5 แห่ง/15 ครั้ง	15,000	16,500	18,000	19,800	22,000
3.2) ตาก	5 แห่ง/15 ครั้ง	15,000	16,500	18,000	19,800	22,000
3.3) นำน	5 แห่ง/15 ครั้ง	15,000	16,500	18,000	19,800	22,000
3.4) เติบราย	5 แห่ง/15 ครั้ง	15,000	16,500	18,000	19,800	22,000
3.5) แม่ฮ่องสอน	5 แห่ง/15 ครั้ง	15,000	16,500	18,000	19,800	22,000
3.6) กำแพงเพชร	5 แห่ง/15 ครั้ง	15,000	16,500	18,000	19,800	22,000
3.7) กาญจนบุรี	5 แห่ง/15 ครั้ง	15,000	16,500	18,000	19,800	22,000
ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ		145,000	159,500	175,000	191,500	211,000
แผนงานที่ 5.1 อำเภอการประสานงาน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพ		145,000	159,500	175,000	191,500	211,000
การบริหารจัดการการประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงาน						
โครงการหลักที่ 4 อำเภอการประสานงาน การนิเทศและติดตามงาน						
1. การติดตามให้คำแนะนำการดำเนินงาน	29 แห่ง/290 ครั้ง					
1) เติบใหม่	11 แห่ง/110 ครั้ง	55,000	60,500	66,500	73,000	80,000
2) ตาก	1 แห่ง/10 ครั้ง	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000
3) นำน	11 แห่ง/110 ครั้ง	55,000	60,500	66,500	73,000	80,000
4) เติบราย	2 แห่ง/20 ครั้ง	10,000	11,000	12,000	13,000	15,000
5) แม่ฮ่องสอน	2 แห่ง/20 ครั้ง	10,000	11,000	12,000	13,000	15,000
6) กำแพงเพชร	1 แห่ง/10 ครั้ง	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000
7) กาญจนบุรี	1 แห่ง/10 ครั้ง	5,000	5,500	6,000	6,500	7,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		3,550,000	3,904,000	4,290,500	4,714,600	5,101,000
						21,560,100

รายละเอียดแผนแบ่งบทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กรมส่งเสริมสหกรณ์

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาด้านการตลาด		3,743,000	3,743,000	3,867,000	3,867,000	4,819,000	20,039,000
แผนงานที่ 2.1 ส่งเสริมการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน		3,743,000	3,743,000	3,867,000	3,867,000	4,819,000	20,039,000
โครงการหลักที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมสหกรณ์ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง							
1. แนะนำส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์	405 ครั้ง	324,000	324,000	324,000	324,000	324,000	1,620,000
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม/ธุรกิจการผลิตและการตลาดในรูปแบบสหกรณ์ แก่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/กลุ่มเตรียมสหกรณ์	29 สหกรณ์ 10 กลุ่มเกษตรกร 31 กลุ่มเตรียมสหกรณ์	60,000 12,000 56,000	60,000 12,000 56,000	72,000 12,000 48,000	72,000 12,000 48,000	84,000 12,000 40,000	348,000 60,000 248,000
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อเตรียมพร้อมในการจัดตั้งสหกรณ์	65 กลุ่ม (หมู่บ้าน)	65,000	65,000	65,000	65,000	65,000	325,000
4. จัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน โดยการสอดแทรกกระบวนการสหกรณ์เข้าไปในขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรม	135 กิจกรรม	162,000	162,000	162,000	162,000	162,000	810,000
5. สนับสนุนอุปกรณ์การตลาดและปัจจัยการผลิตให้แก่สหกรณ์ในพื้นที่โครงการฯ	16 สหกรณ์	2,484,000	2,484,000	2,484,000	2,484,000	3,312,000	13,248,000
6. สนับสนุนงบประมาณบริการเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานสหกรณ์ให้แก่สหกรณ์ในพื้นที่โครงการฯ	24 ราย	480,000	480,000	600,000	600,000	720,000	2,880,000
7. ประชุม ประสานงานกับโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	20 ครั้ง	16,000	16,000	16,000	16,000	16,000	80,000
8. ติดตามให้คำแนะนำงานสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง	140 ครั้ง	84,000	84,000	84,000	84,000	84,000	420,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		3,743,000	3,743,000	3,867,000	3,867,000	4,819,000	20,039,000

รายละเอียดแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กรมส่งเสริมการเกษตร

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาอาชีพบนฐานความรู้		3,820,000	3,820,000	3,820,000	3,820,000	19,100,000
แผนงานที่ 1.1 การวิจัยและพัฒนาอาชีพภาคการเกษตรโดยผลิตพืชและสัตว์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย และเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต การเกษตร ให้ได้ผลผลิตที่สม่ำเสมอ		2,500,000	2,500,000	2,500,000	2,500,000	12,500,000
โครงการหลักที่ 4 ส่งเสริมการปลูกพืชหลายชนิดและปลูกพืชหมุนเวียน						
1. ส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสานเชิงอนุรักษ์บนพื้นที่สูง	1,000 ไร่	700,000	700,000	700,000	700,000	3,500,000
2. ส่งเสริมการปลูกไม้ผลยืนต้นฯ	1,500 ไร่	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	6,000,000
3. ส่งเสริมการปลูกผักเมืองหนาว	1,000 ไร่	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000
แผนงานที่ 1.2 ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรผ่านระบบเครือข่ายการเรียนรู้		1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	6,000,000
โครงการหลักที่ 1 ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรผ่านระบบ/เครือข่ายการเรียนรู้						
1. ถ่ายทอดความรู้การผลิตพืชพื้นสูง	5,000 ราย	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000
2. ทัศนศึกษาดูงานของเกษตรกร	5,000 ราย	800,000	800,000	800,000	800,000	4,000,000
แผนงานที่ 1.4 ส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร		120,000	120,000	120,000	120,000	600,000
โครงการหลักที่ 3 สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรโดยการถนอมอาหารและการแปรรูปผลผลิต						
1. ถ่ายทอดความรู้ฝึกปฏิบัติการถนอมอาหาร การแปรรูปผลผลิตฯ	200 กลุ่ม	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000
ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการ		80,000	80,000	80,000	80,000	400,000
แผนงานที่ 5.1 อำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การประสานและบูรณาการปฏิบัติงาน		80,000	80,000	80,000	80,000	400,000
โครงการหลักที่ 4 อำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน						
1. ประชุมและติดตามงานโครงการฯ	40 ครั้ง	80,000	80,000	80,000	80,000	400,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		3,900,000	3,900,000	3,900,000	3,900,000	19,500,000

รายละเอียดแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กรมการข้าว

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาอาชีพบนฐานความรู้		3,628,000	3,628,000	3,628,000	3,628,000	3,628,000	18,140,000
แผนงานที่ 1.1 การวิจัยและพัฒนาอาชีพภาคการเกษตรโดยผลิตพืชและสัตว์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย และเพิ่มผลผลิตลดต้นทุนการผลิตภาคเกษตรให้ได้ผลผลิตที่สม่ำเสมอ		3,628,000	3,628,000	3,628,000	3,628,000	3,628,000	18,140,000
โครงการหลักที่ 2 วิจัยและเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารของชุมชน	8 แห่ง						
1. การถ่ายทอดองค์ความรู้และสนับสนุนการปลูกข้าวเพื่อเพิ่มผลผลิตให้เพียงพอต่อการบริโภคและเป็นการสร้างอาชีพ	100 ราย/1 แห่ง	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000
2. ส่งเคราะห์และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพันธุ์และการผลิตข้าวอย่างถูกต้องและเหมาะสม	10 ครั้ง/400 ราย/2 แห่ง	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000
3. ส่งเคราะห์และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพันธุ์ และการผลิตข้าว	10 ครั้ง/400 ราย/2 แห่ง	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000
4. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าว	240 ราย/3 แห่ง	240,000	240,000	240,000	240,000	240,000	1,200,000
5. จัดทำแปลงเรียนรู้ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ โดยเกษตรกรมีส่วนร่วม	10 แปลง/60 ไร่/4 แห่ง	380,000	380,000	380,000	380,000	380,000	1,900,000
6. จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวและแปลงอนุรักษ์พันธุ์ข้าวไร่	5 ไร่/1 แห่ง	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	400,000
7. การเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกข้าว และการจัดทำแปลงเรียนรู้	10 แปลง/10 ไร่/2 แห่ง	160,000	160,000	160,000	160,000	160,000	800,000
8. ปรับปรุงการผลิตข้าวเพื่อบริโภคในครัวเรือน	20 แปลง/20 ไร่/4 แห่ง	320,000	320,000	320,000	320,000	320,000	1,600,000
9. การผลิตข้าวพันธุ์ใหม่	25 ไร่/1 แห่ง	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000
10. จัดทำแปลงขยายผลสู่ชุมชน	25 ไร่/1 แห่ง	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000
11. ติดตามและให้คำแนะนำ	100 ครั้ง/4 แห่ง	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000
12. จัดหาพนักงานช่วยปฏิบัติงาน	8 อัตรา/12 เดือน/8 แห่ง	1,248,000	1,248,000	1,248,000	1,248,000	1,248,000	6,240,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		3,628,000	3,628,000	3,628,000	3,628,000	3,628,000	18,140,000

รายละเอียดแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กรมหม่อนไหม

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาอาชีพบนฐานความรู้		21,000	21,000	21,000	21,000	21,000	105,000
แผนงานที่ 1.1 การวิจัยและพัฒนาอาชีพภาคการเกษตรโดยผลิตพืชและสัตว์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย และเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต การเกษตรให้ได้ผลผลิตที่สม่ำเสมอ		21,000	21,000	21,000	21,000	21,000	105,000
โครงการหลักที่ 1 วิจัยและถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีผลงานวิจัย							
1. โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงป่าแม่							
1) วัสดุบำรุงแปลงหม่อน	25 ไร่	7,500	7,500	7,500	7,500	7,500	37,500
2) ติดตามให้คำแนะนำด้านวิชาการ	10 ครั้ง	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000
2. โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงลุ่มน้ำปิงตอนบนบ้านปางแดงใน							
1) วัสดุบำรุงแปลงหม่อน	25 ไร่	7,500	7,500	7,500	7,500	7,500	37,500
2) ติดตามให้คำแนะนำด้านวิชาการ	10 ครั้ง	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		21,000	21,000	21,000	21,000	21,000	105,000

รายละเอียดแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กรมวิชาการเกษตร

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาอาชีพบนฐานความรู้		-	-	-	-	-	-
แผนงานที่ 1.1 การวิจัยและพัฒนาอาชีพภาคการเกษตรโดยผลิตพืชและสัตว์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย และเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต การเกษตรให้ได้ผลผลิตที่สม่ำเสมอ	29 แห่ง	-	-	-	-	-	-
โครงการหลักที่ 8 สนับสนุนการผลิตพืชที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานอาหารปลอดภัยเหมาะสมกับสภาพพื้นที่		-	-	-	-	-	-
1. การรับรองมาตรฐานในการผลิตพืช การให้บริการวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในกระบวนการผลิตพืช และการตรวจรับรองปัจจัยการผลิตพืช		-	-	-	-	-	-
ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ		30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000
แผนงานที่ 5.1 อำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงาน		30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000
โครงการหลักที่ 1 ทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่มีความชัดเจนในการตอบสนองความต้องการของชุมชน							
1. ร่วมประชุมเพื่อการอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	12 ครั้ง/ปี	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000

หมายเหตุ : เนื่องจากกรอบงบประมาณฐานในการผลิตพืช การให้บริการวิเคราะห์สารเคมีตกค้างในกระบวนการผลิตพืช และการตรวจรับรองปัจจัยการผลิตพืช ที่กรมวิชาการเกษตรดำเนินการอยู่เป็นการให้บริการตามความสมัครใจของผู้ขอรับบริการ จึงไม่สามารถกำหนดงบประมาณในแต่ละปีงบประมาณได้

รายละเอียดแผนแบบโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ							
แผนงานที่ 3.2 ปลูกและฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน							
โครงการหลักที่ 1 รณรงค์การปลูกป่าต้นน้ำลำธาร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ		2,533,100	4,459,900	3,380,900	3,380,900	3,380,900	17,135,700
1. ปลูกป่า	600 ไร่	2,533,100	3,108,100	2,029,100	2,029,100	2,029,100	11,728,500
2. จัดทำระบบป่าเปียก	25 แห่ง						
โครงการหลักที่ 4 ขยายพื้นที่อนุรักษ์ถิ่นปลูกไม้ท้องถิ่นเพื่อการปลูกป่าชาวบ้าน							
1. ส่งเสริมชุมชนปลูกไม้ท้องถิ่นเพื่อลดการทำลายป่า	650,000 กล้า	1,554,000	1,839,000	760,000	760,000	760,000	5,673,000
โครงการหลักที่ 5 สร้างเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม							
1. ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	3 โครงการ	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000
โครงการหลักที่ 6 จัดทำแนวกันไฟโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน							
1. จัดทำแนวกันไฟ	325 กิโลเมตร	334,100	334,100	334,100	334,100	334,100	1,670,500
แผนงานที่ 3.3 อนุรักษ์ดินและน้ำ และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เสื่อมโทรม		0	1,351,800	1,351,800	1,351,800	1,351,800	5,407,200
โครงการหลักที่ 4 ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก							
1. ปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ต้นน้ำ	1.2 ล้านกล้า		495,000	495,000	495,000	495,000	1,980,000
โครงการหลักที่ 5 จัดทำฝายกึ่งถาวร ฝ่ายชะลอน้ำโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน							
1. ฝ่ายชะลอน้ำแบบกึ่งถาวรชนิดกระสอบดินทรายผสมซีเมนต์	36 แห่ง		278,100	278,100	278,100	278,100	1,112,400
2. ฝ่ายชะลอน้ำแบบกึ่งถาวรชนิดหิน	24 แห่ง		136,200	136,200	136,200	136,200	544,800
3. ฝ่ายชะลอน้ำแบบกึ่งถาวร	24 แห่ง		214,200	214,200	214,200	214,200	856,800
4. ฝ่ายชะลอน้ำแบบถาวร	12 แห่ง		228,300	228,300	228,300	228,300	913,200
ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการ		135,000	135,000	135,000	135,000	135,000	675,000
แผนงาน 5.1 อำนาจการประสานงาน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงาน		135,000	135,000	135,000	135,000	135,000	675,000
โครงการหลักที่ 2 ประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดโดยการใช้คณะทำงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง							
1. บริหารงานและอำนาจ	3 โครงการ	135,000	135,000	135,000	135,000	135,000	675,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		2,668,100	4,594,900	3,515,900	3,515,900	3,515,900	17,810,700

รายละเอียดแผนแบบโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กรมป่าไม้

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการพื้นฐานความรู้		20,061,000	12,720,000	12,720,000	12,720,000	12,720,000	70,941,000
แผนงานที่ 1.1 การวิจัยและพัฒนาอาชีพภาคการเกษตรโดยผลิตพืชและสัตว์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย และเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต การเกษตรให้ได้ผลผลิตที่สม่ำเสมอ		8,517,000	2,058,000	2,058,000	2,058,000	2,058,000	16,749,000
โครงการหลักที่ 1 วิจัยและถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีผลงานวิจัย							
1. ถ่ายทอดเทคโนโลยีและส่งเสริม พัฒนา อาชีพจากผลงานวิจัยด้านป่านไม้	105 ครั้ง	8,517,000	2,058,000	2,058,000	2,058,000	2,058,000	16,749,000
แผนงานที่ 1.2 วิจัยและเสริมสร้างความรู้ความมั่นคงด้านอาหารของชุมชน		5,520,000	5,142,000	5,142,000	5,142,000	5,142,000	26,088,000
โครงการหลักที่ 3 สร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง							
1. ประชาสัมพันธ์ชี้แจงแนวทางการสร้างและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้	31 ศูนย์	5,520,000	5,142,000	5,142,000	5,142,000	5,142,000	26,088,000
แผนงานที่ 1.4 ส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร		6,024,000	5,520,000	5,520,000	5,520,000	5,520,000	28,104,000
โครงการหลักที่ 1 สนับสนุนด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการเกษตรเชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ							
1. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ชี้แจงแนวทางการจัดทำแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วม	32 แผน	6,024,000	5,520,000	5,520,000	5,520,000	5,520,000	28,104,000
ยุทธศาสตร์ที่ 3 พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		32,178,100	54,303,600	56,173,900	34,491,900	19,546,900	196,694,400
แผนงานที่ 3.1 กำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ควบคุมการบุกรุกพื้นที่ป่า และปรับระบบการใช้พื้นที่ที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ		3,400,000	5,100,000				8,500,000
โครงการหลักที่ 1 จัดทำแนวเขตพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตรเพื่อป้องกันการบุกรุก							
1. จัดการที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ	5,000 ราย	3,400,000	5,100,000				8,500,000
แผนงานที่ 3.2 ปกป้องและฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน		6,528,100	13,495,000	17,425,000	14,945,000		52,393,100
โครงการหลักที่ 1 รับผิดชอบการปลูกป่าต้นน้ำลำธาร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ							
1. การส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ	54 แห่ง	3,028,100	10,495,000	14,425,000	12,445,000		40,393,100
2. ปลูกป่าทั่วไป	5,800 ไร่						
3. การส่งเสริมให้มีส่วนร่วมจัดการป่าชุมชน	24 หมู่บ้าน	3,500,000	3,000,000	3,000,000	2,500,000	-	12,000,000
4. ฝึกอบรมราษฎร	108 รุ่น						

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
แผนงานที่ 3.3 อนุรักษ์ดินและน้ำ และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เสื่อมโทรม		-	16,506,600	19,546,900	19,546,900	19,546,900	75,147,300
โครงการหลักที่ 4 ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก							
1. เพาะชำหญ้าแฝก	81,300,000 กล้า						
โครงการหลักที่ 5 จัดทำฝายกั้นถาวร ฝายชะลอน้ำโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน							
1. จัดทำฝายต้นน้ำแบบกึ่งถาวร	1,160 แห่ง	-	16,506,600	19,546,900	19,546,900	19,546,900	75,147,300
แผนงานที่ 3.4 ฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนและพืชท้องถิ่นของชุมชน		22,250,000	19,202,000	19,202,000			60,654,000
โครงการหลักที่ 1 โครงการวิจัยและฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพ							
1. ธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank)		22,250,000	19,202,000	19,202,000	-	-	60,654,000
1) การส่งเสริมและสนับสนุนในการสร้างธนาคารชุมชนและอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น	19 โครงการ						
2) แปลงสาธิตโครงการธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่โครงการหลวง	7,600 ไร่						
ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ		12,536,000	11,911,000	11,911,000	11,911,000	11,911,000	60,180,000
แผนงานที่ 5.1 อำนวยความสะดวกประสานงาน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงาน		12,536,000	11,911,000	11,911,000	11,911,000	11,911,000	60,180,000
โครงการหลักที่ 2 ประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดโดยการใช้คณะทำงานโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง		12,536,000	11,911,000	11,911,000	11,911,000	11,911,000	60,180,000
1. การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม	31 ศูนย์	12,536,000	11,911,000	11,911,000	11,911,000	11,911,000	60,180,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		64,775,100	78,934,600	80,804,900	59,122,900	44,177,900	327,815,400

รายละเอียดแผนแบ่งกโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กรมการพยาบาล

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนากโครงสร้างพื้นฐาน		31,950,000	81,208,900	88,680,300	76,900,000	79,550,000	358,289,200
แผนงานที่ 4.2 พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ระบบกระจายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรที่สะอาดและเพียงพอ และการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ		31,950,000	81,208,900	88,680,300	76,900,000	79,550,000	358,289,200
โครงการหลักที่ 1 พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร							
1. อนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ พร้อมระบบกระจายน้ำสนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	42 พื้นที่	31,950,000	81,208,900	88,680,300	76,900,000	79,550,000	358,289,200
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		31,950,000	81,208,900	88,680,300	76,900,000	79,550,000	358,289,200

รายละเอียดแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน		1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,752,000	2,120,000	7,472,000
แผนงานที่ 4.2 พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ระบบกระจายน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรที่สะอาดและเพียงพอ และการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ		1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,752,000	2,120,000	7,472,000
โครงการหลักที่ 3 จัดหาน้ำและซ่อมบำรุงระบบประปาบาดาล							
1. โครงการจัดหาน้ำและซ่อมบำรุงระบบประปาบาดาลสนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง	24 พื้นที่						
1) เจาะน้ำบาดาล	18 พื้นที่	960,000	1,200,000	1,200,000	240,000	720,000	4,320,000
2) ก่อสร้างระบบประปา	4 พื้นที่	240,000			1,512,000		1,752,000
3) ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์	2 พื้นที่					1,400,000	1,400,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,752,000	2,120,000	7,472,000

รายละเอียดแผนแบ่งบทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กรมการพัฒนาชุมชน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาการเรียนรู้และความเข้มแข็งของชุมชน		3,280,000	3,280,000	3,280,000	3,280,000	3,280,000	16,400,000
แผนงานที่ 2.1 ส่งเสริมการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน		3,280,000	3,280,000	3,280,000	3,280,000	3,280,000	16,400,000
โครงการหลักที่ 1 น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน							
1. โครงการการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการทุนชุมชนในพื้นที่โครงการพระราชดำริ	6 จังหวัด/10 หมู่บ้าน	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000
2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ	6 จังหวัด/18 อำเภอ/ 154 หมู่บ้าน	3,080,000	3,080,000	3,080,000	3,080,000	3,080,000	15,400,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		3,280,000	3,280,000	3,280,000	3,280,000	3,280,000	16,400,000

หมายเหตุ : จำนวนเป้าหมายอาจมีการเปลี่ยนแปลง โดยกรมการพัฒนาชุมชนจะดำเนินการตามกรอบวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

รายละเอียดแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน		11,168,311	19,226,207	11,446,333	39,604,812	12,522,186	93,967,849
แผนงาน 4.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้แก่ ถนน ไฟฟ้า และพลังงานในชุมชน		11,168,311	19,226,207	11,446,333	39,604,812	12,522,186	93,967,849
โครงการหลักที่ 2 ขยายเขตไฟฟ้าให้ราษฎรไม่มีไฟฟ้าใช้							
1. ขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้าให้ราษฎรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ที่ไม่มีไฟฟ้าใช้	9 แห่ง/ 25 หมู่บ้าน	11,168,311	19,226,207	11,446,333	39,604,812	12,522,186	93,967,849
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		11,168,311	19,226,207	11,446,333	39,604,812	12,522,186	93,967,849

รายละเอียดแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กระทรวงสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาด้านการตลาด		1,653,000	1,653,000	1,653,000	1,653,000	1,653,000	8,265,000
แผนงานที่ 2.3 พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและเข้าสู่สวัสดิการของรัฐ		1,653,000	1,653,000	1,653,000	1,653,000	1,653,000	8,265,000
โครงการหลักที่ 2 ส่งเสริมด้านสุขอนามัย สุภาพะ							
1. การสร้างแกนนำเครือข่ายเพื่อการถ่ายทอดความรู้และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	29 ศูนย์/7 จังหวัด	1,450,000	1,450,000	1,450,000	1,450,000	1,450,000	7,250,000
1) สร้างแกนนำเครือข่ายเพื่อการถ่ายทอดความรู้และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามกลุ่มวัยที่สำคัญ							
1.1) เด็ก : พัฒนาการสมวัย							
1.2) เยาวชนวัยรุ่น : ยาเสพติด การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น							
1.3) วัยทำงาน : ไม่ป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และสนับสนุนการใช้สารเคมีในเกษตร							
1.4) ผู้สูงอายุ : ดูแลแบบระยะยาว (Long Term Care) รวมทั้งส่งเสริมการใช้สมุนไพรและการแพทย์แผนไทย							
2. การพัฒนาสุขภาพตามกลุ่มวัย	29 ศูนย์/7 จังหวัด	58,000	58,000	58,000	58,000	58,000	290,000
1) การคัดกรองพัฒนาการเด็ก (อายุ 0-5 ปี)							
2) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในเด็กนักเรียนที่มีภาวะอ้วนและอ้วน (อายุ 5-14 ปี)							
3) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น (อายุ 15-21 ปี)							
4) การคัดกรองความเสี่ยงโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง							
5) เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้สารเคมี							
6) การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน							
3. การพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในครัวเรือน		145,000	145,000	145,000	145,000	145,000	725,000
1) การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในครัวเรือน (ขยะ น้ำเสีย สิ่งปฏิกูล)	29 ศูนย์/7 จังหวัด						
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		1,653,000	1,653,000	1,653,000	1,653,000	1,653,000	8,265,000

รายละเอียดแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาด้านการตลาด		2,934,360	2,964,360	3,074,360	3,094,360	3,094,360
แผนงานที่ 2.3 พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ		2,934,360	2,964,360	3,074,360	3,094,360	3,094,360
โครงการหลักที่ 3 ส่งเสริมและให้บริการด้านสวัสดิการสังคม						
1. มีกิจกรรมด้านต่าง ๆ แก่กลุ่มเป้าหมาย	10,850	1,604,360	1,604,360	1,604,360	1,604,360	1,604,360
2. การให้บริการสวัสดิการสังคม	2,300	1,330,000	1,360,000	1,470,000	1,490,000	1,490,000
ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการ		670,000	670,000	670,000	670,000	670,000
แผนงานที่ 5.1 อำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงาน		670,000	670,000	670,000	670,000	670,000
โครงการหลักที่ 4 อำนวยความสะดวกประสานงาน การนิเทศและติดตามงาน						
1. ประเมินผลการดำเนินงาน						
1) ติดตามและประเมินผลโครงการสวัสดิการและสังคม		670,000	670,000	670,000	670,000	670,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		3,604,360	3,634,360	3,744,360	3,764,360	3,764,360
						18,511,800

รายละเอียดแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาด้านการตลาด		439,350	439,350	439,350	439,350	439,350	2,196,750
แผนงานที่ 2.3 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้วิถีเกษตรและเข้าสู่สวัสดิการของรัฐ		439,350	439,350	439,350	439,350	439,350	2,196,750
โครงการหลักที่ 1 ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยและการเรียนรู้ตามอัธยาศัย							
1. การส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ	2,175 คน/29 พื้นที่	239,250	239,250	239,250	239,250	239,250	1,196,250
2. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	8,700 คน/29 พื้นที่	200,100	200,100	200,100	200,100	200,100	1,000,500
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		439,350	439,350	439,350	439,350	439,350	2,196,750

รายละเอียดแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาด้านการตลาด		2,300,000	2,300,000	2,300,000	2,300,000	2,300,000	11,500,000
แผนงานที่ 2.5 สร้างและพัฒนาผู้นำชุมชนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาในด้านต่างๆ		2,300,000	2,300,000	2,300,000	2,300,000	2,300,000	11,500,000
โครงการหลักที่ 2 สร้างผู้นำชุมชนรุ่นใหม่							
1. การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะสารพัดช่าง	2 คน	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000
2. ฝึกทักษะอาชีพ ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องยนต์เล็ก เกษตร และคหกรรมในโรงเรียน	3 หลักสูตร 1 โรงเรียน	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000
3. พัฒนาครูการเรียนการสอนนอกกลุ่มวิชา (STEM Education)	1 โรงเรียน	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000
4. สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านช่าง	2 คน	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000
5. สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านเกษตร	2 คน	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)		2,300,000	2,300,000	2,300,000	2,300,000	2,300,000	11,500,000

สรุปกรอบงบประมาณแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน

ลำดับ	หน่วยงาน	จำนวนโครงการหลัก	จำนวนกิจกรรม	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
				พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
1	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	63	103	164,743,000	177,106,750	192,934,600	198,412,900	212,625,940	945,823,190
2	กรมชลประทาน	1	1	101,500,000	163,800,000	142,000,000	168,000,000	145,500,000	720,800,000
3	กรมพัฒนาที่ดิน	7	15	92,947,530	92,947,530	92,947,530	92,947,530	92,947,530	464,737,650
4	กรมปศุสัตว์	2	5	2,638,800	3,025,420	3,572,280	3,817,180	4,103,660	17,157,340
5	กรมประมง	4	5	3,550,000	3,904,000	4,290,500	4,714,600	5,101,000	21,560,100
6	กรมส่งเสริมสหกรณ์	1	8	3,743,000	3,743,000	3,867,000	3,867,000	4,819,000	20,039,000
7	กรมส่งเสริมการเกษตร	4	7	3,900,000	3,900,000	3,900,000	3,900,000	3,900,000	19,500,000
8	กรมการข้าว	1	12	3,628,000	3,628,000	3,628,000	3,628,000	3,628,000	18,140,000
9	กรมหม่อนไหม	1	2	21,000	21,000	21,000	21,000	21,000	105,000
10	กรมวิชาการเกษตร	1	1	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000
11	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	7	11	2,668,100	4,594,900	3,515,900	3,515,900	3,515,900	17,810,700
12	กรมป่าไม้	9	12	64,775,100	78,934,600	80,804,900	59,122,900	44,177,900	327,815,400
13	กรมทรัพยากรน้ำ	1	1	31,950,000	81,208,900	88,680,300	76,900,000	79,550,000	358,289,200
14	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	1	1	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,752,000	2,120,000	7,472,000
15	กรมการพัฒนาชุมชน	1	2	3,280,000	3,280,000	3,280,000	3,280,000	3,280,000	16,400,000
16	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	1	1	11,168,311	19,226,207	11,446,333	39,604,812	12,522,186	93,967,849
17	กระทรวงสาธารณสุข	1	3	1,653,000	1,653,000	1,653,000	1,653,000	1,653,000	8,265,000
18	กรมพัฒนาลังคมและสวัสดิการ	2	3	3,604,360	3,634,360	3,744,360	3,764,360	3,764,360	18,511,800
19	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	1	2	439,350	439,350	439,350	439,350	439,350	2,196,750
20	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	1	5	2,300,000	2,300,000	2,300,000	2,300,000	2,300,000	11,500,000
รวม				499,739,551	648,577,017	644,255,053	671,670,532	625,998,826	3,090,240,979

มติคณะรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2559
และความเห็นของหน่วยงาน

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๒๗๐๐

สำนักงานรัฐมนตรี
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๒๕๕๐๕
วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๒๕๕๙
เวลา ๑๑.๕๖ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐
วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๒๕๕๙
เวลา ๑๖:๕๗

๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙
สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้ขอให้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ รับทราบและเห็นชอบทั้ง ๓ ข้อตามที่คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวงเสนอ โดยให้ยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ (เรื่อง ขออนุมัติหลักการให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นผู้ตรวจสอบโครงการวิจัยสำหรับโครงการและแผนงานวิจัยตามแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ทั้งนี้ ให้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์วิลาส)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๗ (สกส.)/๔๔๔ (ภัทรพงศ์)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖
www.soc.go.th

— ททป
— มอสม. ศาสนา
อินสัฒน์เศวต

(นางสาวรุจิรา ริมผด)

๒๕ มิ.ย. ๒๕๕๙ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ร.ว.กษ.
รับที่ ๒๕๕๐๕
วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๕๙
เวลา ๑๔.๐๙ น.

ส่วนราชการ สลค. โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐

ที่ นร.๐๕๐๕/ว(ก)๒๒๘๑๐

วันที่ ๒๓ มิ.ย. ๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน ร.ว.กษ.

๑. สลค. แจ้งว่า เมื่อวันที่ ๒๑ มิ.ย. ๕๙ ที่ประชุม ครม. มีมติรับทราบและเห็นชอบผลการประชุม คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ตามที่ กปส. เสนอ โดยให้ ยกเว้นมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๕ ก.ค. ๒๑ (เรื่อง ขออนุมัติในหลักการให้สำนักงานวิจัยแห่งชาติเป็นผู้ตรวจสอบ โครงการวิจัย) สำหรับโครงการและแผนงานวิจัยตามแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ทั้งนี้ ให้ สวทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของ ทส. สงป. และ สศช. ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

- ทส. มีความเห็นว่า (๑) เพื่อให้การดำเนินงานภายใต้แผนแม่บททั้ง ๒ ฉบับ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุด ควรให้ความสำคัญกับการผลักดันกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง (๒) เนื่องจากกิจกรรมส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ตอนล่าง ควรเพิ่มเติมรายละเอียดมาตรการควบคุมและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และการแพร่กระจายของมลพิษจากกิจกรรมต่าง ๆ (๓) ควรเพิ่มมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคและรุกรานของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นในพื้นที่ดำเนินการ โดยเฉพาะการเฝ้าระวังและป้องกันไม่ให้มีการนำเข้าชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ต่างถิ่น (๔) ควรเพิ่มเติมโครงการ/กิจกรรมด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในความสำคัญของพื้นที่ต้นน้ำลำธารให้กับประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการส่งเสริมด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูดิน น้ำ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผ่านการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อเป็นกลไกการสร้างความร่วมมือในการอนุรักษ์และฟื้นฟูต้นน้ำระหว่างหน่วยงานภาครัฐและประชาชน

- สงป. มีความเห็นว่า รับทราบผลการประชุม กปส. และกรอบคำของบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่สนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงฯ และเห็นชอบแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงฯ ทั้ง ๒ ฉบับ สำหรับแผนงานตามยุทธศาสตร์และงบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินการ เห็นสมควรให้ กษ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดย สงป. จะได้พิจารณากำหนดแผนงานยุทธศาสตร์สนับสนุนการพัฒนาโครงการหลวงไว้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อไปด้วย

- สศช. มีความเห็นว่า (๑) รับทราบผลการประชุม กปส. และกรอบคำของบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่สนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงฯ โดยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมสนับสนุนการดำเนินโครงการตามแผนงานดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด (๒) เห็นชอบแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงฯ ทั้ง ๒ ฉบับ สำหรับโครงการและแผนงานวิจัยตามแผนแม่บททั้งสองฉบับ เป็นโครงการวิจัยเฉพาะที่ดำเนินการสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและ

- ๒ -

โครงการพัฒนาพื้นที่สูงฯ และลักษณะการดำเนินโครงการแบบบูรณาการงานในเชิงยุทธศาสตร์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งควรได้รับการสนับสนุนตามกรอบแผนงานที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ในการดำเนินการตามแผนแม่บทฯ ควรต้องให้ความสำคัญกับการบูรณาการในการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด โดยยึดพื้นที่เป็นเป้าหมาย และควรต้องเน้นการแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายป่าและปัญหายาเสพติดควบคู่ไปกับการพัฒนาอาชีพของประชาชนบนพื้นที่สูงด้วย รวมถึงควรต้องเน้นการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในรูปแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง โดยลดการใช้หรือหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีทางการเกษตร เนื่องจากพื้นที่สูงเป็นพื้นที่ต้นน้ำที่สำคัญ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาบนพื้นที่ราบได้

๒. ข้อเสนอ

๒.๑ เพื่อกรุณาทราบ

๒.๒ เห็นควรแจ้งให้ ปล.กษ. ทราบ และแจ้ง สวทส. พิจารณาดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในข้อ ๒

พลเอก

(ประสาธ สุขเกษตร)

เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒๗ มิ.ย. ๕๙ ณ

เห็นชอบตามข้อ ๒.....

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒๗ มิ.ย. ๕๙

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๒๕๕๐๕
วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๕๙
เวลา

ส่วนราชการ... สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐
 ที่ นร.๐๕๐๕/ว(ล)๒๒๘๑๐ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙
 เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เสนอ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามบัญชารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

Am Quor
 (นายกรจิต สุขเสถียร)
 หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๒๕๕๐๕
วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๕๙ ๑๗.๕๐ น.

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โปรดมีบัญชาเรียนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ และแจ้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พิจารณาดำเนินการ กรณีคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ รับทราบและเห็นชอบผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุน โครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ตามที่คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวงเสนอ โดยให้ยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑ (เรื่อง ขออนุมัติในหลักการให้สำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นผู้ตรวจสอบโครงการวิจัย) สำหรับโครงการและแผนงานวิจัยตามแผนแม่บท ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูง แบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยให้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ เห็นสมควรแจ้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
รับที่ ๒๑๖๖
วันที่ ๑๑ มิ.ย. ๒๕๕๙
เวลา ๑๖.๑๖ น.

นางพรทิพา แก้วชนะ
 (นางพรทิพา แก้วชนะ)
 ผู้อำนวยการกองกลาง
 สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ทราบ/ในขอบเขตมอบหมาย
- ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ธีรภัทร ประยูรสิทธิ
 ๒๙ มิ.ย. ๕๙

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)
 ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ กษ ๐๖๐๑.๐๖๖๐๖๖

เพื่อ... สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

นางสุพิศ พูลสุวรรณกุล
 (นางสุพิศ พูลสุวรรณกุล)
 หัวหน้ากลุ่มช่วยอำนวยการบริหาร
 ปฏิบัติราชการแทน ผู้อำนวยการกองกลาง
 สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด่วนที่สุด ที่ กก ๐๒๐๒/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๘/๒๖๘ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๑๓๙๗ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๔๐๓/๒๖๘๘ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สร ๐๒๐๕.๐๕/๒๕๗๙ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙
๖. สำเนาหนังสือสำนักงานงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๙/๕๙๖ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙
๗. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๔/๓๔๑๕ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

ด่วนที่สุด

ที่ กก ๐๒๐๒/

๒๐๖๗

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๕ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๑

มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ส) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ขอเรียนว่ารับทราบและเห็นชอบกับผลการประชุม คณะกรรมการฯ ดังกล่าว เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวงจะได้ดำเนินการ ตามนโยบายและแนวทางเดียวกันในการกำหนดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะ ของมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อนำไปสู่การดำเนินการต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและสำเร็จลุล่วง ตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งการจัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จะถูกนำมาใช้ เป็นกรอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ในการปฏิบัติงานสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพในเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำและสร้างคุณภาพชีวิตให้ชุมชน บนพื้นที่สูงให้มีความมั่นคงทางด้านอาหารและสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์

โทรศัพท์ ๐ ๒๓๕๖ ๐๗๑๕

โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๗๐๔

ส่วนกลางห้อง

อภิรักษ์ อัมพันธ์

(นางอภิรพชี่ อัมพันธ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๘/๒๖๕

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง เรื่องผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงคมนาคมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเรื่องผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ตามที่คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวงเสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคมพิจารณาผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ แล้ว เห็นด้วยกับร่างแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) วงเงินรวม ๕,๘๔๗.๙๙๘ ล้านบาท โดยในส่วนของกระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวงชนบท) ได้รับจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในโครงการปรับปรุงถนนในพื้นที่โครงการหลวง จำนวน ๙๙๑ ล้านบาท เพื่อดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ที่สนับสนุนการผลิตทางการเกษตรเพื่อให้ได้คุณภาพมาตรฐานและลดต้นทุนการผลิต เนื่องจากเป็นโครงการที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพ เสริมสร้างความเข้มแข็งและคุณภาพชีวิตให้ชุมชนบนพื้นที่สูงมีความมั่นคง มีความเป็นอยู่ที่ดี สามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอละเอียดรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
โทร. ๐-๒๒๘๓-๓๐๕๘
โทรสาร. ๐-๒๒๘๐-๑๐๐๘

สำเนาถูกต้อง
วิฑูรย์ อุ่ม
(นายวิฑูรย์ อุ่ม)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

คำนวณที่สุด

ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/ ๑๓๙๙

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ขอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๐๒๑๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอความเห็น เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้ว เห็นด้วยในหลักการของแผนแม่บท
ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวงระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑. เพื่อให้การดำเนินงานภายใต้แผนแม่บททั้ง ๒ ฉบับ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ควรให้ความสำคัญกับการผลักดันกิจกรรมต่างๆ ภายใต้โครงการที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะด้านการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนของการดำเนินงานในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

๒. เนื่องจากกิจกรรมของโครงการภายใต้แผนแม่บททั้ง ๒ ฉบับ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ตอนล่าง ควรเพิ่มเติมรายละเอียดมาตรการควบคุมและป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและการแพร่กระจายของมลพิษจากกิจกรรมต่างๆ

๓. ควรเพิ่มเติมมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดและรุกรานของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นในพื้นที่ดำเนินการ โดยเฉพาะการเฝ้าระวังและป้องกันไม่ให้เกิดการนำเข้าชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ต่างถิ่นที่อาจส่งผลกระทบต่อชนิดพันธุ์ดั้งเดิม

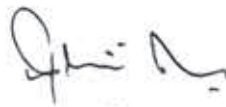
๔. ควรเพิ่ม...

๔. ควรเพิ่มเติมโครงการ/กิจกรรมด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในความสำคัญ ของพื้นที่ต้นน้ำลำธารให้กับประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งการส่งเสริมด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการ อนุรักษ์และฟื้นฟูดิน น้ำ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ผ่านการบูรณาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อเป็นกลไกการสร้างความร่วมมือในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐและประชาชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

สำนักผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา ทส.

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๘๖๔๔

สำเนาถูกต้อง

กีทิพงษ์ อุ่มนันทน์

(นายกีทิพงษ์ อุ่มนันทน์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๔๐๗/๒๖๕๙

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถนนพหลโยธิน

อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงพาณิชย์เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ซึ่งที่ประชุมมีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนแม่บทระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ประกอบด้วยแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง กรอบงบประมาณรวม ๕,๘๔๗,๙๙๗,๖๗๓ บาท และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง กรอบงบประมาณรวม ๓,๐๙๐,๒๔๐,๙๗๙ บาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงพาณิชย์ ได้พิจารณาแล้ว ในหลักการไม่ขัดข้อง เนื่องจากแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงดังกล่าว ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ และสร้างคุณภาพชีวิตให้ชุมชนบนพื้นที่สูงให้มีความมั่นคงทางด้านอาหารและสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวมในระยะยาว รวมทั้งได้ผ่านการพิจารณาอย่างรอบคอบจากคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวงแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางอภิรตี ตันตราภรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

โทร/โทรสาร ๐๒ ๕๔๗ ๕๔๐๑

สำเนาถูกต้อง

อภิรักษ์ อุ่มณี

(นายอภิรักษ์ อุ่มณี)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ข้อพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
 ประกอบการประชุม ครม. ในระเบียบวาระเพื่อพิจารณา

ลำดับ	เรื่อง	ประเด็น	ข้อพิจารณา
๑.	ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนแม่บทระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ประกอบด้วยแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง กรอบงบประมาณรวม ๕,๘๔๘,๘๙๙,๖๙๒ บาท และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง กรอบงบประมาณรวม ๓,๐๙๐,๒๔๐,๙๙๘ บาท ตามมติคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘	กระทรวงพาณิชย์ ได้พิจารณาแล้ว ในหลักการไม่ขัดข้อง เนื่องจากแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำ ป่าต้นน้ำ และสร้างคุณภาพชีวิตให้ชุมชนบนพื้นที่สูงในความมั่นคงทางด้านอาหาร และสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวมในระยะยาว รวมทั้งได้ผ่านการพิจารณาอย่างรอบคอบจากคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวงแล้ว

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๒๐๕.๐๕/๒๕๖๑

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งให้กระทรวงสาธารณสุขให้ความเห็นในเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอถึงความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

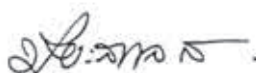
กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. รับทราบ ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙ และกรอบคำของบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่สนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จำนวน ๓๘ แห่ง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงจำนวน ๒๙ แห่ง

๒. เห็นสมควรเห็นชอบแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยะสกล สกลสัตยาทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๑๓๙๑

โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๑๓๙๑

สำเนาถูกต้อง
อภิเทพ อุ่มทวี
(นายอภิเทพ อุ่มทวี)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ที่วางที่รูป

ที่ นร ๐๗๐๙/๕๙๖

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑
ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานประมาณเสนอความเห็น
ในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ดังนี้

๑. รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.)
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙

๒. รับทราบกรอบคำของบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่สนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
จำนวน ๓๘ แห่ง จำนวน ๑,๗๐๔,๔๔๖,๖๔๐ บาท และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน
๒๙ แห่ง จำนวน ๔๙๙,๗๓๙,๕๕๑ บาท ซึ่งหน่วยงานได้ส่งกรอบคำขอตั้งงบประมาณให้สำนักงานประมาณ
พิจารณาแล้ว และสำนักงานประมาณได้พิจารณาสนับสนุนงบประมาณให้ตามความเหมาะสม และได้ปรับปรุง
โครงสร้างแผนงานตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วน
“แผนงานยุทธศาสตร์สนับสนุนการพัฒนาโครงการหลวง” โดยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมสนับสนุน
การดำเนินโครงการตามแผนงานดังกล่าวด้วย

๓. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ -
๒๕๖๔) กรอบงบประมาณรวม ๕,๘๔๗,๙๙๗,๖๗๓ บาท และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กรอบงบประมาณรวม ๓,๐๙๐,๒๔๐,๙๗๙ บาท
ซึ่งเป็นแผนที่ให้ความสำคัญเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำและสร้างคุณภาพชีวิต
ให้ชุมชนบนพื้นที่สูงให้มีความมั่นคงทางด้านอาหารและสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

/ทั้งนี้ ...

- ๒ -

ทั้งนี้ ขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ สำหรับโครงการ และแผนงานวิจัยตามแผนแม่บททั้งสองฉบับข้างต้น เนื่องจากเป็นโครงการวิจัยเฉพาะที่ดำเนินงานสนับสนุน ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง และลักษณะการดำเนินงาน ของแผนแม่บทเป็นการบูรณาการงานในเชิงยุทธศาสตร์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า การประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุน งานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙ ได้มีมติรับทราบความก้าวหน้า ผลการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวง ผลดำเนินงานของหน่วยงานที่สนับสนุนโครงการหลวง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ และกรอบคำของบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้ง ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บท โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงาน สนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรี จะรับทราบและเห็นชอบผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ สำหรับแผนงานตามยุทธศาสตร์และงบประมาณ ที่จะใช้ในการดำเนินการดังกล่าว เห็นสมควรให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยสำนักงานประมาณจะได้พิจารณากำหนดแผนงานยุทธศาสตร์สนับสนุน การพัฒนาโครงการหลวงไว้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ โชติรัตน์ศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

สำนักจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๒

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๒๑๔๒

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๓๔๐

สำนักงานกอง

อภิรักษ์ อุ้มกัน
(นายอภิรักษ์ อุ้มกัน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๑๑๔/จำ๔/๑๔

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๘๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๓/มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ส) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มาให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. เห็นควรรับทราบผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙ และรับทราบกรอบคำของบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่สนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จำนวน ๓๘ แห่ง วงเงิน ๑,๗๐๔,๔๔๖,๖๔๐ บาท และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน ๒๙ แห่ง วงเงิน ๔๙๙,๗๓๙,๕๕๑ บาท ซึ่งสำนักงบประมาณได้พิจารณาสนับสนุนงบประมาณให้ตามความเหมาะสม และได้ปรับปรุงโครงสร้างแผนงานตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนแผนงานยุทธศาสตร์สนับสนุนการพัฒนาโครงการหลวง โดยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมสนับสนุนการดำเนินโครงการตามแผนงานดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) กรอบงบประมาณรวม ๕,๘๔๗,๙๙๗,๕๕๑ บาท และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) กรอบงบประมาณรวม ๓,๐๙๐,๒๔๐,๙๗๙ บาท ซึ่งเป็นแผนที่ให้ความสำคัญเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำและสร้างคุณภาพชีวิตให้ชุมชนบนพื้นที่สูงมีความมั่นคงทางด้านอาหารและสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ได้ขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ สำหรับโครงการและแผนงานวิจัยตามแผนแม่บททั้งสองฉบับ เนื่องจากเป็นโครงการวิจัยเฉพาะที่ดำเนินงานสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง และลักษณะการดำเนินงานของแผนแม่บทเป็นการบูรณาการงานในเชิงยุทธศาสตร์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งควรได้รับการสนับสนุนตามกรอบแผนงานที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ในการดำเนินการตามแผนแม่บทฯ ดังกล่าว ควรต้องให้ความสำคัญกับการบูรณาการในการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด โดยยึดพื้นที่เป็นเป้าหมาย และควรต้องเน้นการแก้ไขปัญหาการบุกรุก

๒

ทำลายป่าและปัญหาเสียดิตควบคู่ไปกับการพัฒนาอาชีพของประชาชนบนพื้นที่สูงด้วย รวมถึงควรต้องเน้นการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในรูปแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง โดยลดการใช้หรือหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีทางการเกษตร เนื่องจากพื้นที่สูงเป็นพื้นที่ต้นน้ำที่สำคัญ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาบนพื้นที่ราบได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรเมธี วิมลศิริ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักวางแผนการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๒๕๐๙ โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๐๘๙๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ chuleeporn@nesdb.go.th

สำเนาถูกต้อง

วิฑูรย์ อุ่มณี
(นายภัทรพงศ์ อุ่มณี)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ ๒๒๘๐๒

๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙

สำนักงานรัฐมนตรี	
กระทรวงศึกษาธิการ	
รับที่	๐๕๐๕
วันที่	๒๔ มิ.ย. ๒๕๕๙
เวลา	๑๗.๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๕๐๑
 วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๒๕๕๙
 เวลา ๑๐:๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 รองประธานกรรมการ คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนโครงการหลวง

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๒๘๐๒ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๕๐๓(๒)/๒๔๔๕
 ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรี (๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙) เกี่ยวกับผลการประชุมคณะกรรมการ
 ประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาด้วย ความละเอียดปรากฏ
 ตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
 เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๔๔ (กรุงเทพฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

กรุงเทพฯ/กระทรวงศธ

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ร.ม.ว.ก.ช.

รับที่ ๒๕๖๒๓

วันที่ ๒๖ มิ.ย. ๕๕

เวลา ๑๕.๕๐ น.

ส่วนราชการ สลค. โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐

ที่ นร.๐๕๐๕/๒๒๕๖๘

วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๕๕

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕

เรียน ร.ม.ว.ก.ช.

๑. สลค. แจ้งว่า ศธ. ได้เสนอความเห็น เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ โดยมีความเห็นว่า เห็นควรรับทราบและเห็นชอบตามที่ กษ. เสนอ ทั้งนี้ ศธ. พร้อมสนับสนุนและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำและสร้างคุณภาพชีวิตให้ชุมชนบนพื้นที่สูงให้มีความมั่นคงทางด้านอาหารและสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

๒. ข้อเสนอ

๒.๑ เพื่อกรุณาทราบ

๒.๒ เห็นควรแจ้งให้ ปล.กษ. ทราบ และแจ้ง สวพส. ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในข้อ ๒

พลเอก

(ประสาธ สุุทธเศรษฐ)

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒ มิ.ย. ๕๕

เห็นชอบตามข้อ ๒

พลเอก

(นัตถชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒๖ มิ.ย. ๕๕

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
รับที่	๒๕๖๓
วันที่	๒๕ มิ.ย. ๕๙
เวลา	

ส่วนราชการ... สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล โทร. ๐-๒๒๘๐-๕๐๐๐

ที่ นร ๐๕๐๕/๒๒๖๘ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เสนอ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามบัญชารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

Am quor
(นายกรชิต สุขโข) ๒๕ มิ.ย. ๕๙
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
รับที่	๒๕๖๓
วันที่	๒๕ มิ.ย. ๕๙ เวลา ๐๗.๕๖ น.

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โปรดมีบัญชาเรียนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแจ้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ทราบ กรณีสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า ตามที่ได้ยินยอมมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ เกี่ยวกับผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ มาเพื่อทราบ นั้น กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ เห็นสมควรแจ้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ทราบต่อไป

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	
รับที่	๒๕๖๓
วันที่	๑๓ ก.ค. ๕๙
เวลา	๐๙.๕๖

๒๕ มิ.ย. ๕๙ ๐๒๐๑.๐๒ ๕๙/๗๘ ๐๖ มิ.ย. ๕๙

เลขาฯ สำนักงานวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

(นางสุพิศ พูลศุภนาฏกุล)

หัวหน้ากลุ่มช่วยอำนวยความสะดวกกับวิทยากร ① เรือน ๓๐. สวทส.
ปฏิบัติราชการแทน ผู้อำนวยการกองกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- เพื่อไม่ขัดทราบบ

- เน้นตรวจสอบส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิทยากร ทราบ ทล.
ถ้ามีกรณีในเชิงแก้ไขข้อขัดข้องต่อไป (นายสุรนนท์ ศรีวิวัฒน์)

หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทรัพยากรมนุษย์
รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
รับที่	๒๕๖๓
วันที่	๒๕ มิ.ย. ๕๙
เวลา	๑๖.๐๕ น.

- ทราบ/ในขอบเขตของ
- ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒๕ มิ.ย. ๕๙ ๒๕ มิ.ย. ๕๙

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยเกล้า

ที่ ศธ ๐๕๐๓(๒)/๒๕๕๕

กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้กระทรวงศึกษาธิการเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้ว เห็นควรรับทราบและเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการพร้อมสนับสนุนและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำและสร้างคุณภาพชีวิตให้ชุมชนบนพื้นที่สูงให้มีความมั่นคงทางด้านอาหารและสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา

โทร. ๐ ๒๖๑๐ ๕๓๕๕-๖

โทรสาร ๐ ๒๖๔๔ ๕๓๗๕

สำเนาถูกต้อง

อ.ไพฑูริย์ ดุณฉี

(นายภัทรพงศ์ ดุณฉี)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ ๒๓๗๗๗

๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

สำนักงานรัฐมนตรี
กระทรวงมหาดไทยและสหกรณ์
๒๖๔๘๐
= ๑๐๐๐๐
๑๑.๐๐๑๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๑๑๕๗

บทที่... ๕๐๕๐

วันที่ ๖ ก.ค ๖๖

1000 95.64

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รองประธานกรรมการ คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนโครงการหลวง

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ตอนที่สด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๒๘๐๒ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คำนวณที่สทท ๐๑๐๐.๔/๗๑๔๑

ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๙/๑๑๐๐๓

ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรี (๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙) เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและกระทรวงมหาดไทยได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

เรียน ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

เพื่อไปทํางานในสวน
ที่ 40 ต่อไป

หน้า ๑๑๕

พลเอก

[Signature]

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อภิวัฒน์ อภิวัฒนพงษ์
 (นางสาวทันทน์ พิทักษ์พงศ์เจริญ)
 ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และแผน
 ปฏิบัติราชการทั่วไป ก.ค. ๒๕๕๕

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

7. A.C.E.S

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๔๔ (ภัทรพงศ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๓๔๔๖

www.soc.go.th

(កំណែប្តូរ/កំណែសម្រួល)

- ทนาย/ทอสิทธิฯ/๑ ✓
- ขอม ส.ม. สหนิมิต
ในสหพันธ์เพื่อ

(นางสาว อินทิรา) ๒๖ ก.ค. ๒๕๕๘

ผู้สำรวจและพัฒนาระบบและพัฒนามาพื้นที่สูง

2nd day. 1st.

2. పంప్రగము

၁၀. မိမိအား ချစ်သူအဖြစ် မှတ်ယူခဲ့သူ
အားလုံးကို မှတ်တမ်းတင်ပါ။

พลเอก

(ประสาธน์ สุขเกษตร)

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

420.57

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๒๖๕๔๐
วันที่ ๑๓ กค ๕๙
เวลา ๑๓.๓๓

ส่วนราชการ...สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี...ทำเนียบรัฐบาล...โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐

ที่ นร.๐๕๐๕/๒๓๗๒๗๗ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง...ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เสนอ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๒๖๕๔๐
วันที่ ๓๐ กค ๕๙
เวลา ๐๙.๔๓

เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

นายสุวิทย์ ชัยเกียรติ์
(นายครุฑิต ชัยเกียรติ์)
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โปรดมีบัญชาเรียนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงทราบ กรณีสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรี (๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙) เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ มาเพื่อทราบ นั้น กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและกระทรวงมหาดไทยได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ เห็นสมควรแจ้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ทราบต่อไป

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
รับที่ ๒๖๕๔๐
วันที่ ๑๕ กค ๕๙
เวลา ๑๓.๕๖

ที่ กษ ๐๒๐๑.๐๖/ ๒๒๒๘

๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙

(นางสุวิทย์ ชัยเกียรติ์)
หัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
รักษาการหัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- มท
- โฉนดแผนที่
- ดำเนินการตามแผนแม่บท
- ที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓

ส่วนที่ ๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สสค. โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐

ที่ นร ๐๕๐๕/๒๓๓๗๗

วันที่ ๓๐ มิ.ย. ๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

ความถี่

ที่ ทก ๐๑๐๐.๔/๗๖๕๖

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ประเด็นความเห็นเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพิจารณาแล้ว เห็นว่าแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) มีเป้าหมายการพัฒนาเพื่อให้ชุมชนบนพื้นที่สูงมีความมั่นคงทางด้านอาหาร มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งมุ่งพัฒนาประสิทธิภาพการเกษตรและระบบโลจิสติกส์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ตลอดจนการให้ความสำคัญเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ดังนั้น กระทรวงจึงเห็นชอบกับแผนแม่บทดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุตตม สาวนายน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๖๗๘๖

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๙๙๐

Email : pawana.s@mict.go.th

สำเนาถูกต้อง
ฉัตรพร คุ้มกัน
(นายภัทรพงศ์ คุ้มกัน)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๒๑๑.๙/ ๑๑๐๐๓

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงมหาดไทยเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันพุธที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙ ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่าการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง จะเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนงานโครงการหลวงเกิดการบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่สูงมีความมั่นคงทางด้านอาหารและสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งให้ความสำคัญเรื่องการบริหารจัดการน้ำ และการอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร ตามหลักการยุทธศาสตร์ แผนงาน และคำของบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ ที่สนับสนุนโครงการหลวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและแผน

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๐๒๙

สำเนาถูกต้อง
อภิรักษ์ ดุ่มณี

(นายภัทรพงศ์ ดุ่มณี)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

จัดทำโดย

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

65 หมู่ 1 ถนนสุเทพ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์ 053-328496-8 โทรสาร 053-328494

www.hrdi.or.th